



# Årsredovisning 2012

esv

EKONOMISTYRNINGSVERKET



Publikationen kan laddas ner som PDF  
och beställas från [www.esv.se](http://www.esv.se).

Beställningar kan även göras via:  
Ekonomistyrningsverket, Publikationsservice  
Box 45316, 104 30 Stockholm  
[publikationsservice@esv.se](mailto:publikationsservice@esv.se)  
Fax: 08-690 43 50

**Dnr:** 24-1419/2012

**ISBN:** 978-91-7249-345-2

**Copyright:** ESV

**Rapportansvarig:** Joakim Lundgren

**Layout:** Elisabeth Hermansson-Zamani

**Foton:** Erik Cronberg

**Tryckeri:** Taberg Media Group AB, Taberg 2013

# Året i sammandrag

## Januari

Den årliga rapporten om Sveriges förvaltning av EU:s jordbruksfonder lämnas till EU-kommissionen.

## Februari

Med en gemensam skrivelse avslutas samverkansuppdraget mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

## Mars

ESV lämnar underlag för statens årsredovisning till regeringen. Resultaträkningen för staten visar ett överskott på 35 miljarder kronor för 2011.

Årets första prognos över statens budget och de offentliga finanserna spår underskott för året, och för 2013.

## April

Ett tvåårigt twinningprojekt i Ukraina avslutas.

ESV publicerar en webbaserad momshandledning.

ESV överlämnar sin årliga rapport om den statliga internrevisionen till regeringen.

## Maj

Till Lilla redovisningsdagen kommer närmare 250 deltagare.

ESV avrapporterar regeringsuppdraget om att utvärdera reglerna för myndigheternas resultatredovisning.

ESV följer i en rapport upp myndigheters bedömning av sin interna styrning och kontroll i årsredovisningarna för åren 2008 till 2011.

Den ekonomiadministrativa värderingen visar att myndigheterna i hög grad uppfyller kraven i det generella ekonomiadministrativa regelverket.

## Juni

ESV avrapporterar regeringsuppdragen om särredovisning av tjänsteexport och om generella bemyndiganden.

Årets andra prognos över statens budget och de offentliga finanserna visar på en något starkare tillväxt, men inget reformutrymme i närtid.

Ett nytt projekt inom tjänsteexporten startar i Albanien, arbetet genomförs tillsammans med Trafikverket.

## September

Årets tredje budgetprognos visar att det inte finns något utrymme för reformer.

Upphandlingen av statligt ramavtal avseende personalsystem startar.

## Oktober

ESV-dagen 2012 på Stockholmsmässan har nästan 900 besökare. Temat för dagen var Ta sikte på framtiden – modern ekonomistyrning för effektiva myndigheter.

Uppdraget om resultatindikatorer avrapporteras till regeringen.

## November

Drygt 400 personer deltar i Stora redovisningsdagen.

ESV beslutar om föreskrifter och allmänna råd till åtta olika förordningar, däribland regler om e-handel.

Regeringskansliet får ett metodstöd att använda i arbetet med att göra kopplingen mellan budgetförslagen och resultatredovisningen tydligare.

ESV påbörjar upphandlingen av statligt ramavtal avseende beslutsstödsystem, så kallat BI-system.

KMD och Unit4 Agresso blir ramavtalsleverantörer av ekonomisystem.

## December

Två nya handledningar om intern styrning och kontroll publiceras.

I årets sista prognos över statens budget och de offentliga finanserna beräknar ESV att underskotten växer de kommande åren.

ESV lämnar sina årliga revisionsrapporter till EU-kommissionen. Rapporterna rör den svenska förvaltningen av EU-medel inom EU:s strukturfonder, fiskerifonden och för återvändande- och flyktingfonden.

Utredningen med anledning av regeringsuppdraget om internationella redovisningsstandarder visar att Sverige ligger i framkant vad det gäller statlig redovisning.

Första träffen i ett nytt utvecklingsprogram för myndighetsledning genomförs. Programmet arrangeras av ESV och Arbetsgivarverket.

ESV publicerar en uppdaterad handledning för resultatredovisningen i myndigheters årsredovisning.

ESV rapporterar regeringsuppdraget om den statliga internrevisionen.



## 1 Generaldirektörens förord

När vi sätter punkt för 2012, så sätter vi punkt för ett ovanligt händelserikt år i myndighetsvärlden och även för ESV. I årsredovisningen är det naturligt att blicka bakåt men det är också en anledning till att fundera över om vad som väntar oss de närmaste åren.

### Utvecklingsprogram stöttar myndigheter

Medborgarperspektivet och ökad kundfokus har lyfts fram av regeringen, Innovationsrådet och av oss själva på ESV-dagen. I mina kontakter med myndighetsledningar är det tydligt att verksamhetsutveckling sker med medborgarnas bästa för ögonen. Vi vill stötta i en sådan process. Därför har vi under året startat ett samarbete med Arbetsgivarverket. Formen är ett utvecklingsprogram för strategisk verksamhetsutveckling, där ledningar från elva myndigheter deltar. Vår grundtes är att om arbetsgivarpolitiken och den ekonomiska styrningen drar åt samma håll ökar myndighetens effektivitet. Jag tycker att det är mycket inspirerande att det finns så stor vilja till utveckling i Sveriges myndigheter och upplever att det finns en öppenhet i förvaltningen som gör att vi kan lära av varandra.

### Ett administrativt pussel för myndighetsledningarna

Den första juni startade Statens servicecenter sin verksamhet. Jag tror att det finns vinster att göra för staten som helhet om vissa administrativa uppgifter samordnas på ett klokt sätt. Nu finns ett gyllene tillfälle för myndighetsledningar att fundera igenom hur det administrativa stödet bäst ska organiseras. Ytterligare en pusselbit att ta ställning till presenterade vi i höstas, i och med de nya ramavtalen för ekonomisystem. Många myndigheter behöver nu ta ställning till om de ska avropa system för eget bruk eller gå över till Statens servicecenter. Det här är viktiga val som behöver göras de närmaste åren.

### Tillräcklig reglering av intern representation

Myndighetsledningens ansvar för sin verksamhet ställdes på sin spets under sommarens intensiva mediedebatt om myndigheters kostnader för intern



representation. Från flera håll ställdes frågan om det behövs ytterligare reglering av hur representation får gå till. Från ESV:s sida tycker vi att regeringen har reglerat i tillräcklig omfattning. Genom myndighetsförordningen klargör regeringen att myndighetens ledning ansvarar för att hushålla väl med sina medel. Det är också ledningen som ansvarar för att myndighetens interna styrning och kontroll är betryggande. Därutöver finns skatteregler för representation, samma för staten som för privata företag. Den interna styrningen och kontrollen förutsätter att myndighetens ledning har beslutat om interna förhållningssätt och förankrat dem inom myndigheten. Ledningen måste naturligtvis även följa upp att dessa policies och riktlinjer efterlevs.

### Anpassning till internationella regler att vänta

De offentliga finanserna har kontinuerligt försämrats under det gångna året. Den svaga konjunkturen innebär att vi räknar med att underskottet ökar 2013. Den höga skuldsättningen och de stora underskotten bland flera länder inom EU har medfört lagförslag för att förstärka den framtida ekonomiska styrningen. Detta ställer även krav på en förbättrad

rapportering av nationalräkenskaperna. Det pågår diskussioner om att harmonisera redovisningsreglerna mellan medlemsstaterna för att underlätta jämförelser mellan länderna. Det är bakgrunden till ett regeringsuppdrag, som vi precis avrapporterat. Där jämför vi de svenska statliga redovisningsreglerna med de internationella. I rapporten föreslår vi vissa regeländringar för att anpassa det svenska regelverket ytterligare till de internationella standarderna. I vår undersökning har vi kunnat se att det pågår ett liknande arbete med att anpassa regelverket i flera länder.

### **Styrning och uppföljning går hand i hand**

I vårt uppdrag som nationellt revisionsorgan för de EU-medel som Sverige tar emot, ser vi hur utformningen av styrning och uppföljning färgas av sitt sammanhang. Här är vi en del av ett system för uppföljning som omfattar alla medlemsländer i EU. Styrningen från EU-kommissionen är detaljerad, för att nå högre likformighet mellan länderna.

Någon har beskrivit mål- och resultatstyrningen som en kameleont som ändrar färg och skepnad beroende på situation. Visst kan vi på ESV se att styrningen ändrar gestalt över tiden, men också att

den i huvudsak består. Den verksamhetsanpassade styrningen utvecklas. I takt med att förtroendet för verksamheter, processer och professioner ökar, ökar också efterfrågan på resultatanalyser, det vill säga uppföljning och utvärdering. Allt fler börjar inse att styrning tar tid och förutsätter förtroendefull dialog på olika nivåer; mellan myndigheter, regeringen och riksdagen. ESV bidrar till styrningen och uppföljningen i staten genom att utveckla föreskrifter och handledningar, anordna utbildningar och seminarier samt bedriva uppdragsverksamhet. Vår inriktning blir att i högre grad stödja myndigheterna och regeringen i arbetet med att förbättra resultatstyrningen i staten, genom att fokusera kraven på god hushållning och ökad effektivisering.

Någon entydig bild av statsförvaltningens utveckling är svår att se. Å ena sidan ökar anpassningen till internationella standarder och regelverk där kontrollperspektivet är viktigt. Å andra sidan ser vi många goda initiativ från svenska myndigheter som handlar mer om effektivitetsperspektivet: att verkligen leverera nytta till medborgaren inom befintliga ekonomiska ramar. Jag ser fram emot att följa hur dessa båda trender utvecklas under de kommande åren.



Mats Wikström  
Generaldirektör

# Innehåll

|           |                                                                                                |           |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1</b>  | <b>Generaldirektörens förord</b>                                                               | <b>4</b>  |
| <b>2</b>  | <b>Verksamhetsöversikt</b>                                                                     | <b>8</b>  |
| 2.1       | Resultatredovisningens indelning                                                               | 9         |
| 2.2       | Resultatbedömning i sammandrag                                                                 | 9         |
| 2.3       | Ekonomi                                                                                        | 11        |
| <b>3</b>  | <b>Verksamhetsområde Ekonomisk styrning</b>                                                    | <b>14</b> |
| 3.1       | Verksamhetsöversikt                                                                            | 15        |
| 3.2       | Resultatstyrning och finansiell styrning                                                       | 17        |
| 3.3       | Intern styrning och kontroll                                                                   | 24        |
| 3.4       | Internrevision                                                                                 | 25        |
| 3.5       | E-handel och administrativa system                                                             | 27        |
| 3.6       | Statsredovisning                                                                               | 28        |
| 3.7       | Statlig lokalförsörjning                                                                       | 31        |
| 3.8       | Remisser inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning                                            | 31        |
| 3.9       | Utbildning                                                                                     | 32        |
| 3.10      | Resultatbedömning för Ekonomisk styrning                                                       | 34        |
| <b>4</b>  | <b>Verksamhetsområde Prognoser</b>                                                             | <b>38</b> |
| 4.1       | Verksamhetsöversikt                                                                            | 39        |
| 4.2       | Prognoser – statens budget och de offentliga finanserna                                        | 39        |
| 4.3       | Rådgivning inom Prognoser                                                                      | 41        |
| 4.4       | Remisser inom Prognoser                                                                        | 41        |
| 4.5       | Resultatbedömning för Prognoser                                                                | 42        |
| <b>5</b>  | <b>Verksamhetsområde Informationssystemet Hermes</b>                                           | <b>44</b> |
| 5.1       | Verksamhetsöversikt                                                                            | 45        |
| 5.2       | Drift av Informationssystemet Hermes                                                           | 46        |
| 5.3       | Användarstöd för Informationssystemet Hermes                                                   | 46        |
| 5.4       | Förvaltningsutveckling av Informationssystemet Hermes                                          | 47        |
| 5.5       | Nyutveckling av Informationssystemet Hermes                                                    | 48        |
| 5.6       | Resultatbedömning för Informationssystemet Hermes                                              | 49        |
| <b>6</b>  | <b>Verksamhetsområde EU-revision</b>                                                           | <b>50</b> |
| 6.1       | Verksamhetsöversikt                                                                            | 51        |
| 6.2       | Programperiod 2000–2006                                                                        | 53        |
| 6.3       | Programperiod 2007–2013                                                                        | 53        |
| 6.4       | Programperiod 2014–2020                                                                        | 55        |
| 6.5       | Resultatbedömning för EU-revision                                                              | 56        |
| <b>7</b>  | <b>Verksamhetsområde Tjänsteexport</b>                                                         | <b>58</b> |
| 7.1       | Verksamhetsöversikt                                                                            | 59        |
| 7.2       | Internationella besök                                                                          | 59        |
| 7.3       | Tjänsteexport                                                                                  | 59        |
| 7.4       | Resultatbedömning för Tjänsteexport                                                            | 60        |
| <b>8</b>  | <b>Övrig återsrapportering</b>                                                                 | <b>62</b> |
| 8.1       | Avgiftsbelagd verksamhet                                                                       | 63        |
| 8.2       | Stöd till Regeringskansliet                                                                    | 64        |
| 8.3       | Lista över rapporterade uppdrag                                                                | 64        |
| <b>9</b>  | <b>Kompetensförsörjning</b>                                                                    | <b>66</b> |
| 9.1       | Verksamhetens behov av utveckling styr kompetensförsörjningen                                  | 67        |
| 9.2       | ESV har effektiva arbetsformer och ett ledarskap och medarbetarskap som utvecklar verksamheten | 68        |
| 9.3       | ESV är en hälsofrämjande arbetsplats med god arbetsmiljö                                       | 68        |
| 9.4       | ESV är en attraktiv arbetsgivare                                                               | 69        |
| <b>10</b> | <b>Finansiell redovisning</b>                                                                  | <b>70</b> |
| 10.1      | Sammanställning över väsentliga uppgifter                                                      | 71        |
| 10.2      | Resultaträkning                                                                                | 72        |
| 10.3      | Balansräkning                                                                                  | 73        |
| 10.4      | Anslagsredovisning                                                                             | 74        |
| 10.5      | Tilläggsupplysningar och noter                                                                 | 74        |



## 2 Verksamhetsöversikt

Ekonomistyrningsverkets (ESV) verksamhet styrs främst av myndighetens instruktion och regleringsbrev. I instruktionens inledning fastställs verksamhetens centrala uppgifter.

| CENTRALA UPPGIFTER ENLIGT INSTRUKTIONEN                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ESV ska utveckla och förvalta den ekonomiska styrningen av statlig verksamhet samt utföra revision av Sveriges hantering av EU-medel och främja en effektiv och korrekt hantering av dessa medel. |
| ESV ska bistå regeringen med de underlag regeringen behöver för att säkerställa att statsförvaltningen är effektiv och att den interna styrningen och kontrollen är betryggande.                  |
| ESV ska utveckla och förvalta principer, regelverk och metoder för en effektiv ekonomisk styrning i staten.                                                                                       |
| ESV ska göra prognoser, analyser och lämna information om den statliga ekonomin.                                                                                                                  |
| ESV ska inom sitt verksamhetsområde ge stöd till andra statliga myndigheter.                                                                                                                      |

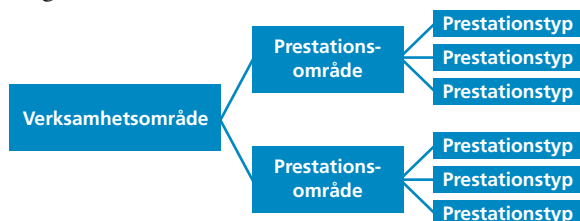
## 2.1 Resultatredovisningens indelning

Resultatredovisningen är indelad i fem verksamhetsområden enligt regleringsbrevet:

- Ekonomisk styrning
- Prognoser
- Informationssystemet Hermes
- EU-revision
- Tjänsteexport

Varje verksamhetsområde beskrivs i ett eget kapitel.

För varje verksamhetsområde redovisar och kommenterar vi verksamhetens prestationer och resultat i förhållande till de uppgifter och återrappporteringskrav som ESV har fått i instruktionen och i regleringsbrevet.



För varje verksamhetsområde inleder vi med en beskrivning av de uppgifter som enligt instruktionen och regleringsbrevet ingår i verksamhetsområdet.

Därefter redovisas verksamhetsområdets prestationsområden och prestationstyper, tillsammans med dess kostnader. Verksamhetsområdena underindelas i prestationsområden, en mellannivå vi har för att prestationerna inom prestationstyperna ska vara av likartad karaktär. Resultatredovisningen följer sedan den indelning som presenterats i verksamhetsområdets inledande tabell.

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska resultatredovisningen främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnad. ESV redovisar antalet prestationer när det är relevant, till exempel för prestationen avgiftssamråd och för utbildningar. För flertalet av ESV:s prestationer är det dock varken möjligt eller relevant att redovisa antalet prestationer. Då beskrivs prestationerna i löpande text istället.

För de flesta av ESV:s prestationstyper är det inte relevant att redovisa någon styckkostnad eftersom prestationerna inom en prestationstyp ofta skiljer sig åt i storlek och längd. Inom till exempel prestationstypen uppdrag skiljer sig prestationerna både vad gäller storlek och längd, och det kan även vara olika uppdrag mellan åren. Vi anser därför att styckkostnad skulle bli ett mycket svårtolkat mått och det används därför endast för ett fåtal prestationstyper.

## 2.2 Resultatbedömning i sammandrag

### 2.2.1 Resultatredovisningen har fokus på prestationer och kvalitet

Resultatredovisningen ska främst ta upp hur verksamhetens prestationer har utvecklats avseende volym och kostnader. Att bara redovisa volymer och kostnader är inte alltid tillräckligt – även annan resultatinformation är viktig. Bedömningar av kvalitet är ofta en väsentlig del av resultatredovisningen. Kvalitet kan definieras och mätas på olika sätt. I sin allmänna betydelse är kvalitet detsamma som egenskaper hos något objekt. En prestations kvalitet kan anses vara god om den har egenskaper som överensstämmer med vissa värden, kriterier eller standarder. Kvalitetsbedömningar kan även avse de aktiviteter som skapar prestationer. Exempelvis kan

en kvalitetsbedömning handla om hur avnämarna tycker sig ha blivit bemötta och hur lång tid olika saker har tagit.<sup>1</sup>

Regeringen har i den förvaltningspolitiska positionen lyft fram att det är viktigt att också ta med en bedömning av ”prestationernas kvalitet och medborgarnas uppfattning om dessa”<sup>2</sup> i resultatredovisningen. Vi väljer att översätta medborgare till användare eller kunder, vilket i ESV:s fall främst är myndigheter, regeringen eller Regeringskansliet.

### 2.2.2 ESV:s kriterier för resultatbedömningen

För de verksamheter där det finns en extern eller en objektiv bedömning av resultatet baserad på dokumenterade data och mätmetoder redovisar ESV en bedömning av resultatet. Då redovisas också vilka indikatorer vi använt för att bedöma prestationernas kvalitet.

Det är främst kundundersökningar och uppföljning av specifika uppdrag eller produkter som ligger till grund för vår resultatbedömning. Bedömningarna möjliggör en diskussion om myndighetens resultat och gör att ESV kan följa resultatutvecklingen över tid.

ESV använder en fyrgradig bedömningsskala för kvaliteten:

- A) Utmärkt
- B) Bra
- C) Godtagbart
- D) Ej godtagbart

Generellt anser ESV att ej godtagbara resultat (D) måste förbättras, att godtagbara resultat (C) bör förbättras och att bra resultat (B) kan bli aktuella att förbättra. Utmärkta resultat (A) förbättras bara i undantagsfall.

I ESV:s övergripande kundundersökning ges ett värde på kundnöjdhet (NKI eller Nöjd kund-index) för ESV som helhet. Värdet är baserat på en 100-gradig skala. I kundundersökningen får respondenterna även frågor om till exempel rådgivning, handledningar och utbildningar. Det handlar främst om en bedömning av hur nöjda användarna är med

innehållet, formen och vårt bemötande. Frågorna besvaras på en tiogradig skala, där 1 motsvarar ”inte alls nöjd” och 10 motsvarar ”i allra högsta grad nöjd”.

Både NKI-värdet och vissa områden i undersökningen har ingen direkt koppling till de prestationstyper som redovisas. ESV anser dock att de delarna bidrar till en mer korrekt bedömning av resultatet. Det övergripande NKI-värdet indikerar hur vi fullgör de centrala uppgifterna i instruktionen och regleringsbrev. Eftersom de flesta frågor i undersökningen rör verksamhetsområdet Ekonomisk styrning redovisas resultatet av kundundersökningen i kapitel 3.

ESV genomför också denna typ av kundundersökningar inom prestationsområdet E-handel och administrativa system, som ingår i verksamhetsområdet Ekonomisk styrning, samt inom Hermes Statsredovisning. Nytt för i år är att vi även gjort en kundundersökning inom verksamhetsområdet EU-revision. Kundundersökningarna ska användas för att följa utvecklingen över tid inom respektive verksamhetsområde. Det är inte möjligt att jämföra resultaten från de olika kundundersökningarna, eftersom vi använt olika frågor vid de olika undersökningarna.

I den blankett som används i uppföljningen av uppdrag ställer vi frågor om den allmänna uppfattningen om prestationens kvalitet, men också specificerade frågor om hur nöjd beställaren är med språk, val av metod, lyhördhet från ESV:s sida under arbets gång, användbarhet i beställarens fortsatta arbete och om ESV har fokuserat på rätt område och besvarat uppdragets frågeställning. Svaren lämnas på en tiogradig skala, där 1 motsvarar ”inte alls nöjd” och 10 motsvarar ”i allra högsta grad nöjd”.

ESV:s uppdragsutbildningar utvärderas med en uppföljningsblankett, där svaren lämnas på en tiogradig skala.

| Bedömningsskala för kvalitet | NKI (helheten) | NKI (delfrågor) | Uppföljningsblankett |
|------------------------------|----------------|-----------------|----------------------|
| A) Utmärkt                   | ≥ 65           | ≥ 7,8           | ≥ 7,8                |
| B) Bra                       | 56–64          | 6,5–7,7         | 6,5–7,7              |
| C) Godtagbart                | 46–55          | 5–6,4           | 5–6,4                |
| D) Ej godtagbart             | < 46           | < 5             | < 5                  |

Ovan anges hur resultaten för de olika sätten att följa upp verksamheten översätts till bedömningsskalan

<sup>1</sup> Se ESV:s handledning Resultatredovisning (ESV 2012:42).

<sup>2</sup> Prop. 2009/10:175 (s. 98).

för kvalitet. Kriterierna används vid samtliga resultatbedömningar.

Gränsvärdena för NKI i kundundersökningen utgår från den värdering leverantören av kundundersökningen gjort. Nivåerna för uppföljningsblanketten är bestämda av ESV.

Vid resultatbedömning av verksamhetsområdet Prognoser finns förklaring till hur gränsvärdena används vid bedömning av prognosprecisionen.

Det är svårt att få en extern bedömning av kvaliteten för vissa delar av verksamheten. För de verksamheterna har vi därför inte gjort någon resultatbedömning.

Avsnittet nedan beskriver översiktligt resultatbedömningen för ESV:s olika verksamhetsområden.

### 2.2.3 Resultatbedömning per verksamhetsområde

| Verksamhetsområde                                                                     | Resultatbedömning                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| Ekonomisk styrning<br>– Uppdrag<br>– Rådgivning<br>– Utbildning<br>– Lokalförsörjning | Bra (B)<br>Bra (B)<br>Bra (B)<br>Bedöms ej |
| Prognoser                                                                             | Bra (B)                                    |
| Informationssystemet Hermes<br>– Statsredovisningssystemet<br>– Statsbudget           | Utmärkt (A)<br>Bedöms ej                   |
| EU-revision                                                                           | Bedöms delvis                              |
| Tjänsteexport                                                                         | Bedöms ej                                  |

I tabellen ovan visas inte jämförelsevärden för tidigare år. Det beror på att strukturen för hur ESV redovisar prestationer ändrats jämfört med tidigare år. Det får till följd att resultatbedömningen inom vissa områden inte gjorts på samma sätt och att den verksamhet som ingår i posterna i vissa fall inte är densamma mellan åren. Därmed begränsas möjligheten att följa resultatutvecklingen över tid varför vi valt att endast visa bedömningen för 2012.

Med anledning av att vi inte gör en resultatbedömning av vissa delar inom Ekonomisk styrning anser vi att en sammantagen resultatbedömning för hela verksamhetsområdet inte kan göras. För prestationstyperna Uppdrag, Rådgivning och Utbildning är resultatbedömningen Bra (B). För Statlig

lokalförsörjning görs ingen resultatbedömning.

Inom verksamhetsområdet Prognoser bedöms resultatet utifrån prognosernas precision. Resultatbedömningen för utgifter är Godtagbart (C) och för inkomster Utmärkt (A). Den sammantagna bedömningen är Bra (B).

Inom verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes bedöms resultatet utifrån den kundundersökning som gjorts bland myndigheterna om Hermes Statsredovisning. Resultatbedömningen är Utmärkt (A). För Hermes Statsbudget har ingen resultatbedömning gjorts.

Inom verksamhetsområdet EU-revision är resultatbedömningen av frågeområdena i kundenkäten Bra (B) och Godtagbart (C). Dock görs ingen resultatbedömning av hela verksamhetsområdet eftersom ESV anser att resultatet från enkätundersökningen måste kombineras med bedömningar från EU-kommissionen eller Europeiska revisionsrätten. Inga sådana bedömningar har gjorts under 2012.

Inom verksamhetsområdet Tjänsteexport är det svårt att få en extern bedömning av verksamhetens kvalitet och därför har vi inte gjort någon resultatbedömning.

Fördjupade analyser av resultatbedömningen redovisas under respektive verksamhetsområde i de fall det är aktuellt. Där framgår också närmare vilka indikatorer som använts för att bedöma prestationernas kvalitet.

## 2.3 Ekonomi

### 2.3.1 Totala kostnader

ESV:s totala kostnader har ökat med knappt 11,9 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen avser samtliga verksamhetsområden utom Informationssystemet Hermes.

Inom Ekonomisk styrning har kostnaderna ökat med 6,8 miljoner kronor jämfört med 2011. Kostnaderna för ESV:s regeringsuppdrag har ökat beroende på att flera stora uppdrag genomförts under året. Det enskilt största är uppdraget om jämförelser med internationella redovisningsprinciper. Till följd av mer omfattande utbildningsutbud och fler utbildningstillfällen ökar även kostnaderna för

vår utbildningsverksamhet. Kostnaderna för statsredovisning ökar, vilket bland annat beror på ökade kostnader för IT-system och utvecklingen av Finansräkenskaper. Kostnaderna inom intern styrning och kontroll minskar beroende på färre uppdrag jämfört med 2011.

**Tabell 1 Totala kostnader per verksamhetsområde (tkr)**

|                             | 2012           | 2011           | 2010           |
|-----------------------------|----------------|----------------|----------------|
| Ekonomisk styrning          | 93 227         | 86 476         | 88 506         |
| Prognoser                   | 22 254         | 21 077         | 20 225         |
| Informationssystemet Hermes | 38 629         | 42 565         | 40 620         |
| EU-revision                 | 39 318         | 35 896         | 34 695         |
| Tjänsteexport               | 10 532         | 6 092          | 3 696          |
| <b>Totala kostnader*</b>    | <b>203 959</b> | <b>192 106</b> | <b>187 742</b> |

\*Skillnaden mot totala kostnader i resultaträkningen förklaras av avgiften för ESV:s eget avgiftssamråd.

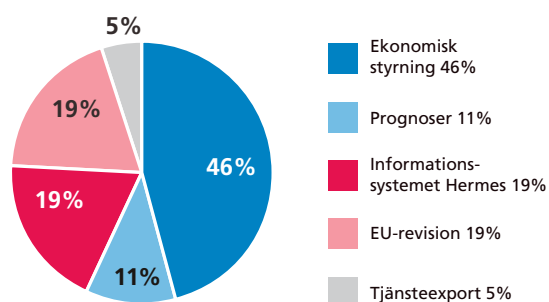
De minskade kostnaderna inom verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes beror på färre utvecklinguppdrag och på att ESV enligt regleringsbrevet fick använda det ackumulerade överskottet i den avgiftsbelagda verksamheten inom området under 2011.

Inom verksamhetsområdet EU-revision beror de ökade kostnaderna främst på ökade konsultkostnader med anledning av fler genomförda revisioner inom jordbruksfondera.

Kostnaderna för Tjänsteexport har ökat jämfört med föregående år. Det beror dels på att ett nytt projekt i Albanien har startat, dels på att ett twinningprojekt i Moldavien pågått hela 2012.

Hur ESV:s totala kostnader fördelar sig procentuellt mellan verksamhetsområdena framgår av figur 1.

**Figur 1 Totala kostnader fördelade på respektive verksamhetsområde**



### 2.3.2 Totala intäkter

ESV:s totala intäkter har ökat med knappt 18,5 miljoner kronor jämfört med föregående år.

**Tabell 2 Totala intäkter per verksamhetsområde (tkr)**

|                                                      | 2012           | 2011           | 2010           |
|------------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Ekonomisk styrning</b>                            |                |                |                |
| Anslag                                               | 59 394         | 51 210         | 51 651         |
| Avgifter och andra intäkter än anslag                | 31 882         | 30 212         | 40 002         |
| <b>Summa</b>                                         | <b>91 276</b>  | <b>81 422</b>  | <b>91 653</b>  |
| <b>Prognoser</b>                                     |                |                |                |
| Anslag                                               | 21 799         | 20 428         | 20 159         |
| Avgifter och andra intäkter än anslag                | 473            | 540            | 74             |
| <b>Summa</b>                                         | <b>22 271</b>  | <b>20 968</b>  | <b>20 234</b>  |
| <b>Informationssystemet Hermes</b>                   |                |                |                |
| Anslag                                               | 37 790         | 38 925         | 11 627         |
| Avgifter och andra intäkter än anslag                | 859            | 931            | 25 910         |
| <b>Summa</b>                                         | <b>38 649</b>  | <b>39 856</b>  | <b>37 537</b>  |
| <b>EU-revision</b>                                   |                |                |                |
| Anslag                                               | 33 416         | 28 445         | 30 144         |
| Avgifter och andra intäkter än anslag                | 5 926          | 7 461          | 4 559          |
| <b>Summa</b>                                         | <b>39 341</b>  | <b>35 906</b>  | <b>34 702</b>  |
| <b>Tjänsteexport</b>                                 |                |                |                |
| Anslag                                               | 296            | 257            | 282            |
| Avgifter och andra intäkter än anslag                | 9 769          | 4 728          | 3 414          |
| <b>Summa</b>                                         | <b>10 064</b>  | <b>4 985</b>   | <b>3 696</b>   |
| <b>Summa Anslag*</b>                                 | <b>152 694</b> | <b>139 265</b> | <b>113 863</b> |
| <b>Summa Avgifter och andra intäkter än anslag**</b> | <b>48 908</b>  | <b>43 872</b>  | <b>73 959</b>  |
| <b>Summa intäkter</b>                                | <b>201 602</b> | <b>183 136</b> | <b>187 822</b> |

\*Skillnaden mellan intäkter av anslag och utgifter i anslagsredovisningen på 836 tkr beror på semesterlöneskuld intjänad t. o. m. 2008 som redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen

\*\*Inklusive bidrag och finansiella intäkter samt ESV:s egen avgift, avgiftssamrådsavgiften.

Inom Ekonomisk styrning förklaras ökningen av anslag främst av att anslag 2:6 anslagspost 2, som

finansierar införandet av e-handel, höjdes med 3 miljoner kronor 2012 jämfört med 2011.

Inom EU-revision förklaras de ökade anslagsintäkterna främst av en ökad användning av externa konsulter. Bidragsintäkterna minskar, vilket beror på att bidragen för EU-revision (TA-medel) är lägre än föregående år. Anledningen till det höga utfallet 2011 är att en del av intäkterna avser tidigare år men har inte intäktsförts de åren, utan finansierats via ESV:s förvaltningsanslag, beroende på att det funnits osäkerhet om huruvida ESV:s bidragsansökningar skulle godkännas.

Ökningen av avgiftsintäkter inom tjänsteexporten förklaras av den ökade omfattningen av tjänsteexporten vilket även redovisas under totala kostnader.

**Tabell 3 Intäkter av anslag (tkr)**

|                                                                        | 2012           | 2011           | 2010           |
|------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>1:3 Verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen</b>            |                |                |                |
| ap.1 Gemensamma delar Hermes                                           | 14 016         | 13 497         |                |
| ap. 2.1 Finansiella kostnader                                          | 1 799          | 2 397          | 2 944          |
| ap. 2.2 Grunduppdrag                                                   | 9 157          | 8 752          | 4 736          |
| ap. 2.3 Övriga uppdrag                                                 | 3 727          | 5 021          | 3 894          |
| ap.4 Statsredovisning, Hermes                                          | 9 000          | 9 207          |                |
| ap.5 Transaktionsdatabas, Hermes                                       | 182            | 47             |                |
| <b>1:8 Ekonomi-styrningsverket</b>                                     |                |                |                |
| ap.1 Ekonomi-styrningsverket förvaltning                               | 107 577        | 95 129         | 102 290        |
| ap.3 Myndighets-övergripande arbete inom ramen för samverkansuppdraget | 825            | 1 720          |                |
| <b>2:6 Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse*</b>   |                |                |                |
| ap.2 E-beställningar del till Ekonomi-styrningsverket                  | 6 410          | 3 495          |                |
| <b>Totalt anslag</b>                                                   | <b>152 694</b> | <b>139 265</b> | <b>113 863</b> |

\* Anslag 2:6 benämndes 2011 anslag 1:17.

ESV:s intäkter av anslag 1:8 anslagspost 1, som avser ESV:s förvaltning, har ökat med knappt 12,5

miljoner kronor sedan 2011. Ökningen förklaras främst av ett minskat anslagssparande jämfört med 2011 samt förra årets ökning av bidrag i form av TA-medel som beskrivs ovan. Bidragen minskade anslagsbelastningen under 2011.

Vidare minskar anslagsbelastningen för anslagsposterna 2.3 Övriga uppdrag och 2.1 Finansiella kostnader under anslag 1:3 Verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen. Anledningen till det är att ESV inte fått utvecklingsuppdrag i samma omfattning som 2011. När färre utvecklingsuppdrag aktiveras och blir tillgångar leder det till lägre finansiella kostnader för avskrivningar och räntor på lån.

### 2.3.3 Kapitalförändring

**Tabell 4 Kapitalförändring**

|                                    | 2012          | 2011          | 2010         |
|------------------------------------|---------------|---------------|--------------|
| Årets kapitalförändring            | -2 357        | -8 978        | 75           |
| Balanserad kapitalförändring       | -1 723        | 6 700         | 9 715        |
| <b>Utgående myndighetskapital*</b> | <b>-4 080</b> | <b>-2 278</b> | <b>9 790</b> |

\*Utgående myndighetskapital 2011 har justerats med 555 tkr på grund av övergångseffekten vid införandet av intäktsmässig redovisning av avgifter och andra liknande ersättningar mot inkomsttitel. Skillnaden mellan balanserad kapitalförändring 2011 och utgående myndighetskapital 2010 beror på att tidigare års överskott på 3 090 tkr från verksamheten Statlig inköpsamordning har överförts till Kammarkollegiet.

Myndighetskapitalet har under 2012 minskat med ytterligare drygt 1,8 miljoner kronor. Den negativa kapitalförändringen avser främst avgiftsområdet Administrativa system och beror på ESV:s arbete med de pågående upphandlingarna av ramavtal för ekonomi-, personal- och beslutstödssystem. På sikt kommer 2012 års underskott att täckas av avrop på de ramavtal som ESV tecknar för statens räkning. Även avgiftsområdet Tjänsteexport har en negativ kapitalförändring under 2012, vilket beror på kostnader i startfasen för projektet i Albanien som inte ersätts fullt ut och kostnader som uppstår när ESV arbetar för att vi ska tilldelas nya internationella projekt.



### 3 Verksamhetsområde Ekonomisk styrning

### Uppgifter för verksamhetsområdet Ekonomisk styrning enligt instruktion och regleringsbrev

ESV ska utveckla och förvalta den ekonomiska styrningen av statlig verksamhet.

ESV ska bistå regeringen med det underlag regeringen behöver för att säkerställa att statsförvaltningen är effektiv och att den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

ESV ska utveckla och förvalta principer, regelverk och metoder för en effektiv ekonomisk styrning i staten.

ESV ska analysera och lämna information om den statliga ekonomin.

ESV ska inom sitt verksamhetsområde ge stöd till andra statliga myndigheter genom metoder, riktlinjer, utredningar, utbildning och rådgivning.

ESV får inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag åt andra statliga myndigheter.

ESV ska särskilt

- utveckla god redovisningssed i staten och ansvara för statsredovisningen,
- utveckla formerna för och dokumenten i den ekonomiska rapporteringen för såväl enskilda myndigheter som staten som helhet,
- utveckla och förvalta statlig redovisning, finansiell styrning och resultatstyrning,
- utveckla och förvalta samt samordna den statliga internrevisionen,
- utveckla och förvalta intern styrning och kontroll i staten,
- fastställa ekonomiadministrativa värden för varje myndighet,
- inom sitt verksamhetsområde säkerställa statsförvaltningens tillgång till ändamålsenliga administrativa system, med tillhörande stöd,
- samla in och tillhandahålla uppgifter om myndigheters köp, leasing, hyra eller hyrköp av varor, byggentreprenader eller tjänster från andra än statliga myndigheter,

- samla in och tillhandahålla uppgifter om den statliga lokalförsörjningen samt följa upp uppgifterna,
- lämna yttrande om sådana hyresavtal som kräver regeringens medgivande, och
- svara för förvaltning och avveckling av lokaler efter beslut av regeringen i de fall där staten är hyresgäst men det inte finns någon myndighet som själv kan svara för avvecklingen.

Analysen av utfallet för statens budget ska vara integrerad med prognosverksamheten. Utfallet för statens budget ska löpande följas och analyseras. Utfall avseende utgifter för statens budget ska även redovisas realekonomiskt fördelade.

Myndigheten ska redovisa arbetet med att utveckla den interna styrningen och kontrollen i syfte att minska felaktiga utbetalningar i välfärdssystemen.

### 3.1 Verksamhetsöversikt

Inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning bidrar ESV till en effektiv och ändamålsenlig ekonomisk styrning på alla nivåer i staten. Det gör vi genom att utveckla och förvalta statlig redovisning, finansiell styrning och resultatstyrning och genom att säkerställa statsförvaltningens tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva administrativa system.

ESV utvecklar och samordnar också den statliga internrevisionen och utvecklar och förvaltar intern styrning och kontroll i staten. Dessutom fastställer ESV ekonomiadministrativa värden för varje myndighet, för att löpande följa upp den ekonomiadministrativa standarden inom staten. ESV ansvarar för statsredovisningen och gör analyser av den statsfinansiella utvecklingen. Den statliga ekonomin redovisas bland annat som resultat- och balansräkning, utfall på statens budget och i nationalräkenskapstermer. Vi lämnar även stöd till regeringen och myndigheterna inom lokalförsörjningsområdet, bland annat genom analyser av lokalanvändning och lokalkostnader i staten.

Verksamhetsområdet Ekonomisk styrning är indelad i sex olika prestationsområden: Resultatstyrning och finansiell styrning, Intern styrning och kontroll, Internrevision, E-handel och administrativa system, Statsredovisning och Statlig lokalförsörjning. Prestationsområdena är därefter indelade i prestationstyperna Uppdrag, Egeninitierade projekt, Rådgivning och Regelförvaltning. Dock finns inte alla prestationstyper inom alla prestationsområden, till exempel inom Statsredovisning finns endast prestationstypen Uppdrag.

Utöver detta finns det två prestationstyper, Utbildning och Remisser, som spänner över hela verksamhetsområdet Ekonomisk styrning.

Inom prestationsområdet Resultatstyrning och finansiell styrning har kostnaderna för Uppdrag ökat. Den enskilt mest omfattande insatsen har gjorts inom regeringsuppdraget om jämförelser med internationella redovisningsprinciper, som står för drygt 4 miljoner kronor av kostnaderna. Andra stora insatser är EA-värderingen, avgiftssamråd och regeringsuppdraget att ta fram ett metodstöd till Regeringskansliet.

När det gäller egeninitierade projekt har flera nya initiativ tagits inom ramen för bland annat resultatredovisning och utvärdering, därför har kostnaderna ökat.

Inom Intern styrning och kontroll ser vi en vikande trend inom prestationstypen Uppdrag. Däremot har ESV under året haft ett regeringsuppdrag inom prestationsområdet Internrevision, vilket gör att kostnaderna blir högre 2012 än 2011. Kostnaden för uppdraget uppgick till drygt 1 miljon kronor.

Kostnaderna för prestationsområdet E-handel och administrativa system har inte förändrats i så stor utsträckning. Under året har kostnaderna för införandet av e-handel i staten ökat, medan kostnaderna för administrativa system har minskat.

Inom prestationsområdet Statsredovisning har kostnaderna ökat. Det beror bland annat på ökade kostnader för IT-system, men också på arbetet med Finansräkenskaper.

**Tabell 5** *Prestationstyper och kostnader inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning*

|                                                       | 2012          | 2011          | 2010          |
|-------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Resultatstyrning och finansiell styrning</b>       |               |               |               |
| Uppdrag                                               | 12 596        | 10 295        | 7 461         |
| Egeninitierade projekt                                | 5 647         | 4 663         | 5 317         |
| Rådgivning                                            | 7 902         | 8 793         | 8 408         |
| Regelförvaltning                                      | 1 473         | 1 215         | 1 412         |
| <b>Summa Resultatstyrning och finansiell styrning</b> | <b>27 618</b> | <b>24 966</b> | <b>22 598</b> |
| <b>Intern styrning och kontroll</b>                   |               |               |               |
| Uppdrag                                               | 1 521         | 4 088         | 6 274         |
| Egeninitierade projekt                                | 42            | 31            | 1 339         |
| Rådgivning                                            | 508           | 1 105         | 1 841         |
| Regelförvaltning                                      | 0             | 2             | 214           |
| <b>Summa Intern styrning och kontroll</b>             | <b>2 071</b>  | <b>5 226</b>  | <b>9 668</b>  |
| <b>Internrevision</b>                                 |               |               |               |
| Uppdrag                                               | 3 122         | 1 607         | 1 505         |
| Egeninitierade projekt                                | 185           | 384           | 397           |
| Rådgivning                                            | 123           | 160           | 202           |
| Regelförvaltning                                      | 98            | 11            | 13            |
| <b>Summa Internrevision</b>                           | <b>3 528</b>  | <b>2 162</b>  | <b>2 118</b>  |
| <b>E-handel och administrativa system</b>             |               |               |               |
| Uppdrag                                               | 23 595        | 23 918        | 19 297        |
| <b>Summa E-handel och administrativa system</b>       | <b>23 595</b> | <b>23 918</b> | <b>19 297</b> |
| <b>Statsredovisning</b>                               |               |               |               |
| Uppdrag                                               | 20 780        | 16 459        | 17 138        |
| <b>Summa Statsredovisning</b>                         | <b>20 780</b> | <b>16 459</b> | <b>17 138</b> |
| <b>Statlig lokalförsörjning</b>                       |               |               |               |
| Uppdrag                                               | 3 107         | 2 572         | 2 221         |
| <b>Summa Statlig lokalförsörjning</b>                 | <b>3 107</b>  | <b>2 572</b>  | <b>2 221</b>  |
| <b>Statlig inköpsamordning</b>                        | <b>0</b>      | <b>0</b>      | <b>6 278</b>  |
| <b>Utbildning</b>                                     | <b>11 399</b> | <b>9 655</b>  | <b>7 575</b>  |
| <b>Remisser</b>                                       | <b>1 129</b>  | <b>1 518</b>  | <b>1 613</b>  |
| <b>Summa Ekonomisk styrning</b>                       | <b>93 227</b> | <b>86 476</b> | <b>88 506</b> |

De ökade kostnaderna inom prestationsområdet Statlig lokalförsörjning beror på att vi har påbörjat

uppdateringen av IT-systemet för ESV:s databas för bland annat registrering av uppgifter om myndigheternas hyresavtal och framtagande av underlag för prisomräkning av lokalkostnadsandelen i anslagsbaserna.

Kostnaderna för utbildningar har ökat, som följd av mer omfattande utbildningsutbud och fler utbildningstillfällen.

### 3.2 Resultatstyrning och finansiell styrning

Prestationsområdet Resultatstyrning och finansiell styrning är indelat i prestationstyperna Uppdrag, Egenintierade projekt, Rådgivning och Regelförvaltning.

#### 3.2.1 Uppdrag inom Resultatstyrning och finansiell styrning

Inom prestationstypen uppdrag ingår både uppdrag som görs inom ramen för ESV:s förvaltningsanslag och avgiftsfinansierade insatser som görs åt ESV:s uppdragsgivare: regeringen, Regeringskansliet och myndigheterna.

#### *Många myndigheter fick höga EA-värden*

ESV rapporterade den 27 april<sup>3</sup> ekonomiadministrativa värden (EA-värden) för 207 myndigheter. EA-värdena är fastställda på en skala från AA till CC, där den första positionen kallas koncernvärde och den andra myndighetsvärde. Varje position kan anta något av värdena A, B eller C. Skalan är alltså niogradig.

De myndigheter som ingått i bedömningen är anslutna till den statliga redovisningsorganisationen. Det högsta ekonomiadministrativa värdet, AA, är det vanligaste värdet, men ESV kan även konstatera att få myndigheter följer alla ekonomiadministrativa bestämmelser. Fler myndigheter än förra året har också fått ett värde som innehåller C. Vid kvalitetssäkringen av de lämnade uppgifterna bedömer ESV att myndigheterna till viss del över-skattar efterlevnaden av ekonomiadministrativa bestämmelser, när det gäller myndighetsvärdet.

För 2011 förbättrades det samlade koncernvärdet medan myndighetsvärdet försämrades. ESV märker dock att efterlevnaden av de ekonomiadministrativa bestämmelserna visar små förändringar över tid.

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av ESV:s rapport om EA-värderingen är 8,5. Det motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

#### *ESV har haft 107 avgiftssamråd*

Enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191) ska myndigheterna varje år samråda med ESV om de avgifter de tar ut eller avser att ta ut. Samråden är ett instrument för styrning och kontroll av avgiftsbelagd verksamhet i staten och syftar bland annat till att uppnå enhetliga principer i avgiftssättningen.

**Tabell 6 Avgiftssamråd (tkr)**

|                                        | 2012         | 2011         | 2010         |
|----------------------------------------|--------------|--------------|--------------|
| Antal avslutade ärenden                | 107          | 130          | 125          |
| Resursåtgång i timmar                  | 1024         | 1 117        | 1 231        |
| Genomsnittlig handläggningstid i dagar | 18           | 18           | 16           |
| <b>Kostnad</b>                         | <b>1 293</b> | <b>1 397</b> | <b>1 430</b> |
| <b>Styckkostnad</b>                    | <b>12,1</b>  | <b>10,7</b>  | <b>11,4</b>  |

Under året har ESV avslutat 107 samråd. Det innebär en minskning med 23 handlagda ärenden jämfört med 2011. Antalet ärenden som kom in till ESV 2012 var ungefär lika många som under 2011. Antalet oavslutade ärenden vid årsskiftet var dock högre än normalt. De ärenden som ESV inte hann avsluta 2012 avslutas i stället under 2013. Den genomsnittliga handläggningstiden, från ankomstregistrering till expediering, var 18 dagar. Det håller sig inom de fyra veckor som anges i föreskrifterna till avgiftsförordningen. Myndigheternas avgift för samråd höjdes under året med 15 procent; vår bedömning var att det skulle minska underskottet. Trots detta fortsätter verksamheten att göra ett negativt resultat.

#### *Avgiftsrapporten – statens totala avgiftsintäkter minskade*

ESV:s årliga rapport om utvecklingstendenserna för statlig avgiftsbelagd verksamhet för 2011

<sup>3</sup> ESV 2012:18 Ekonomiadministrativa värden för 2011 – Ekonomiadministrativ värdering av myndigheter.

publicerades den 15 juni<sup>4</sup>. De statliga myndighetenas avgiftsintäkter uppgår till cirka 77 miljarder kronor. Av dem är 57 procent avgiftsintäkter från utomstatliga användare och 43 procent är avgifter som betalades mellan myndigheter i staten.

De totala avgiftsintäkterna minskade något i jämförelse med föregående år. Minskningen beror på lägre avgiftsintäkter hos affärsverken. De myndigheter som inte är affärsverk hade totalt 64 miljarder kronor i avgiftsintäkter och affärsverken hade 13 miljarder kronor i avgiftsintäkter. Avgifter från tjänsteexport uppgick till 674 miljoner kronor, vilket är en ökning med 30 miljoner kronor jämfört med 2010.

Myndigheterna disponerade 91 procent av de totala avgiftsintäkterna, i uppdragsverksamheten disponerades 100 procent av avgiftsintäkterna. Av intäkterna från de offentligt rättsliga avgifterna disponerade myndigheterna 50 procent. Den andelen har minskat under 2011 till följd av ökad bruttoredovisning av avgiftsintäkter på statens budget.

### *ESV:s redovisningsråd ger värdefulla synpunkter*

Enligt ESV:s instruktion ska det vid myndigheten finnas ett särskilt råd för redovisningsfrågor. Redovisningsrådet ska stödja ESV i utvecklingen av god redovisningssed i staten. Ordföranden och andra ledamöter utses av ESV på bestämd tid. Ledamöterna består av personer från både statlig och privat sektor.

Under 2012 har redovisningsrådet sammanträtt fyra gånger. De frågor som diskuterades var bland annat ESV:s förslag till regelförändringar. Rådet diskuterade också principiella frågor inom redovisningsområdet. Det huvudsakliga ämnet har varit ESV:s arbete med rapporten om jämförelser med internationella redovisningsstandarder<sup>5</sup>, där ledamöternas synpunkter och råd har varit mycket värdefulla.

### *ESV har jämfört de svenska och internationella regelverken*

ESV fick i regleringsbrevet för 2011 i uppdrag att göra jämförelser mellan de svenska redovisningsreglerna som tillämpas i årsredovisningen för staten och de internationella redovisningsstandarderna enligt IPSAS och IFRS<sup>6</sup>. Vi granskade också hur några OECD-länder byggt upp sina redovisningsregler och hur de presenterar anslutande information i årsredovisningen för staten, eller i motsvarande dokument. Slutligen gjorde ESV en bedömning av lämpligheten i att anpassa tillgångsredovisningen i årsredovisningen för staten till de principer som tillämpas i nationalräkenskaper. Uppdraget slutrapporterades i december<sup>7</sup>.

Våra slutsatser är att det svenska statliga regelverket i internationell jämförelse ligger i framkant, men staten bör inte implementera det internationella redovisningsramverket IPSAS fullt ut. ESV bör istället fortsätta utveckla regelverket på samma sätt som hittills; genom att tillämpa de delar från IPSAS som bedöms relevanta för svenska statliga förhållanden. ESV lämnar därför flera förslag till regeländringar och pekar på områden som bör utvecklas ytterligare.

I vår översiktliga granskning av sju olika länder har vi inte funnit något land som har implementerat hela IPSAS. De flesta av länderna har bokföringsmässig redovisning, men har gjort som Sverige och har egna regelverk. Regelverk som har mycket gemensamt med IPSAS och IFRS. Tyskland avviker dock och har kassamässig redovisning med stort fokus på budgetens utfall. Vi har inte funnit någon ”norm” för vad som rapporteras i årsredovisningen för staten i de sju länderna, utöver de finansiella delarna.

I rapporten bedömer ESV slutligen att det inte är lämpligt att värdera tillgångarna i årsredovisningen för staten enligt nationalräkenskapsprinciperna. Enligt nationalräkenskapsprinciperna ska tillgångarna bland annat värderas till verkligt värde eller återanskaffningsvärde. Tillgångarna i årsredovisningen för staten däremot värderas till historiska

4 ESV 2012:32 Avgifter 2011 – om avgiftsbelagd verksamhet i staten.

5 ESV 2012:40 Jämförelser med internationella redovisningsstandarder m. m. – Regeringsuppdrag.

6 IPSAS avser regler för den offentliga sektorn medan IFRS avser regelverk för den privata sektorn.

7 ESV 2012:40 Jämförelser med internationella redovisningsstandarder m. m. – Regeringsuppdrag.

anskaffningsvärden. Vi menar att både balansräkningen i årsredovisningen för staten (enligt internationella redovisningsprinciper) och nationalräkenskapernas förmögenhetsredovisning behövs eftersom de olika redovisningarna har olika syften.

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av ESV:s rapport är 9,0. Det motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

### ***Resultatindikatorer – verktyg för uppföljning av regeringens politik***

I regleringsbrevet för 2012 fick ESV i uppdrag att beskriva och analysera hur resultatindikatorer eller andra bedömningsgrunder kan användas för att följa upp regeringens politik inom olika områden. ESV lämnade en delrapport i maj<sup>8</sup> och en slutrapport i oktober<sup>9</sup>.

ESV:s slutsats är att Regeringskansliet bör beakta tre huvudprinciper vid utformandet av resultatindikatorer i budgetprocessen:

- Mål ska vara riktiga mål.
- Det måste finnas en effektkedja som kopplar mål till verksamhet.
- Det bör analyseras vad som mäts och vad som inte mäts med den eller de indikatorer som utformas. En transparent argumentation bör föras kring de valda indikatorernas begränsningar.

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av ESV:s rapport är 6,7. Det motsvarar Bra (B) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

### ***ESV har analyserat myndigheters resultatredovisning***

I regleringsbrevet för 2012 fick ESV i uppdrag att följa upp och analysera hur myndigheternas resultatredovisningar i årsredovisningen utvecklas i förhållande till de bestämmelser som finns i 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Vi skulle även analysera hur myndigheternas

resultatredovisningar svarar mot regeringens behov av information för sin resultatredovisning till riksdagen. Uppdraget avrapporterades i maj<sup>10</sup>.

ESV:s slutsats är att de flesta av de undersökta myndigheterna har klarat av att redovisa prestationer och prestationernas kostnader, utifrån ESV:s tolkning av hur bestämmelsen i förordningen kan tillämpas. Av rapporten framgår dock att en del av myndigheterna anser att vissa revisorer har bedömt myndigheternas resultatredovisningar utifrån en snävare tolkning än den ESV rekommenderar. För att komma till rätta med skillnaderna i synen på regelverket föreslog vi bland annat att vi skulle förtydliga vår handledning om resultatredovisning och se till att ett nätverk för resultatredovisning startades. Båda åtgärderna har genomförts under året (se avsnitt 3.2.2 och 3.2.3). En ytterligare effekt är en närmare dialog mellan ESV och Riksrevisionen i frågor om resultatredovisning.

### ***ESV har tagit fram ett metodstöd för Regeringskansliet***

I regleringsbrevet för 2012 fick ESV i uppdrag att genomföra ett utvecklingsprojekt med syftet att utforma ett metodstöd för Regeringskansliet. Metodstödet är tänkt att användas i Regeringskansliets arbete med att tydliggöra kopplingen mellan budgetförslagen och resultatredovisningen i budgetpropositionen. Uppdraget rapporterades till regeringen i december<sup>11</sup>.

Metodstödet utformades utifrån en modell för verksamhetslogik. Modellen har hämtats från utvärderingsforskningen där verksamhetslogik ingår i det som kallas programteori, det vill säga en sammanhängande teori om politikens mål och genomförande. Det konkreta arbetet bestod av två delar. Inledningsvis analyserade vi resultatredovisningen i årsredovisningarna för cirka 35 myndigheter. ESV uppmärksammade särskilt om resultatredovisningen kunde härledas till målkedjan från tidigare års budgetproposition och regleringsbrev.

8 ESV dnr 49-625/2012.

9 ESV 2012:41 Resultatindikatorer.

10 ESV 2012:27 Prestationer, volymer och kostnader – Utvärdering av reglerna för resultatredovisning.

11 ESV 2012:43 Programteori och verksamhetslogik – ett metodstöd för Regeringskansliet.

Projektets andra del utformades som ett pilotprojekt där avsikten var att testa hur programteorier och verksamhetslogik kan användas för att förbättra styrningen av statliga myndigheter. Finansdepartementet, Landsbygdsdepartementet<sup>12</sup>, Näringsdepartementet och Utrikesdepartementet deltog totalt med cirka 30 personer i pilotprojektet, i olika omfattning och i olika faser. Inom ramen för pilotprojektet utvecklade ESV en programteorimatrix och en manual som användes som konkret stöd under pilotprojektet och som även kan användas av Regeringskansliet.

Pilotprojektet omfattade bland annat åtta workshops där deltagarna fick möjlighet att testa programteorimatrixen på aktuella frågeställningar för respektive departement. Deltagarenkäterna visade att deltagarna ansåg att programteori och verksamhetslogik kan användas för att förbättra Regeringskansliets styrning av de statliga myndigheterna.

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av ESV:s rapport är 6,8. Det motsvarar Bra (B) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

### *ESV har slutfört uppdrag om särredovisning av tjänsteexport*

I regleringsbrevet gav regeringen ESV i uppdrag att säkerställa att krav på särredovisning finns för intäkter av tjänsteexport från statliga myndigheter i myndigheternas årsredovisningar. ESV har i rapporten<sup>13</sup> till regeringen redovisat att kravet från regeringen kan uppfyllas genom en komplettering av föreskrifterna till 7 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. ESV har nu infört en bestämmelse om att myndigheterna ska särredovisa avgiftsintäkter från tjänsteexport. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2013.

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av ESV:s rapport är 8,1. Det motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

### *Finns det behov att begränsa det generella beställningsbemyndigandet?*

ESV fick i regleringsbrevet i uppdrag att utreda vilka åtaganden som myndigheter kan göra med stöd av det generella beställningsbemyndigandet och om det finns något behov av att begränsa bemyndigandet.

ESV:s slutsats är att det generella bemyndigandet i föreskrifter och allmänna råd behöver uttryckas mer heltäckande. De bestämmelser som reglerar åtaganden och vissa grundläggande principer behöver enligt ESV också förtydligas. Vi lämnade även förslag till ändringar av föreskrifter och allmänna råd i anslagsförordningen (2011:223), kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) och donationsförordningen (1998:140). Uppdraget avrapporterades i maj<sup>14</sup>.

ESV beslutade under hösten att ändra bestämmelserna om bemyndiganden och ekonomiska åtaganden i det ekonomiadministrativa regelverket. Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av ESV:s rapport är 8,1. Det motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

### *Hantering av övergång till att redovisa avgifter intäktsmässigt*

Avgifter och andra liknande ersättningar som myndigheten inte disponerar ska från och med 2012 redovisas intäktsmässigt mot statens budget. Ändringen innebär vissa övergångseffekter. ESV fick i regleringsbrevet i uppdrag att säkerställa att övergångseffekterna hanteras enligt god redovisningssed, det vill säga att de inte påverkar redovisningen mot inkomsttitlar 2012.

Övergångseffekten är den ackumulerade effekten av tidigare års periodiseringar som inte har påverkat statens budget, till exempel befarade förluster och upplupna avgiftsintäkter. ESV har tagit fram en vägledning i hur myndigheter ska beräkna och hantera övergångseffekten. Vi har även löpande under året gett stöd till myndigheter vad gäller hanteringen av övergångseffekten.

De myndigheter som berörs av övergångseffekten

12 Valde efter första workshopen att inte ytterligare medverka.  
13 ESV 2012:29 Särredovisning av tjänsteexport.

14 ESV 2012:34 Generella beställningsbemyndigandet i anslagsförordningen – vilka ekonomiska åtaganden kan myndigheter göra?

har lämnat ett underlag till ESV. 32 myndigheter rapporterade den 1 januari 2012 att de hade övergångseffekter som är hänförliga till 20 inkomsttitlar.

Den totala övergångseffekten under 2012 uppgår netto till 1 096 miljoner kronor. Övergångseffekten uppstod huvudsakligen på inkomsttitlar under inkomstgrupp 2500 Offentlighetsrättsliga avgifter och var både positiv (att tidigare års redovisade inkomster är mindre än intäkterna) och negativ (att tidigare års redovisade inkomster är större än intäkterna).<sup>15</sup>

### ***ESV genomför uppdrag om beställningsbemyndiganden***

ESV fick i april 2012 i uppdrag<sup>16</sup> av regeringen att genomföra en uppföljning av systemet för beställningsbemyndiganden för anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. I uppdraget ingår att se över och vid behov föreslå förbättringar av systemet så att det blir bättre anpassat till de anslagna medlen, det stora antalet beslutsfattare och de olika stödets utformning och syften. Uppdraget genomförs i samråd med berörda myndigheter och de regionala och kommunala självstyrelseorgan som använder systemet. Regeringen har förlängt uppdraget som ska rapporteras i februari 2013.

### ***Kommitté ville ha bedömning av public service-organens redovisningar***

ESV har på uppdrag<sup>17</sup> av public service-kommittén (Ku 2011:05) analyserat och bedömt public service-redovisningarna för 2010 för Sveriges radio AB, Sveriges television AB och Sveriges utbildningsradio AB. En iakttagelse var att varken Granskningsnämnden för radio och tv eller Kulturdepartementet hade rutiner för att följa upp och ge återkoppling på programföretagens redovisningar av resursförbrukning, kostnadseffektivitet och produktivitet.

Därför föreslog ESV att regeringen borde ge Myndigheten för radio och tv (där Granskningsnämnden ingår) uttryckliga direktiv att granska just de aspekterna i programföretagens redovisningar. Vi föreslog också att Kulturdepartementet borde ha en dokumenterad process för uppföljning av public

service-redovisningarna. Kommittén återgav samtliga ESV:s iakttagelser och förslag<sup>18</sup> i sitt betänkande<sup>19</sup>.

### ***Att prissätta statistik – ett uppdrag för Statistikutredningen***

ESV har på uppdrag<sup>20</sup> av Statistikutredningen 2012 (Fi 2011:05) tagit fram en rapport om prissättning och finansiering av statistik<sup>21</sup>. I den beskriver, analyserar och föreslår ESV tänkbara prissättningsprinciper för produktion och tillhandahållande av statistik utifrån ett kostnads- och tillgänglighetsperspektiv. Rapporten utgör ett underlag om prissättning för Statistikutredningens överväganden och förslag som redovisas i slutbetänkandet Vad är officiell statistik? En översyn av statistiksystemet och SCB<sup>22</sup>.

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av ESV:s rapport är 9,0. Det motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

### ***Vi har haft uppdrag från Ägarutredningen***

Ägarutredningen hade till uppgift att lämna förslag om hur förvaltningen av företag med statligt ägande bör bedrivas och organiseras, verksamheter som idag ligger inom Regeringskansliet. Utredningen uppdrog<sup>23</sup> åt ESV att biträda dem i arbetet med att utreda effekter på statens budget och andra finansiella konsekvenser för staten. Det gjorde vi genom löpande samverkan om utredningstexter inom berörda områden. Vi slutförde uppdraget i början av året.

### ***Konsekvensutredningsarbete tillsammans med Tillväxtverket***

ESV ska enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, tillsammans med Tillväxtverket, svara för metodutveckling, rådgivning och utbildning på området. Tillväxtverket har enligt förordningen ett samordnande ansvar. Våra insatser har främst bestått av information på vår

18 ESV dnr 50-1355/2011.

19 SOU 2012:59, s. 98ff och s. 342 ff.

20 ESV dnr 49-1028/2011.

21 ESV 2012:5 Prissättning av statistik – Rapport till Statistikutredningen 2012.

22 SOU 2012:83.

23 ESV dnr 49-1361/2011.

15 ESV dnr 49-139/2011.

16 Regeringsbeslut 2012-04-04, N2012/1908/RT.

17 ESV dnr 50-1355/2011.

webbplats och medverkan i olika utbildningar som rör området.

### ***Stöd till Konsumentverket för att utvärdera bidragsgivning***

ESV har lämnat stöd<sup>24</sup> till Konsumentverket i deras arbete med att ta fram en ändamålsenlig modell för uppföljning och utvärdering av bidragsgivning till organisationer utifrån förordning (2007:954) om stöd till organisationer på konsumentområdet. Modellen ska ligga till grund för en fortsatt utveckling av Konsumentverkets styrning av bidragsgivning. ESV såg i arbetet en möjlighet att ta fram en modell som mer generellt hanterar uppföljning av myndigheters bidragsgivning. Vi har framförallt genomfört projektet med hjälp av workshops. Modellen som ligger till grund för den nya uppföljnings- och utvärderingsmodellen är programteori.

### **3.2.2 Egeninitierade projekt inom Resultatstyrning och finansiell styrning**

#### ***Vi har genomfört nätverksträffar om administrativa nyckeltal***

Hösten 2009 tog ESV ett eget initiativ till ett pilotprojekt som skedde i samarbete med cirka 30 myndigheter. Syftet var att ta fram förslag inför en återkommande rapportering av gemensamma nyckeltal för myndigheternas stödfunktioner och lokaler. Tre nätverksgrupper har bildats för att bedriva benchmarking med de framtagna nyckeltalen som utgångspunkt. Under 2012 genomfördes fem nätverksträffar med sammanlagt ett 20-tal myndigheter. Under hösten har ytterligare en nätverksgrupp bildats med inriktning på nyckeltal för styrning och uppföljning av IT-verksamhet.

#### ***Nytt nätverk för resultatredovisning***

ESV har anordnat ett uppstartsseminarium för att bilda nätverk vars syfte är att förbättra resultatredovisningen i myndigheternas årsredovisningar. Målgruppen är alla som arbetar med resultatredovisning inom statsförvaltningen. Drygt 100 personer deltog i uppstartsseminariet. Resultatet blev ett förslag till

<sup>24</sup> ESV dnr 49-390/2011.

ett antal teman för fortsatt utveckling inom området och förslag till former för möten och erfarenhetsutbyte. Utvärderingen visar att 71 procent utan tvekan skulle rekommendera seminariet.

#### ***Vi har startat ett utvecklingsprogram i samarbete med Arbetsgivarverket***

ESV har tillsammans med Arbetsgivarverket lanserat ett program för strategisk verksamhetsutveckling. Konceptet riktar sig till myndigheternas ledningar och visar hur arbetsgivarpolitik och ekonomistyrning kan integreras. Målet med programmet är att åstadkomma en förflyttning mot ökad strategisk verksamhetsutveckling genom att förändra beteenden i den statliga verksamheten. Under programmet fördjupar deltagarna sig bland annat i omvärlds- och framtidsfrågor, förändringsledning, ledarskap och medarbetarskap och verksamhets- och kundperspektiv. Den första träffen ägde rum i december och följs av ytterligare tre heldagar, varav den sista hålls i maj 2013.

#### ***Försöksverksamhet inom systembaserad styrning***

ESV har tillsammans med Innovationsrådet samarbetat med fyra myndigheter i syfte att utveckla, testa och i möjligaste mån följa upp ett systembaserat styrsystem. Resultatet av arbetet ska spridas i statsförvaltningen och bidra till mer verksamhetsanpassad styrning i staten. I projektet medverkar Försäkringskassan, Migrationsverket, Skatteverket och Polismyndigheten i Gävleborgs län. Innovationsrådet och ESV samordnar och stödjer arbetet. Projektet kommer att resultera i en rapport under 2014.

#### ***Två utvecklingsprojekt om utvärdering***

ESV har under året arbetat med två utvecklingsprojekt inom området utvärdering, som kommer resultera i två skrifter. Den första skriften ska handla om olika aspekter av utvärdering. Den andra skriften ska ge vägledning i bland annat hur en effektmätning kan sjösättas, vad som är möjligt eller rimligt att mäta och hur resultaten kan tolkas. Skriften syftar i första hand till att skapa förståelse för hur en effektmätning kan göras.

### **Kartläggning av prissättning av elektronisk information**

Varje myndighet ska normalt själv beräkna vilka avgifter de ska ta ut för kopior av allmänna handlingar i elektronisk form. Samma sak gäller information för vidareutnyttjande av handling från den offentliga förvaltningen enligt PSI-lagen<sup>25</sup>. Det finns dock ingen samlad kunskap om hur grunderna för beräkningarna ser ut. Vi har därför startat ett projekt för att samla information om de avgifter myndigheter tar ut för elektronisk information.

Målet med projektet är att identifiera vilka områden som kan utvecklas när det gäller dessa avgifter. Vi räknar med att avsluta projektet under 2013.

### **3.2.3 Rådgivning inom Resultatstyrning och finansiell styrning**

Inom prestationstypen Rådgivning ingår insatser som aktivt stödjer våra avnämare att utveckla ekonomistyrningen i staten. Rådgivningen sker i huvudsak per telefon och e-post, via handledningar och genom att vi deltar i referensgrupper och kommittéer. Vi tillhandahåller även frågor och svar för de vanligaste redovisningsfrågorna på vår webbplats. Rådgivningen är avgiftsfri.

#### **Stöd vid ombildningar av myndigheter**

När en myndighet startar, upphör eller genomgår en organisationsförändring börjar en process som styrs av många regler. Det gäller inte minst det ekonomiadministrativa området. Som ett stöd för denna process tog ESV 2007 fram handledningen Myndighet startar – myndighet upphör<sup>26</sup>. Handledningen innehåller en översiktlig beskrivning av vad som gäller på området och en samling praktiska åtgärder som kan vara aktuella vid avveckling eller ombildning av en myndighet. Vi har nu också kompletterat handledningen med information på ESV:s webbplats med länkar till myndigheter som kan erbjuda stöd under processen. Dessutom publicerar vi svar på vanliga redovisnings- och finansieringsfrågor som brukar uppstå vid avvecklingar och

bildande av myndigheter. Frågorna gäller redovisning av kostnader och redovisning mot anslag.

#### **Ny form för momshandledningen på ESV:s webbplats**

I april publicerades en ny momshandledning på ESV:s webbplats. Vi har denna gång medvetet valt att inte trycka handledningen, den har istället anpassats för att kunna läsas och användas på webbplatsen. För att möjliggöra detta har vi arbetat med att förenkla språket och att skapa en tydlig struktur, så att det blir lätt att hitta den specifika frågeställning om moms som läsaren vill ha svar på.

Att vi gjort handledningen enbart i webbformat beror på att vi vill pröva nya metoder för att ta fram handledningar. Informationen som användaren söker handlar ofta om en specifik fråga och det kan vara enklare att hitta svaret i den elektroniska formen. I det elektroniska formatet blir det dessutom lättare att söka information och enklare för oss på ESV att uppdatera handledningen, så att den ständigt kan hållas aktuell.

#### **Handledningen om resultatredovisning omarbetades**

ESV har under året arbetat om handledningen i resultatredovisning<sup>27</sup>. Precis som tidigare ger handledningen rekommendationer till framför allt första paragrafen i tredje kapitlet i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Avsikten är att underlätta tillämpningen av regelverket. I den nya versionen har avsnitten om prestationernas volymer och kostnader förtydligats. Dessutom har avsnitten om effekter och kvalitet utvecklats och fått större tyngd. Vi har även tagit med exempel från myndigheternas årsredovisningar.

#### **Rådgivning via telefon och e-post ökar**

ESV har under året besvarat ett stort antal frågor om Resultatstyrning och finansiell styrning. Omfattningen har under 2012 varit 5 059 timmar jämfört med 2011 då det var 4 700 timmar. ESV ger råd via telefon, e-post eller möten med myndigheterna och Regeringskansliet.

<sup>25</sup> Lag (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen.

<sup>26</sup> ESV 2007:22 Myndighet startar – myndighet upphör.

<sup>27</sup> ESV 2012:42 Handledning – Resultatredovisning.

Frågorna är av olika karaktär. Liksom tidigare år ställs många frågor om till exempel redovisning av anläggningstillgångar. Ett antal myndigheter har ställt frågor om vilka styrmodeller som kan vara lämpliga inom ramen för olika organisatoriska lösningar, medan andra myndigheter har ställt konkreta frågor relaterade till färdigställandet av sin årsredovisning.

### 3.2.4 Regelförvaltning inom Resultatstyrning och finansiell styrning

ESV beslutade i november om ett antal ändrade föreskrifter och allmänna råd till bland annat förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, anslagsförordningen (2011:223), kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) och donationsförordningen (1998:140). Ändringarna var i stora delar föranledda av de regeringsuppdrag som handlade om tjänsteexport och det generella bemyndigandet. ESV omarbetade också föreskrifterna till 21§ förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring för att framför allt modernisera reglerna som rör inrapporteringen till statsredovisningen.<sup>28</sup>

## 3.3 Intern styrning och kontroll

Inom prestationsområdet Intern styrning och kontroll ingår prestationstyperna Uppdrag, Egeninitierade projekt, Rådgivning och Regelförvaltning.

### 3.3.1 Uppdrag inom Intern styrning och kontroll

#### *Samverkansuppdraget om utveckling av metoder för och redovisning av arbetet mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet*

ESV har avslutat regeringsuppdraget<sup>29</sup> om att utveckla metoder för och redovisning av resultatet av arbetet mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet. Uppdraget har genomförts tillsammans med flera andra myndigheter. I arbetet har också Sveriges kommuner och landsting och arbetslöshetskassor varit inbjudna att delta.

Uppdraget slutrapporterades till regeringen i en

gemensam skrivelse<sup>30</sup>. I skrivelsen behandlas frågor om myndighetsgemensamma risker, gemensam statistik och gemensamma indikatorer, modeller för kostnadseffektivitet, elektroniskt informationsutbyte och underrättelseskyldighet, omfattningsstudier och gemensamma informationsinsatser i enlighet med de uppdrag som regeringen har lämnat.

I skrivelsen konstateras att de olika välfärdssystemen är uppbyggda för olika ändamål och att regleringen av de olika förmånerna ser olika ut. Bland annat sker utbetalningar både som förskottsutbetalningar och efterutbetalningar. Skillnaderna mellan de olika systemen gör det svårt att direkt jämföra produktivitet och effektivitet.

Inom ramen för samverkansuppdraget genomförde ESV också en fristående analys<sup>31</sup>. Analysen har utgått från samverkansuppdragets rapporter och regeringens initiativ och åtgärder för att komma tillrätta med problemet med felaktiga utbetalningar ur välfärdssystemen. Analysen är en nulägesanalys av arbetet mot felaktiga utbetalningar. Den utgår från regeringens beslut om åtgärder med anledning av de förslag som Delegationen mot felaktiga utbetalningar<sup>32</sup> lämnade. I analysen föreslår ESV hur ett samarbete mellan berörda myndigheter och organisationer kan institutionaliseras.

Statskontoret utförde på regeringens uppdrag en utvärdering av Samverkansuppdraget där en del kritik riktades mot bland annat ESV. De anser till exempel att ESV har tolkat sitt uppdrag som projektledare lite för snävt. ESV genomförde under hösten en egen utvärdering<sup>33</sup> av arbetet med Samverkansuppdraget. Sammantaget drar ESV många viktiga lärdomar, bland annat när det gäller dialog både med beställaren och internt i organisationen.

30 ESV 2012:6 Gemensam skrivelse - Samverkansuppdraget om utveckling av metoder för och redovisning av resultatet av arbetet mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet.

31 ESV 2012:19 Ekonomistyrningsverkets fristående analys inom ramen för Samverkansuppdraget.

32 Delegationen mot felaktiga utbetalningar (Dir 2005:52) presenterade resultatet av sitt arbete i betänkandet Rätt och riktigt – Åtgärder mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2008:74).

33 ESV 2012:45 Uppföljning av Samverkansuppdraget mot felaktiga utbetalningar.

28 ESV cirkulär 1–5.

29 Regeringsbeslut 2009-03-05, Fi 2009/2137 (delvis).

### 3.3.2 Egeninitierade projekt inom Intern styrning och kontroll

#### *Så bedömer myndighetsledningarna den interna styrningen och kontrollen*

ESV har följt upp hur de myndigheter som omfattas av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll har bedömt sin interna styrning och kontroll i samband med att de undertecknat årsredovisningen.

Arbetet sammanfattades i rapporten Säkerställd intern styrning och kontroll – myndighetsledningens bedömning av intern styrning och kontroll<sup>34</sup>. I uppföljningen fann vi bland annat att några myndigheter vill lämna mer information om den interna styrningen och kontrollen än vad som är möjligt med den nuvarande bedömningsmeningen.

### 3.3.3 Rådgivning inom Intern styrning och kontroll

ESV har under året besvarat frågor från myndigheter och Regeringskansliet om tolkning av regelverken för intern styrning och kontroll<sup>35</sup>. De svar vi lämnat har publicerats på vår webbsida för att på så sätt göras tillgängliga för en bredare krets.

#### *Nya och uppdaterade handledningar*

Som en del av arbetet med Samverkansuppdraget om felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet diskuterades samarbete om risker i verksamheten där en myndighet orsakar risken och en annan myndighet utsätts för risken. Resultatet av diskussionerna sammanfattade ESV i en handledning<sup>36</sup> där vi lyfter fram att myndigheterna är ansvariga för att samarbeta om denna typ av risker.

Vi har sett ett behov av nya handledningar som ger stöd för myndigheternas tillämpning av regelverken inom området intern styrning och kontroll, eftersom ESV ändrat i föreskrifterna och de allmänna råden.

Den tidigare handledningen om intern styrning och kontroll ersätts av två nya handledningar:

34 ESV 2012:30 Säkerställd intern styrning och kontroll

– Myndighetens bedömning av intern styrning och kontroll.

35 ESV dnr 50-711/2012.

36 ESV 2012:17 Samarbete om risker i verksamheten.

Ansvaret för intern styrning och kontroll<sup>37</sup> och Att hantera verksamhetsrisker<sup>38</sup>.

Handledningen Ansvar för intern styrning och kontroll tar upp myndighetsledningens ansvar att säkerställa och bedöma intern styrning och kontroll, såsom ansvaret beskrivs i myndighetsförordningen och förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

Handledningen Att hantera verksamhetsrisker ger en vägledning till hur berörda myndigheter ska följa bestämmelserna om riskanalys, kontrollåtgärder, uppföljning och dokumentation enligt 2–6 §§ förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

### 3.3.4 Regelförvaltning inom Intern styrning och kontroll

Under året har ESV gjort en översyn av föreskrifterna och de allmänna råden om tillämpning och redovisning av myndigheternas arbete med intern styrning och kontroll. Översynen har medfört förändringar av föreskrifter och allmänna råd till förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll och förordning (2006:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Regelförändringarna berör bland annat bedömningsmeningen. Förändringarna har publicerats i ESV:s cirkulär.<sup>39</sup>

## 3.4 Internrevision

### 3.4.1 Uppdrag inom internrevision

#### *Årlig rapport om den statliga internrevisionen*

I enlighet med rapporteringskraven i ESV:s instruktion har vi lämnat en särskild rapport<sup>40</sup> om internrevisionen till regeringen. Där redogör ESV statusen för den statliga internrevisionen.

Rapporten bygger till stor del på enkätsvar som

37 ESV 2012:46 Ansvar för verksamheten – så säkerställer och bedömer ni intern styrning och kontroll enligt myndighetsförordningen (2007:515) och förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

38 ESV 2012:47 Handledning – Att hantera verksamhetsrisker.

39 ESV cirkulär 2012:3 och 2012:8.

40 ESV 2012:1 Ekonomistyrningsverkets årliga rapport 2012 om den statliga internrevisionen.

internrevisionsmyndigheterna årligen lämnar till ESV. I rapporten konstaterar ESV att myndigheternas regelefterlevnad när det gäller internrevisionsförordningen, föreskrifterna och de allmänna råden är god. Förändringarna jämfört med tidigare år är små och avser fortfarande framförallt områdena intern och extern kvalitetssäkring.

I rapporten redovisar vi statistik över internrevisionens resurser vid myndigheterna. Ett ökat antal myndigheter har ensamrevisorer, en tendens som håller i sig från de senaste åren. ESV noterar också att myndigheter som inrättar internrevisionsfunktioner bemannar dem med mindre än en årsarbetskraft. Vi vidhåller att myndighetens ledning bör analysera hur stora resurser internrevisionen bör ha för att uppfylla kraven i internrevisionsförordningen.

#### ***Regeringsuppdrag om internrevisionen***

I regleringsbrevet fick ESV i uppdrag att analysera och följa upp genomförandet och tillämpningen av internrevisionsförordningen (2006:1228). Uppdraget innebar att utvärdera de problem och brister som påtalats i ESV:s årliga rapportering om internrevision i staten och bedöma om det finns behov av preciseringar i regelverken eller arbetssätten med anledning av den nya budgetlagen och det förvaltningspolitiska målet (prop. 2009/10:175).

ESV rapporterade uppdraget till regeringen i december<sup>41</sup>. I rapporten konstaterar vi att internrevisionen är en del av den ekonomiska styrningen i statsförvaltningen och omfattas av det förvaltningspolitiska målet. Internrevisionens organisering, uppgifter och profession ska därmed tolkas och förstås inom den ramen. Uppgiften att utveckla, förvalta och samordna den statliga internrevisionen har sin givna plats inom ramen för ESV:s allmänna uppgifter att utveckla och förvalta den ekonomiska styrningen av statlig verksamhet.

I rapporten föreslår ESV att regeringen beslutar om en ny internrevisionsförordning som står mer i överensstämmelse med myndighetsförordningen (2007:515). Vi föreslår också att ESV inte längre ska få i uppdrag att lämna en redovisning över den statliga internrevisionen till regeringen varje år. ESV ser

också ett behov av att regeringen preciserar de generella och specifika kriterier och eventuella andra motiv som ligger till grund för beslut om att en myndighet ska tillämpa internrevisionsförordningen. ESV anser även att regeringen med jämna mellanrum prövar om motiven för beslutet att en myndighet ska tillämpa internrevisionsförordningen kvarstår.

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av ESV:s rapport är 7,3. Det motsvarar Bra (B) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

#### ***Regelbundna möten i ESV:s internrevisionsråd***

Internrevisionsrådet höll tre möten under året. Centrala frågor vid mötena var intern styrning och kontroll och internrevision vid Statens Servicecenter och anslutna myndigheter. Rådet har också diskuterat frågor som rört arbetet med regeringsuppdraget om uppföljning av internrevisionen i staten.

#### **3.4.2 Egeninitierade projekt inom Internrevision**

Sedan 2011 har ESV begärt in revisionsplaner och årsrapporter från de 63 myndigheter som ska följa internrevisionsförordningen. Under 2012 slutförde vi arbetet med analysen av de årsrapporter för 2011 som internrevisionsfunktionerna vid myndigheterna har framställt. Resultatet av projektet kommer att redovisas i ESV:s årliga rapport till regeringen om utvecklingen av internrevisionen i staten. ESV kan redan nu konstatera att internrevisionen i hög grad genomför de granskningar som ingår i revisionsplanen.

#### **3.4.3 Rådgivning inom Internrevision**

ESV har under året bedrivit löpande rådgivning till myndigheter som hört av sig via e-post och telefon.

ESV har också genomfört besök hos tolv myndigheter i syfte att kvalitetssäkra internrevisionsenkäten och svaren. Då har vi kunnat lämna en mer direkt och situationsanpassad rådgivning.

Under året har ESV även deltagit i möten med nätverk för internrevisionsfunktioner vid myndigheter som anslutit sig till Statens servicecenter. Utöver detta har vi deltagit i ett seminarium som arrangerats

41 ESV 2012:48 Om internrevision.

av Arbetsförmedlingen, Tullverket och Skatteverket om metoder för uppföljning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

Vi har anordnat två nätverksträffar med sammanlagt 36 deltagare. Nätverksträffarna ger möjlighet för internrevisorerna till erfarenhetsutbyte. De ger också ESV insikt om frågor och problemområden som vi bör arbeta med. Frågor som nätverket behandlat var bland annat regeringsuppdraget gällande internrevisionsförordningen och ESV:s årliga rapport om den statliga internrevisionen.

### 3.4.4 Regelförvaltning inom Internrevision

Under året har ESV genomfört förändringar i föreskrifter och allmänna råd till 4 § Internrevisionsförordningen. Ändringarna gäller internrevisionens riskanalys och revisionsplan. Även föreskrifterna till 7 § om internrevisionens kvalitetssäkring har ändrats. Syftet är att förtydliga hur internrevisionens externa kvalitetssäkring ska gå till.

## 3.5 E-handel och administrativa system

Inom prestationsområdet E-handel och administrativa system ingår prestationstypen Uppdrag.

### 3.5.1 Uppdrag inom E-handel och administrativa system

#### *ESV arbetar med e-handel*

ESV leder och samordnar sedan 2009 statens införande av e-beställningar<sup>42</sup>. Under året har arbetet fortskridit, med stort fokus på stöd till myndigheterna. Införandet går långsammare än förväntat, mycket beroende på de nya strategiska val som myndigheterna ställs inför då Statens servicecenter erbjuder tjänster inom e-handel och därmed är ett alternativ till att myndigheterna själva avropar IT-stöd. ESV har under året lagt stor vikt vid erfarenhetsutbyten för de statliga myndigheterna. Vi har haft ett tiotal sammankomster som bland annat fokuserat på avrop av e-handelstjänster och de förändringar av organisationen och arbetssätten som är nödvändiga när man inför e-beställningar.

Regeringen beslutade i juli att ett femtiotal

myndigheter till den 31 maj 2013 ska hantera beställningar elektroniskt. ESV fick samtidigt föreskriftsrätt för de nya reglerna<sup>43</sup>. I november fastställde ESV formella regler inom området, som preciserar de nya krav som ställs på myndigheterna.

ESV har arbetat med rekommendationer och stöd kring gemensamma standarder för e-handel tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Kammarkollegiet i det som kallas Single Face To Industry (SFTI). Genom SFTI får myndigheter, varu- och tjänsteleverantörer och IT-företag som arbetar med e-handel råd och stöd.

Under året har ESV tillsammans med SKL och Kammarkollegiet bland annat tagit fram en vägledning för att ställa krav på e-handel vid upphandling av varor och tjänster, något som myndigheterna efterfrågat en längre tid.

ESV har mellan 2009 och 2012 deltagit i projektet Pan European Public Procurement Online (PEPPOL) på uppdrag av regeringen<sup>44</sup>. PEPPOL:s mål är att alla företag inom Europa ska kunna kommunicera elektroniskt med alla europeiska institutioner i alla delar av inköpsprocessen. I augusti avslutades PEPPOL-projektet och det slutrapporterade i oktober<sup>45</sup>. PEPPOL-projektet lyckades med sina mål och har därigenom skapat goda förutsättningar för att bedriva gränsöverskridande e-handel i Europa. Efter projektets slut har en permanent förvaltningsorganisation byggts upp, den kallas Open-PEPPOL. ESV har fått i uppdrag<sup>46</sup> av regeringen att fortsätta arbeta för att bland annat öka användningen av PEPPOL i Sverige för e-handel och e-upphandling.

#### *Vi har förvaltat och upphandlat administrativa system*

En av ESV:s instruktionsenliga uppgifter är att säkerställa statsförvaltningens tillgång till ändamålsenliga administrativa system med tillhörande stöd. ESV löser uppgiften bland annat genom upp-

43 Förordning (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte.

44 Regeringsbeslut 2009-10-22, Fi2009/6916 (delvis).

45 ESV 2012:39 Sveriges deltagande i PEPPOL – Slutrapport oktober 2012.

46 Regeringsbeslut, 2012-08-30, S2012/4580/RU (delvis).

42 Regeringsbeslut 2009-06-16, Fi2007/9783.

handling och förvaltning av statliga ramavtal inom området.

Under 2012 tecknade ESV statliga ramavtal för ekonomisystem med KMD Sverige HB och Unit4 Agresso AB<sup>47</sup>. Under året gick ESV ut med förfrågningsunderlag för personalsystem<sup>48</sup> och för beslutstöds- och budgetverktyg<sup>49</sup>.

ESV bedriver en aktiv ramavtalsförvaltning genom att följa upp att leverantörer lever upp till avtalade åtaganden och genom att skapa gynnsamma förutsättningar för vidareutveckling av befintliga system och tjänster. Viktiga komponenter i det arbetet är årliga kundundersökningar och strategirådsmöten med leverantörer. Vi har täta kontakter med myndigheter som ska avropa eller som använder lösningar som upphandlats.

### 3.6 Statsredovisning

Prestationsområdet omfattar uppdragen Uppföljning av statens budget, Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m. samt Finansstatistik. ESV bidrar till kontroll över statens finanser genom informationen vi tar fram inom området Statsredovisning. Informationen ger också underlag till beslut om den ekonomiska politiken.

#### 3.6.1 Uppdrag inom Statsredovisning

##### *Uppföljning av statens budget*

ESV följer upp och redovisar utfallet månadsvis på statens budget och ålderspensionssystemet, som stöd för regeringens kontroll av budgeten och utgiftstaket. Varje år tar ESV fram Utfallet för statens budget, som efter beredning i Regeringskansliet är en del i regeringens årsredovisning för staten som lämnas till riksdagen. ESV har redovisat Utfallet för statens budget för 2011 enligt plan<sup>50</sup>.

Vi tar även fram tidsserier över statens budget med mera<sup>51</sup> som officiell statistik. Det omfattar, förutom budgetutfallet, bland annat realekonomisk

fördelning av budgetutfallet i olika skärningar och uppgifter ur resultat- och balansräkningen.

Under året har ESV i samarbete med Finansdepartementet arbetat med frågorna om så kallade budgetvärden, i enlighet med uppdrag i regleringsbrevet. Uppdraget syftar till att säkerställa korrekt redovisning av tillgängliga medel och överföringsbelopp på budgetens anslag.

Till följd av den nya budgetlagen och andra utvecklingsönskemål från Finansdepartementet utvecklade ESV redovisningen av utfallet för statens budget på flera punkter i underlaget till 2011 års årsredovisning för staten. Arbetet skedde i samverkan med departementet. Utfallet för lån och krediter som riksdagen särskilt beslutat om, redovisades per utgiftsområde och kommenterades. Vi delade upp redovisningen av utfallet för bemyndiganden per utgiftsområde och kommenterade den i ökad omfattning. Även uppgifter om garantier och vissa andra finansiella befogenheter tog ESV in i respektive utgiftsområdesavsnitt, men där finns ytterligare utvecklingsbehov.

För att öka kvaliteten i redovisningen i framtiden, utvecklade ESV under året redovisningsreglerna i form av föreskrifter och allmänna råd. Nu ställs det krav på att myndigheterna ska kommentera väsentliga avvikelser från tilldelade anslag och bemyndiganden på ett systematiskt sätt i sina årsredovisningar.

ESV följer varje månad upp och analyserar den föregående månadens utfall på statens budget, och lämnar utfallsanalysen till regeringen. Därefter publicerar vi utfallet på ESV:s webbplats. Under året har vi förändrat organiseringen av arbetet och innehållet i analysen, så att utfallet i första hand analyseras med jämförelse med föregående år och med budgeten. Uppföljningen under året kopplas på det viset närmare till den analys som ska göras för hela året i årsredovisningen för staten.

Vi har fortsatt arbeta med de oklarheter som funnits om de exakta metoderna för att beräkna slutliga periodiserade skatteintäkter för ett visst inkomstår. I juni lämnade ESV ett slutligt periodiserat utfall i nationalräkenskapsstruktur för 2010 till Statistiska centralbyrån (SCB). Det var tidigare än vad som

47 ESV dnr 45-1153/2012, 45-1154/2012.

48 ESV dnr 45-982/2012.

49 ESV dnr 45-824/2011.

50 ESV 2012:21 Utfallet för statens budget – del av ESV:s underlag för årsredovisning för staten 2011.

51 ESV 2012:28 Tidsserier, statens budget m.m. 2011.

varit möjligt föregående år. Avsikten är att det ska ske vid denna tidpunkt framöver, så att SCB ska kunna redovisa de slutliga skatterna i nationalräkenskaperna under hösten andra året efter inkomst-året.

Enligt uppdrag i regleringsbrevet har ESV redovisat budgetens utfall realekonomiskt och levererat årliga datafiler som underlag för Regeringskansliets ekonomiska analys och pris- och löneomräkning av anslag. Vi har även underhållit strukturer och beslutat om inkomsttitlar för löpande redovisning av skatter<sup>52</sup> och levererat utfall i den aktuella anslagsstrukturen, i enlighet med uppdrag i regleringsbrevet<sup>53</sup>.

### *Vi har lämnat resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m. för staten*

Det underlag till årsredovisning för staten som ESV varje år lämnar till regeringen består av två huvuddelar. Den ena är rapporten Utfallet för statens budget som beskrivs ovan. Den andra är rapporten Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m., som från och med 2011 års redovisning benämns så med hänsyn till hur reglerna i förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten är utformade (tidigare benämndes denna del av underlaget "Underlag till årsredovisning för staten"). Denna andra rapport bildar efter beredning i Regeringskansliet kapitlet Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys i regeringens årsredovisning för staten, men även hela eller delar av kapitlen Utveckling av statsskulden och Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU.

Vi lämnade rapporten till regeringen enligt plan<sup>54</sup>. ESV upprätthöll nivån på kontroller och kvalitetssäkring. Underlagen från myndigheterna höll, så som de har gjort under ett antal år, god kvalitet. Bland annat var antalet motpartsdimensioner fortsatt lågt. ESV har gått igenom processer och uppdaterat kvalitetssäkringsrutiner för att säkerställa hög kvalitet.

52 ESV dnr 49-110/2012.

53 ESV dnr 49-373/2012.

54 ESV 2012:22 Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m. – del av ESV:s underlag för årsredovisning för staten 2011.

För 2011 års årsredovisning gällde den nya budgetlagen (2011:203) och förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten. För ESV:s arbete innebar det att innehållet i vårt underlag mer strikt anpassades till kraven i det nya regelverket. Det nya regelverket reglerar årsredovisningens innehåll i högre grad än det gamla. ESV utvecklade bland annat beskrivningen av tillämpade redovisningsprinciper. Detta mot bakgrund av Riksrevisionens rapportering för 2010 och vårt regeringsuppdrag rörande internationella redovisningsstandarder och principer, se avsnitt 3.2.1.

Riksrevisionen granskar årsredovisningen för staten, inklusive utfallet för statens budget, som lämnas av regeringen till riksdagen. Rent praktiskt genomförs en stor del av granskningen hos ESV som tar fram underlagen. Riksrevisionens bedömning var att redovisningen i allt väsentligt uppfyller budgetlagens krav. Granskningen visade dock att det finns förbättringsmöjligheter. Framför allt finns behov av förtydliganden och vidareutveckling av redovisningen med syfte att öka transparensen och därmed möjligheten till uppföljning.

Liksom för 2010 valde Riksrevisionen att begränsa uttalandet till att årsredovisningen är upprättad enligt budgetlagen och inte göra ett uttalande om att årsredovisningen ger en rättvisande bild. För ett sådant uttalande krävs enligt revisionens bedömning att den finansiella rapporteringen har upprättats enligt ett ramverk som har som syfte att uppnå en rättvisande bild. Riksrevisionen poängterade vidare vikten av att den statliga redovisningen utvecklas och anpassas till internationell standard, vilket var bakgrunden till det uppdrag om jämförelser av internationella standarder som ESV fick i regleringsbrevet för 2011.

### *ESV tar fram finansstatistik*

ESV tar fram underlag till statens finansiella sparande i nationalräkenskaperna. Underlagen levereras till SCB varje kvartal<sup>55</sup>. ESV fördelar utgifterna på statens budget realekonomiskt. Uppgifterna används för analys av främst Finansdepartementet och Konjunkturinstitutet. Med tilläggsinformation

55 ESV dnr 49-533/2012.

som ESV tar fram används de också för pris- och löneomräkning<sup>56</sup> av anslag i Regeringskansliet.

ESV tar även fram uppgifter till EDP, Excessive Deficit Procedure, för den statliga sektorn. Det innebär att analysera skillnaden mellan budgetsaldot och det finansiella sparandet i nationalräkenskaperna, men också att lämna specifikationer och tilläggsinformation till många poster. Dessa uppgifter går till Eurostat via SCB. ESV lämnar dessutom snabbstatistik efter första halvåret och ett reviderat utfall för 2011 till SCB enligt en överenskommen leveransplan. Vi har även fördelat statens budget realekonomiskt och fördelningen har analyserats i utfallet för statens budget. Kompletterande datafiler har tagits fram för användarna (se avsnitt 3.6.1).

Det sammanfattande omdömet vid uppdragsgivarens utvärdering av underlaget till statens finansiella sparande är 8,7. Det motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet.

ESV har även genomfört två rapporteringsomgångar i EDP, i mars och i september, och besvarat frågor från Eurostat i samband med detta.<sup>57</sup>

Utvecklingsarbetet inom finansstatistikområdet har varit omfattande. Sedan Eurostat lämnat viss kritik mot Sveriges redovisning enligt EDP, fick ESV och SCB i slutet av 2010 tillsammans i uppdrag av regeringen<sup>58</sup> att utveckla underlag för finansräkenskaper för staten via ESV. Syftet är att de olika redovisningarna ska hänga ihop på ett mer fullständigt sätt, vilket ska höja kvaliteten i nationalräkenskaperna men även säkerställa att Sverige på ett bättre sätt kan ta fram de uppgifter som krävs inom EDP.

Hittills har ESV tagit fram underlag för de reala räkenskaperna för den statliga sektorn i nationalräkenskaperna, grundat på de statliga myndigheters inrapporterade ekonomiska utfall. SCB har tagit fram de finansiella räkenskaperna med andra källor. ESV ska i fortsättningen ta fram underlag även för finansräkenskaperna. Först i en försöksverksamhet under 2012 och därefter fullständigt från och med 2013.

Under 2011 och våren 2012 utvecklade ESV en IT-applikation för finansräkenskaperna som togs i drift inför första kvartalets beräkning i april 2012.

<sup>56</sup> ESV dnr 9.1-126/2013.

<sup>57</sup> ESV dnr 5.2-124/2013.

<sup>58</sup> Regeringsbeslut 2010-12-16, Fi2010/5690.

ESV har därefter tagit fram beräkningar parallellt med SCB:s kvartalsvisa finansräkenskaper för de tre första kvartalen 2012. Beräkningarna har jämförts med SCB för att komma till rätta med de skillnader som beror på brister i materialet. Generellt är erfarenheten att materialet är betydligt mer fullständigt än det SCB tidigare tagit fram för de finansiella instrument som i nationalräkenskaperna rubriceras Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (olika typer av fordringar och skulder, inklusive så kallade periodavgränsningsposter), eftersom dessa redovisats på ett förenklat sätt av SCB. De mest väsentliga kvarstående förbättringsbehoven finns för området Skatter. Där har vi inte uppnått en fullständig avstämning mellan intäkterna i nationalräkenskaperna och förändringen av fordringar/skulder. Förbättringsbehov finns också inom området finansiella instrument kopplade till statsskuldshöjningen. Det återstår även arbete med att hänföra olika instrument till rätt motpartssektor.

Utöver arbetet med finansräkenskaper har ESV deltagit i det fortsatta utvecklingsarbetet med EDP. Det har vi bland annat gjort i den särskilda styrgrupp med berörda myndigheter som finns för att säkerställa att EDP-arbetet utvecklas i enlighet med Eurostats behov och krav. Under året har vi åtgärdat åtgärds punkterna från Eurostats så kallade dialogue visit i december 2011. För några av punkterna krävs ytterligare arbete under 2013. Det rör främst frågor som är kopplade till statsskuldshöjningarna och länkar mellan kassamässig redovisning och nationalräkenskapernas redovisning. För att förbättra förutsättningarna att klara kraven från Eurostat har ESV under året i ökad utsträckning deltagit i arbetsgrupper (Financial Accounts Working Group, FAWG) i Luxemburg där deltagarna diskuterar utveckling av regelverket och dess tillämpning.

### *Inkomstloggaren publicerades*

Inkomstloggaren är en dokumentation över de bestämmelser som gäller för varje inkomsttitel. En uppdaterad utgåva publicerades på ESV:s webbplats i mars.<sup>59</sup>

<sup>59</sup> ESV 2012:20 Inkomstloggaren 2012.

### 3.7 Statlig lokalförsörjning

Inom prestationsområdet Statlig lokalförsörjning stödjer ESV regeringen och myndigheterna genom analyser av lokalanvändning och lokalkostnader i staten. I prestationsområdet ingår prestationstypen Uppdrag.

#### 3.7.1 Uppdrag inom Statlig lokalförsörjning

ESV lämnade i januari<sup>60</sup> underlag till regeringen för prisomräkning av lokalkostnadsandelen i anslagsbaserna för budgetåret 2013. Beräkningarna baseras på vår databas med information om statliga myndigheters hyresavtal. Under 2012 uppdaterades databasen med 836 nya hyresavtal.

För att myndigheterna ska kunna skriva hyresavtal med en löptid på mer än sex år (tio år inom universitets- och högskoleområdet) krävs regeringens godkännande av hyrestiden och att myndigheterna dessförinnan inhämtat ESV:s yttrande. Under året lämnade ESV 23 yttranden över sammanlagt 32 hyresavtal. Något mer än hälften av yttrandena har lämnats inom två veckor.

ESV:s webbplats ger information som ska underlätta för myndigheterna att anskaffa ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Där finns bland annat beskrivningar av lokalplanering, hyresjuridik och en sammanställning från 2009 av hur lokalhyror och areor har utvecklats för olika myndighetsgrupper. Informationen gör det möjligt för den enskilda myndigheten att jämföra utvecklingen av de egna lokalerna med utvecklingen för den grupp man tillhör. Det kan ge en indikation på hur väl lokalförsörjningsfrågorna har hanterats. På webbplatsen finns även uppgifter om myndigheternas hyresavtal som för närvarande uppdateras fyra gånger per år.

Under året har ett arbete påbörjats för att uppdatera IT-systemet för ESV:s databas för bland annat registrering av uppgifter om myndigheternas hyresavtal samt framtagande av underlag för prisomräkning av lokalkostnadsandelen i anslagsbaserna.

ESV har också ansvar för förvaltning och avveckling av lokaler om regeringen beslutar om detta. För närvarande omfattar förvaltningen endast ett avtal mellan staten och Västerbottens läns landsting och

avser lokaler som disponeras av Umeå universitet. De inkomster som följer av avtalet redovisas över inkomsttitel 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet.

#### *Regeringsuppdrag om lokalförsörjning*

I november fick ESV ett uppdrag från regeringen om statens lokalförsörjning<sup>61</sup>. Uppdraget innebär bland annat att kartlägga i vilken utsträckning myndigheter är lokaliserade till centrala Stockholm, undersöka myndigheternas skäl till lokaliseringen samt föreslå metoder för att begränsa lokaliseringen till centrala Stockholm. Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2013.

### 3.8 Remisser inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning

**Tabell 7 Remisser**

|                                      | 2012  | 2011  | 2010  |
|--------------------------------------|-------|-------|-------|
| <b>Antal inom Ekonomisk styrning</b> | 58    | 87    | 78    |
| <b>Kostnad (tkr)</b>                 | 1 129 | 1 518 | 1 613 |
| <b>Kostnad per remiss (tkr)</b>      | 19,5  | 17,4  | 20,6  |

ESV har under 2012 svarat på 58 remisser inom området Ekonomisk styrning till en kostnad av 1 129 tusen kronor. Både antalet remisser och den totala kostnaden har minskat, men kostnaden per remiss har ökat något.

Bland de lämnade remissvaren finns svar som gäller det statliga ägandet av bolag respektive Polisorganisationen.

#### *Ekonomiskt värde och samhällsnytta – förslag till en ny statlig ägarförvaltning*

I remissvaret<sup>62</sup> över betänkandet Ekonomiskt värde och samhällsnytta – förslag till en ny statlig ägarförvaltning (SOU 2012:14) anser ESV att det är bra med en fortsatt analys av vilka uppgifter som bör utföras av Regeringskansliet respektive statliga myndigheter eller andra organ.

ESV stödjer inte utredarens bedömningar, överväganden och förslag att förvaltningen av bolag med

60 ESV dnr 44-55/2012.

61 Regeringsbeslut 2012-11-01, S/2012/7633/SFÖ (delvis).

62 ESV dnr 30-496/2012.

statligt ägande lämpligast bör bedrivas och organiseras i bolagsform. Detta eftersom ESV saknar hållbara och väl underbyggda argument som talar mot att en (eller flera) ägarförvaltare i myndighetsform skulle kunna vara ett effektivt, professionellt och ansvarsfullt sätt att organisera den operativa förvaltningen av de statliga bolagen. ESV menar också att utredaren inte gett det allmännas insyn tillräcklig betydelse, detta trots att allmänhetens insyn och öppenhet är viktiga ledord i regeringens ägarpolicy.

### *En sammanhållen svensk polis*

ESV lämnade också remissvar<sup>63</sup> över Poliskommitténs betänkande En sammanhållen svensk polis (SOU 2012:13). ESV avstyrker Poliskommitténs förslag till övergång till en enmyndighet eftersom det inte löser de problem som var grunden till att utredningen tillsattes. Utredaren hade i uppdrag att utreda om polisens nuvarande organisation utgör ett hinder för att uppfylla de krav som regeringen ställer på högre kvalitet, ökad kostnadseffektivitet, ökad flexibilitet och väsentligt förbättrade resultat.

ESV menar att den organisationsstruktur och fördelning av arbetsuppgifterna som kommittén föreslår, riskerar att befästa dagens problem i den nya organisationsstrukturen. ESV har dessutom invändningar mot de resonemang som ligger till grund för Polisorganisationskommitténs förslag. ESV menar att det saknas en analys av huruvida en utveckling av riksdagens och regeringens styrning (till exempel mål och anslagsstruktur) och av Rikspolisstyrelsens styrmedel skulle kunna leda till en förbättrad styrning och förbättrade resultat i den nuvarande polisorganisationen.

## 3.9 Utbildning

Prestationstypen Utbildning omfattar huvuddelen av den utbildningsverksamhet som ESV bedriver. Däremot ingår inte de utbildningar som vi arrangerar inom verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes.

**Tabell 8 Antal utbildningsdagar och deltagare inom Ekonomisk styrning samt intäkter och kostnader (tkr)**

|                                     | 2012          | 2011         | 2010         |
|-------------------------------------|---------------|--------------|--------------|
| <b>Öppna utbildningar</b>           |               |              |              |
| Antal utbildningsdagar              | 29            | 22           | 18           |
| Antal deltagare                     | 361           | 249          | 189          |
| <b>Utbildningsseminarier</b>        |               |              |              |
| Antal seminariedagar                | 6             | 6            | 4            |
| Antal deltagare                     | 735           | 757          | 685          |
| Frukostseminarier (antal deltagare) | 130           | 192          | 212          |
| ESV-dagen (antal deltagare)         | 722           | 670          | 739          |
| <b>Programutbildningar</b>          |               |              |              |
| Antal utbildningsdagar              | 31            | 31           | 31           |
| Antal deltagare                     | 54            | 53           | 49           |
| <b>Internrevisionsutbildningar</b>  |               |              |              |
| Antal utbildningsdagar              | 4             | 8            | 7            |
| Antal deltagare                     | 46            | 332          | 245          |
| <b>Uppdragsutbildningar</b>         |               |              |              |
| Antal utbildningstillfällen         | 32            | 20           | 9            |
| <b>Avgiftsintäkt</b>                | <b>10 868</b> | <b>9 473</b> | <b>8 226</b> |
| <b>Kostnad</b>                      | <b>11 399</b> | <b>9 655</b> | <b>7 575</b> |

Inom utbildningsverksamheten arrangerar ESV öppna utbildningar, utbildningsseminarier, programutbildningar, utbildningar inom internrevision, frukostseminarier och uppdragsutbildningar. Våra öppna utbildningar består av ett standardutbud av kurser inom ekonomistyrning och redovisning. Utbildningsseminarier hålls i föreläsningssform. Controllerutbildningen, som är en programutbildning, löper över 15 dagar fördelade på fem tillfällen. Inom internrevisionsområdet håller ESV utbildningar för internrevisorer i staten. Frukostseminarierna är kostnadsfria och tar upp aktuella ämnen. Uppdragsutbildningarna är skräddarsydda efter beställarens önskemål.

Utbildningsverksamheten har under 2012 varit omfattande. Det beror till stor del på att efterfrågan har ökat, både på öppna utbildningar och på uppdragsutbildningar. Den strategiska översyn av utbildningsverksamheten som ESV gjorde år 2010, har nu fått genomslag i verksamheten och vi kan i

63 ESV Dnr 30-495/2012.

större utsträckning än tidigare möta målgruppernas behov av utbildning.

Underskottet i utbildningsverksamheten beror till stor del på att vi under året utvecklat konceptet för ESV-dagen och att det tagit mer tid i anspråk än tidigare år.

ESV har satt upp ett internt mål för kvaliteten på utbildningarna. Målet har nåtts vid 77 procent av utbildningarna i år, vilket kan jämföras med 47 procent år 2011. Under året har vi ändrat sättet att mäta nöjdheten. Tidigare ställde vi frågan Skulle du rekommendera utbildningen till någon annan utan tvekan? Nu frågar vi istället Hur nöjd är du med utbildningen som helhet? som vi upplever ger en mer rättvisande bild. Denna förändring i sättet att mäta, kan ligga bakom det förbättrade resultatet jämfört med förra året. En annan förklaring kan vara att det nya basutbudet har satt sig och att vi tagit hand om ”barnsjukdomarna” från förra året.

### 3.9.1 Ökat intresse för de öppna utbildningarna

Under året har intresset för de öppna utbildningarna varit stort och vi ser en betydande ökning, jämfört med de senaste åren. Utvecklingsarbetet vi genomfört de senaste åren har resulterat i ett delvis nytt utbud, som funnit sin publik. Till exempel är Grundkurs i statlig styrning, redovisning och finansiering väldigt populär och den har vi i år gett vid fem tillfällen. Kvaliteten på utbildningen är god; vid de olika utbildningstillfällena har deltagarna varit mellan 80 till 100 procent nöjda eller mycket nöjda med utbildningen.

En nyhet för året är kursen Momshantering i staten, som vi arrangerar tillsammans med Skatteverket för att på det viset täcka in hela regelverket. Den har vi gett två gånger och båda kurserna blev fulltecknade.

### 3.9.2 Seminarier – både nya samarbeten och bekanta inslag

Vi har, liksom tidigare år, arrangerat Stora och Lilla redovisningsdagen vid två tillfällen vardera. För Stora redovisningsdagen svarade 85 procent av deltagarna att de var nöjda eller mycket nöjda med dagen och motsvarande värde för Lilla

redovisningsdagen var 98 procent. Vi har även haft fyra kostnadsfria frukostseminarier i år.

I år har vi startat ett samarbete med Uppsala universitet, som kommer att fortsätta under 2013. Tillsammans genomför vi Arenor och korta forskarseminarier. Arenor erbjuder en interaktiv mötesplats för att vidga perspektiven i gränslandet till ESV:s kärnkompetens. Under 2012 har vi hunnit arrangera en Arena.

### 3.9.3 Utveckling av mötesplatsen ESV-dagen

ESV-dagen genomförde vi den 9 oktober på Stockholmsmässan. Temat för i år var Ta sikte på framtiden – modern ekonomistyrning för effektiva myndigheter. I år utvecklade vi mötesplatsen ESV-dagen, genom att återinföra en utställning i samband med konferensen. Sammanlagt 18 företag och myndigheter valde att ställa ut. ESV-dagen hade fler deltagare än förra året och de var också mer nöjda med konferensen. 87 procent var nöjda eller mycket nöjda med dagen som helhet.

### 3.9.4 Statens controllerutbildning – översyn och utveckling

Även i år har programutbildningen Statens controllerutbildning haft två grupper av deltagare, som gått den 15 dagar långa utbildningen. Under året har vi gjort en översyn av utbildningen och kan konstatera att den till stora delar fungerar bra och är mycket uppskattad. Vissa bitar ska vi dock utveckla under nästa år, vilket ska leda till att utbildningen håller sig än mer à jour med utvecklingen inom ekonomistyrningsområdet för att på så vis behålla sin ställning som en viktig och meriterande utbildning för controllers i staten.

En central funktion för controllerutbildningen är att skapa nätverk mellan controllers. För att ytterligare stödja deltagarna, arrangerade vi i år för första gången en återträff för de som gått controllerutbildningen. Formen var ett halvdagsseminarium som hölls eftermiddagen före ESV-dagen. På programmet vid denna första träff, stod Innovationsrådets verksamhet. Utvärderingen visade att den här typen av nätverksunderhållande träffar behövs men att formen kan utvecklas.

### 3.9.5 Internrevisionsutbildningarna minskar

Efter några intensiva utbildningsår för internrevisorer i staten, har aktiviteterna börjat mattas av. Det beror till stor del på att målgruppen är begränsad och att många nu gått de utbildningar vi ger. Det finns en efterfrågan på nya utbildningar inom området, men under året har annan verksamhet inom internrevisionen prioriterats. I år har vi genomfört tre utbildningar. Det stora tappet i deltagarantal som syns i tabellen, hänger ihop med att vi tidigare år samarrangerat konferensen Mötesplats offentlig revision vilket inte skedde under 2012.

### 3.9.6 Fler skräddarsydda utbildningar

Uppdragsutbildningar genomför vi på beställning av en enskild myndighet, Regeringskansliet eller ett departement. Efterfrågan på sådana skräddarsydda utbildningar ökar stadigt. Under året har vi genomfört sju utbildningar åt Riksrevisionen, som en del i deras certifieringsprogram. En annan stor insats var en anpassad myndighetscontrollerutbildning åt Socialdepartementet. Den omfattade sju tillfällen och i utbildningen deltog ett tjugotal erfarna myndighetshandläggare. Vi har även anpassat en av våra öppna utbildningar – Resultatanalys – till Regeringskansliet. Den har vi genomfört tre gånger i år.

Beställarna av uppdragsutbildningar får en utvärdering att fylla i. Tyvärr är svarsfrekvensen mycket låg; endast två utvärderingar har kommit in. Medelvärde för dessa två är 8,3 på en tiogradig skala, vilket kan jämföras med 8,8 förra året. Utbildningarna som vi genomför åt Riksrevisionen, utvärderas av dem. Där har vi uppnått resultatet 3,0 i genomsnitt på en fyrogradig skala. Myndighetscontrollerutbildningen har utvärderats av Socialdepartementet och där nådde vi ett genomsnitt på 4,25 på en sexgradig skala på frågan hur nöjd deltagaren var med utbildningen i sin helhet.

## 3.10 Resultatbedömning för Ekonomisk styrning

Inom verksamhetsområdet redovisas bedömningen av resultatet först på en ESV-övergripande nivå genom den kundundersökning vi genomför årligen. Därefter bedöms resultatet utifrån

prestationstyperna uppdrag, rådgivning och utbildning. Resultatbedömningen görs direkt mot prestationstyperna och frångår prestationsområdesindelningen. Vi har valt denna indelning på grund av att det i kundundersökningen inte är möjligt att upprepa frågorna för varje prestationsområde. Svarsfrekvensen skulle antagligen påverkas negativt av det ökande antalet frågor.

För Statlig lokalförsörjning görs ingen resultatbedömning.

Bedömningen av resultatet inom Ekonomisk styrning görs utifrån följande indikatorer:

- Kundundersökningar om ESV:s rådgivande och stödjande verksamhet samt om E-handel och administrativa system.
- Uppföljningsblanketter från uppdragsgivare och kunder för specifika uppdrag.
- Kursutvärderingar.

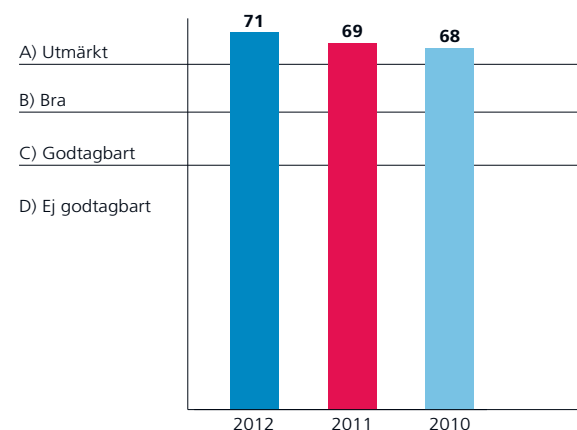
### 3.10.1 Kundundersökning

#### *Fortsatt höga värden i kundundersökningen*

I kundundersökningen ger departement och myndigheter det samlade kundbetyget 71 på en hundra gradig skala för kundnöjdhet/NKI.

Det motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala för kvalitet. Betyget är högre än föregående år, både från departement och myndigheter.

**Figur 2 NKI-värde**



Svarsfrekvensen för kundundersökningen var för myndigheter 78 procent, av en population på 207

personer. För departement var svarsfrekvensen 54 procent av en population på 422 personer.

Som visas i tabell 9 ges bemötande fortsatt högt betyg från såväl myndigheter som departement. Betygen för webbplats och nyhetsbrev är något högre i år än föregående år, men lägre än betyget för bemötande. ESV har både utvecklat en ny webbplats och förändrat nyhetsbrevet vilket nu får genomslag i våra avnämnares bedömning.

Sammanfattningsvis är resultatbedömningen Utmärkt (A) för bemötande och Bra (B) för webbplats och nyhetsbrev.

### 3.10.2 Resultatbedömning av uppdrag

#### Uppdrag

Tabell 10 visar de uppdrag där ESV har en bedömning från uppdragsgivaren. Det genomsnittliga omdömet är 8,0 vilket motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala. 2011 gjordes ingen resultatbedömning eftersom endast fyra uppföljningsblanketter besvarades.

De uppdrag där ESV inte har en bedömning från uppdragsgivaren är analys av myndigheters resultatredovisning, hantering av övergång till att redovisa avgifter intäktsmässigt, uppdrag om beställningsbemyndiganden, uppdrag åt public service-kommittén, uppdrag åt Ägarutredningen och stöd till Konsumentverket. Inom prestationsområdet Statsredovisning görs ingen resultatbedömning av uppdraget uppföljning av statens budget och att lämna underlag till årsredovisning för staten samt för den del av finansstatistik som inte avser underlag till statens finansiella sparande.

**Tabell 10 Bedömning av uppdrag inom Ekonomisk styrning**

| Uppdrag                                    | Bedömning från uppdragsgivare | ESV:s bedömningsskala |
|--------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------|
| EA-värdering                               | 8,5                           | Utmärkt (A)           |
| Jämförelser med internationella regelverk  | 9,0                           | Utmärkt (A)           |
| Resultatindikatorer                        | 6,7                           | Bra (B)               |
| Metodstöd för Regeringskansliet            | 6,8                           | Bra (B)               |
| Särredovisning av tjänsteexport            | 8,1                           | Utmärkt (A)           |
| Generella beställningsbemyndigandet        | 8,1                           | Utmärkt (A)           |
| Uppdrag för Statistikutredningen           | 9,0                           | Utmärkt (A)           |
| Regeringsuppdrag om internrevision         | 7,3                           | Bra (B)               |
| Underlag till statens finansiella sparande | 8,7                           | Utmärkt (A)           |
| <b>Genomsnittligt omdöme</b>               | <b>8,0</b>                    | <b>Utmärkt (A)</b>    |

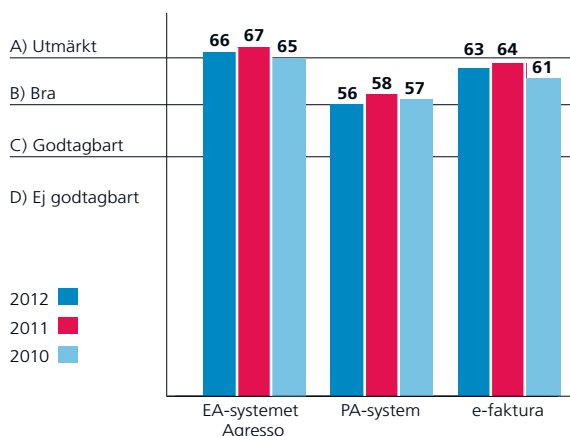
#### Uppdrag inom prestationsområdet E-handel och Administrativa system

Prestationsområdet bedöms huvudsakligen utifrån genomförda kundundersökningar. Undersökningen består av tre olika enkäter, en för EA-systemet Agresso, en för e-faktura och en för PA-system. EA-systemenkäten och e-fakturaenkäten skickades till strax över 200 ekonomichefer. Enkäten om PA-system skickades till strax över 100 personalchefer. Svarsfrekvensen för de olika enkäterna var mellan 90–95 procent.

**Tabell 9 Mottagarnas bedömning av Bemötande, Webbplats och Nyhetsbrev (medelbetyg)**

|            | Myndigheter |      |      | Regeringskansliet |      |      |
|------------|-------------|------|------|-------------------|------|------|
|            | 2012        | 2011 | 2010 | 2012              | 2011 | 2010 |
| Bemötande  | 8,3         | 8,3  | 8,0  | 8,7               | 8,6  | 8,1  |
| Webbplats  | 7,3         | 7,2  | 7,2  | 7,6               | 7,4  | 7,3  |
| Nyhetsbrev | 7,3         | 7,3  | 7,1  | 7,2               | 6,4  | 6,4  |

Kommentar: Undersökningen har genomförts med i princip samma frågor men urvalet är förändrat mellan åren. För Regeringskansliet är bortfallet högre. Jämförelser bör därför göras med viss försiktighet.

**Figur 3 Resultatet av kundenkäter avseende EA- och PA-system samt E-faktura (NKI-värden)**

I kundundersökningen ställs frågan om användarna kan rekommendera sitt system till andra. För att betyget Utmärkt (A) ska sättas krävs dels Utmärkt i NKI-undersökningen och dels att minst 80 procent kan rekommendera sitt system till andra.

De NKI-värden som blev resultatet av kundundersökningarna redovisas i figuren nedan.

Myndigheterna är fortsatt nöjda med ekonomisystem, personalsystem och tjänster för e-faktura som ESV tillhandahåller. Dock har värdena minskat överlag jämfört med 2011. NKI-värdet för EA-systemet Agresso är fortsatt på en hög nivå där årets NKI-värde (66) motsvarar Utmärkt (A). På frågan om de kan rekommendera EA-systemet Agresso till andra svarar 78 procent ja, medan 5 procent svarar nej på frågan. Jämfört med föregående år finns en viss ökning av både ja-svar och av nej-svar, det vill säga andelen vet ej-svar har minskat.

NKI-värdet för PA-systemen skiljer sig åt mellan Palasso som i år har ett NKI-värde på 59 och Agresso som har ett NKI-värde på 50. Det sammantagna NKI-värdet för PA-system är 56 vilket motsvarar Bra (B). Här ökar skillnaderna mellan de båda

systemen jämfört med tidigare år, främst på grund av det lägre värdet för Agresso. På frågan om de kan rekommendera Palasso till andra svarar 73 procent ja medan 6 procent säger nej på frågan. För Agresso personalsystem är motsvarande omdömen 42 procent respektive 36 procent.

NKI-värdet för e-faktura är 63 vilket motsvarar Bra (B). Det är en marginell försämring jämfört med föregående år. 67 procent svarar ja på frågan om de kan rekommendera tjänsterna till andra medan 8 procent svarar nej på frågan. Även den senare frågan visar en marginell försämring jämfört med tidigare år.

### **Sammantagen bedömning av prestationstypen Uppdrag**

Vi anser inte att snittbetyget Utmärkt (A) kan användas för att bedöma samtliga uppdrag eftersom vissa uppdrag bedöms som Bra (B) och att andra uppdrag saknar bedömning. Inom prestationsområdet E-handel och administrativa system är det endast EA-systemet Agresso som uppnår ett NKI-värde som motsvarar Utmärkt (A), övriga bedömningar uppnår Bra (B). Resultatbedömningen för prestationstypen Uppdrag blir därför Bra (B).

### **3.10.3 Prestationstypen Rådgivning**

För prestationstypen görs resultatbedömningen utifrån kundundersökningens frågeområden rådgivning och handledning.

För rådgivning är bedömningen Utmärkt (A) vilken den varit de tre senaste åren, både för myndigheter och departement. De frågor som ingår i området handlar om nöjdhet avseende de svar ESV ger, hur snabbt frågor besvaras och personalens kompetens inom regler och andra fackmässiga frågor.

Handledningar får ett något lägre betyg än rådgivning och bedömningen är Bra (B). Frågorna

**Tabell 11 Mottagarnas bedömning av Rådgivning och Handledning (medelbetyg)**

|             | Myndigheter |      |      | Regeringskansliet |      |      |
|-------------|-------------|------|------|-------------------|------|------|
|             | 2012        | 2011 | 2010 | 2012              | 2011 | 2010 |
| Rådgivning  | 7,9         | 7,9  | 7,8  | 8,2               | 8,0  | 8,0  |
| Handledning | 7,6         | 7,5  | 7,4  | 7,2               | 7,5  | 7,4  |

**Tabell 12 Mottagarnas bedömning av Utbildning (medelbetyg i kundundersökningen)**

|            | Myndigheter |      |      | Regeringskansliet |      |      |
|------------|-------------|------|------|-------------------|------|------|
|            | 2012        | 2011 | 2010 | 2012              | 2011 | 2010 |
| Utbildning | 7,2         | 7,1  | 7,1  | 6,8               | 6,6  | 6,9  |

inom detta område handlar om vad de svarande tycker om pedagogiken i handledningarna och om de anser att de frågor som tas upp är relevanta.

Resultatbedömningen för Rådgivning är sammantaget Bra (B).

### 3.10.4 Prestationstypen Utbildning

#### *Kundundersökning*

I kundundersökningen ges ett betyg både utifrån respondenternas uppfattning om ESV:s kursutbud och kvaliteten i utbildningarna. Undersökningen sårredovisar inte vilka av de svarande som deltagit på ESV:s kurser och vilka som inte deltagit.

Betygen för Utbildning är något lägre än för övriga prestationstyper och det är den prestationstyp som de svarande anser mest angeläget att förbättra. Resultatbedömningen är Bra (B).

#### *Kursutvärderingar*

Utvärderingarna lämnas till kursdeltagare i anslutning till genomförda utbildningar.

Som nämnts i kapitel 3.9 har mätskalan ändrats jämfört med tidigare år. Förändringen genomfördes under 2012 vilket innebär att ESV inte kan göra en bedömning av resultatet eftersom det är en blandning av två mätskalor.



## 4 Verksamhetsområde Prognoser

### Uppgifter för verksamhetsområde Prognoser enligt instruktion och regleringsbrev

ESV ska särskilt göra prognoser och analyser av den statsfinansiella utvecklingen.

ESV ska göra tillförlitliga analyser och prognoser för statens utgifter respektive inkomster och intäkter. Prognoserna ska redovisas i enlighet med statsbudgetens struktur och med beaktande av rådande makroekonomiska utsikter.

För hushållens och företagens inkomstskatter samt mervärdesskatt ska prognoserna för de bakomliggande skattebaserna redovisas och kommenteras.

Prognoserna ska ha hög precision och beakta förslag i propositioner och aviseringar i den ekonomiska vårpropositionen och i budgetpropositionen.

ESV ska ytterligare förbättra sin bevakning och analys av utvecklingen av statens finanser. Risker för budgetavvikelser avseende såväl utgifter som intäkter ska identifieras i ett tidigt skede. De bakomliggande analyserna ska vara tolkningsbara och dokumenteras tydligt.

ESV ska löpande följa upp de budgetpolitiska målen – utgiftstaket för de statliga utgifterna, balanskravet för kommunsektorn och överskottsmålet för den offentliga sektorn.

Metoder och modeller ska underhållas och utvecklas så att prognosernas kvalitet förbättras kontinuerligt.

ESV ska redovisa vilka utvecklingsinsatser av metoder och modeller som gjorts.

Prognoser avseende statsbudgetens utgifter ska även redovisas realekonomiskt fördelade.

## 4.1 Verksamhetsöversikt

Inom verksamhetsområdet Prognoser bidrar ESV med underlag för beslut och diskussion om den ekonomiska politiken. ESV gör prognoser och analyser av svensk ekonomi med särskilt fokus på den statsfinansiella utvecklingen. Prognoserna används av regeringen och riksdagen i budgetarbetet och för uppföljning av statens budget. ESV:s prognoser ska

i god tid varna för större avvikelser från budgeten, inte minst när det gäller utgiftstaket.

ESV:s prognoser omfattar statens budget, utgifterna inom ålderspensionssystemet, den makroekonomiska utvecklingen och beräkningar av det finansiella sparandet i offentliga sektorns samtliga delsektorer. Detta gör det möjligt att utvärdera hur samtliga tre budgetpolitiska mål har uppfyllts, något som också redovisas i prognospubliceringarna.

Inom verksamhetsområdet Prognoser finns tre prestationstyper: Prognoser, Rådgivning och Remisser. Verksamhetsområdet avslutas med en bedömning av prognosernas precision.

**Tabell 13** *Prestationstyper och kostnader inom verksamhetsområdet Prognoser*

|                        | 2012          | 2011          | 2010          |
|------------------------|---------------|---------------|---------------|
| Prognoser              | 21 839        | 20 833        | 19 880        |
| Rådgivning             | 110           | 50            | 100           |
| Remisser               | 305           | 194           | 245           |
| <b>Summa Prognoser</b> | <b>22 254</b> | <b>21 077</b> | <b>20 225</b> |

Kostnaderna för verksamhetsområdet har ökat med 1,2 miljoner kronor jämfört med 2011. Ökningen förklaras bland annat av högre kostnader för interna IT-system och att fler remisser besvarats, varav några väldigt omfattande.

## 4.2 Prognoser – statens budget och de offentliga finanserna

Prognoser har lämnats enligt överenskommelse med Finansdepartementet och redovisats i enlighet med strukturen på statens budget. Rådande makroekonomiska utsikter har beaktats.

En fullständig kort- och medelfristig prognos publicerades i rapportform vid fyra tillfällen<sup>64</sup> under 2012. Däremellan har ESV vid ett tillfälle under året presenterat en bedömning av hur prognosen påverkas av ny information som tillkommit sedan det senaste prognostillfället. Bedömningen lämnades till Finansdepartementet i september.

Vid flera tillfällen under 2012 har särskilda

<sup>64</sup> ESV 2012:23, 2012:33, 2012:37, 2012:44 Prognos – Statens budget och de offentliga finanserna.

prognoser för statens övriga inkomster<sup>65</sup>, det vill säga inte skatter, lämnats till Finansdepartementet efter förfrågan.

ESV har levererat skatteprognoser till Konjunkturinstitutet vid fyra tillfällen och vid lika många tillfällen har skatteprognoser tagits fram till Underlag till statens finansiella sparande, som levereras till SCB. Dessutom har vi gjort skatteprognoser som ingår som utfallsinformation i Underlaget till årsredovisning för staten.

#### 4.2.1 Särskilda insatser för att fördjupa analysen

ESV har genomfört olika utvecklingsinsatser för att fördjupa analysen och stärka kvaliteten i prognoserna. Några av utvecklingsinsatserna bedöms som helt avklarade medan andra behöver vidareutvecklas även kommande år. Här beskrivs några exempel på utvecklingsinsatser under 2012.

##### *Nytt system för sammanställning av skatter*

Strukturen på statsbudgetens inkomstsida ställer stora krav på transparens och korrekthet i periodiseringsnycklar, eftersom inkomstsidan på statens budget redovisas i periodiserade termer på postnivå men kassamässigt på slutraden. För att säkerställa konsistensen tog vi under 2011 fram ett nytt system för sammanställning av skatterna. En vidareutveckling av detta system har pågått kontinuerligt under 2012.

##### *Den årliga prognosprecisionsrapporten*

Under 2012 har ett arbete inletts i syfte att framöver utvidga och omarbota den årliga rapporten som innehåller en analys av ESV:s prognosprecision. Rapporten är viktig, inte minst då den ger lärdomar som minskar onödiga prognosfel framöver.

Den utvidgning av prognosverksamheten som ägt rum de senaste åren har inte fullt ut fått sin motsvarighet i prognosprecisionsrapporten. Det övergripande betyget avser exempelvis fortfarande bara statens kassamässiga inkomster och utgifter (takbe-gränsade). Övriga sektorer – kommuner och ålderspensionssystemet – hanteras inte alls, vilket utvecklingsarbetet syftar till att förändra. ESV kommer att

65 Avser inkomsttyp 2000–6000 på statens budget.

arbeta vidare med utvecklingen av prognosprecisionen under 2013.

##### *Hushållens kapitalskatter*

Intäkterna från hushållens kapitalskatter är synnerligen volatila och därmed också svårprognostiserade. Under 2012 har en ny prognosmodell utvecklats och tagits i bruk för beräkning av hushållens räntekomster, aktieutdelningar och avdrag för ränteutgifter. Den nya modellen syftar till att ge ökad prognosprecision.

#### 4.2.2 Hur görs ESV:s prognoser tillgängliga?

Prognospublikationen skickas till viktiga målgrupper såsom regering, riksdag, svenska och internationella analysinstitut, massmedia och andra prenumeranter inom privat och offentlig sektor. Totalt rör det sig om cirka 500 prenumeranter. Publikationens sammanfattning och ett antal tabeller översätts till engelska för internationella prenumeranter. Det översatta materialet används även vid internationella besök, till exempel från Internationella valutafonden (IMF) och Standard & Poor's med flera.

I samband med publicering håller ESV en pressträff och ett seminarium för externa intressenter. Dessutom erbjuds finansutskottet, skatteutskottet, samtliga riksdagspartier och Riksdagens utredningstjänst en presentation av rapporten. På ESV:s webbplats finns, utöver prognospublikationen, också viss ytterligare detaljinformation anpassad för olika intressenters egen användning.

#### 4.2.3 Hur dokumenteras prognosmetoderna?

Prognoserna dokumenteras dels genom publikationerna, dels genom att internt material sparas. Inom ESV finns en omfattande dokumentation av prognosmetoderna för att underlätta arbetet vid till exempel sjukdom eller personalförändringar. För flertalet prognoser används ett gemensamt prognosverktyg och i detta system finns en stor del av den interna dokumentationen. Därutöver finns separat dokumentation, särskilt när det gäller beloppsmässigt stora anslag och inkomsttitlar som beräknas utanför det gemensamma prognosverktyget.

### 4.3 Rådgivning inom Prognoser

Behovet av rådgivning under året, har liksom tidigare år, kommit från Finansdepartementet. Rådgivningen berör ofta detaljerade prognosfrågor där det inte räcker med den lämnade informationen i prognospublikationen. Utöver frågeställningar kopplade till den vanliga prognospublikationen ges även rådgivning i samband med att särskilda prognoser för statens övriga inkomster lämnas till Finansdepartementet (se avsnitt 4.2).

### 4.4 Remisser inom Prognoser

Under året har vi besvarat tolv remisser med anknytning till prognosverksamheten. Den totala kostnaden har ökat jämfört med 2011, trots att antalet remisser i princip är lika många. Anledningen till detta är att det har varit fler större remisser, jämfört med 2011.

**Tabell 14 Remisser inom verksamhetsområdet Prognoser**

|                                 | 2012 | 2011 | 2010 |
|---------------------------------|------|------|------|
| <b>Antal inom Prognoser</b>     | 12   | 13   | 6    |
| <b>Kostnad (tkr)</b>            | 305  | 194  | 245  |
| <b>Kostnad per remiss (tkr)</b> | 25,4 | 14,9 | 40,9 |

Några av remissvaren har delvis utmärkt sig bland remissinstanserna, då de innehållit detaljerade beräkningar, avvikande uppfattning och/eller alternativa förslag. Några sådana remissvar omnämns kort nedan.

#### *Spara i goda tider – för en stabil kommunal verksamhet*

ESV ställer sig positiv till utredningens förslag att kommuner och landsting, under vissa förutsättningar, ska få möjlighet att bygga upp en resultatutjämningsreserv. Däremot anser ESV inte att en kommunstabiliseringsfond, med syfte att utjämna kommunsektorns inkomster över en konjunkturcykel, är ett effektivt medel för att främja en stabil kommunal verksamhet. I remissvaret för ESV fram möjligheten att införa en indexering av statsbidragen med pris- och löneökningar samt ett produktivitetsavdrag liknande det som gäller för statliga myndigheter. Detta skulle skapa stabilare

planeringsförutsättningar för kommunsektorn. I kombination med en resultatutjämningsreserv torde risken minska för att kommunerna i konjunkturedgångar behöver skära ner på verksamheten.<sup>66</sup>

#### *Komplettering av HUS-avdraget med läxhjälp*

ESV anser inte att skattereduktionen för hushållsarbete ska utvidgas till att även omfatta hjälp med läxor och annat skolarbete så som utredningen föreslagit. ESV anser dels att en verksamhet med läxhjälp inte kan jämföras med övrig verksamhet som ger rätt till skattereduktion, dels att det är kommunernas ansvar att se till att eleverna har tillgång till hjälp- och stödundervisning. Den nuvarande avgränsningen innebär tillämpnings- och avgränsningssvårigheter, men ESV anser inte att en utvidgning av reduktionen är en bra lösning för att rätta till problemen med den nuvarande avgränsningen.<sup>67</sup>

#### *Investeraravdrag*

ESV avstyrker utredningens förslag om att personer ska få göra avdrag för investeringar, reglerna är komplicerade och efterlevnaden av reglerna svåra att kontrollera. Förslaget skapar möjlighet till skatteplanering och undandragande av skatt. Av princip bör man heller inte införa riktade permanenta skattelättnader som troligen endast kommer att utnyttjas av ett fåtal personer.<sup>68</sup>

#### *Skatteincitament för forskning och utveckling*

ESV avstyrker förslaget. Den föreslagna finansieringen bedöms som alltför osäker och det finns en betydande risk att förslaget därmed inte är fullt ut finansierat. ESV anser inte att kommitténs förslag uppfyller de krav som efterfrågas i direktiven. Det finns även betydande gränsdragningsproblem angående vilka företagskostnader och personer som ska omfattas av begreppet FoU.<sup>69</sup>

66 ESV dnr 30-1012/2011.

67 ESV dnr 30-984/2012.

68 ESV dnr 30-1145/2012.

69 ESV dnr 30-1146/2012.

| Precision utgifter   | Precision inkomster  | Måluppfyllelse      | ESV: bedömningsskala för kvalitet |
|----------------------|----------------------|---------------------|-----------------------------------|
| $\leq \pm 0,3$       | $\leq \pm 1,3$       | Helt uppfyllt       | Utmärkt (A)                       |
| $\pm 0,31 - \pm 0,6$ | $\pm 1,31 - \pm 2,6$ | I huvudsak uppfyllt | Bra (B)                           |
| $\pm 0,61 - \pm 0,9$ | $\pm 2,61 - \pm 3,9$ | Delvis uppfyllt     | Godtagbart (C)                    |
| $> \pm 0,9$          | $> \pm 3,9$          | Knappast uppfyllt   | Ej godtagbart (D)                 |

## 4.5 Resultatbedömning för Prognoser

### 4.5.1 Kriterier för resultatbedömning

Resultatet inom verksamhetsområdet Prognoser bedöms utifrån precisionsresultatet i den årliga prognosutvärderingen.

Den bedömningsskala för måluppfyllelse som används i prognosutvärderingen översätts till vår bedömningsskala för kvalitet enligt ovan.

### 4.5.2 Bedömning av resultatet för Prognoser

I april<sup>70</sup> publicerades utvärderingsrapporten om 2011 års prognosprecision. Utvärderingen baseras på de fem prognoser för 2011 som ESV har gjort mellan december 2010 och december 2011. Prognosavvikelse kan hänföras till tre kategorier: makroekonomiska förutsättningar, nya politiska beslut som fattats efter aktuellt prognostillfälle, och övriga faktorer.

Bedömningsskalan tar sikte på de prognosfel som inte är hänförliga till beslut eller ändrade makroekonomiska utsikter. De fem prognostillfällena resulterade i ett medelfel om 0,67 procent för inkomsterna på statens budget, vilket motsvarar Utmärkt (A). För de takbegränsade utgifterna var medelfelet 0,74 procent, vilket motsvarar Godtagbart (C). ESV:s genomsnittliga prognosavvikelse för de takbegränsade utgifterna uppgick till 7,3 miljarder kronor 2011.

Detta är en försämring jämfört med föregående år och sämre än genomsnittet för perioden 1997–2011.

<sup>70</sup> ESV 2012:24, Prognosutvärdering 2011.

Bland de takbegränsade utgifterna uppstod större avvikelser på sex utgiftsområden: Kommunikationer, Arbetsmarknad och arbetsliv, Integration och jämställdhet, Areella näringar, landsbygd och livsmedel, Försvar och samhällets krisberedskap samt Hälsovård, sjukvård och social omsorg. Utgifterna överskattades för samtliga dessa utgiftsområden. Utgifterna för kommunikationer överskattades vid samtliga prognostillfällen beroende på senareläggningar av framför allt väginvesteringar. Utgifterna för arbetsmarknad överskattades främst till följd av att andelen öppet arbetslösa som får ersättning från arbetslöshetsförsäkringen, blev lägre än beräknat. Utgifterna inom Integration och jämställdhet överskattades till följd av färre kommunmottagna flyktingar än beräknat. Areella näringar och livsmedel överskattades bland annat beroende på att utbetalningar för landsbygdsstöd sköts på framtiden. Utgifterna för försvaret överskattades till följd av att utgifterna för övningsverksamheten och insatserna i Afghanistan och Libyen blev lägre än väntat. Inom området Hälsovård, sjukvård och social omsorg överskattades utgifterna beroende på att det genomsnittliga antalet personer som erhöll assistansersättning överskattades.

**Tabell 15 Prognosprecision, procent av utfall**

|                        | 2011 | 2010 | 2009 |
|------------------------|------|------|------|
| Takbegränsade utgifter | 0,74 | 0,25 | 0,55 |
| Inkomster              | 0,67 | 0,88 | 0,92 |

ESV vill framhålla att det många gånger i prognosarbetet är omöjligt att bedöma hur de makroekonomiska sambanden ser ut för en viss utgift. Därför kan inte samtliga prognoser göras utifrån någon eller några speciella makrovariabler.

Det genomsnittliga felet på ESV:s prognoser på den offentliga sektorns intäkter, som inkluderar statens skatteintäkter, de kommunala inkomstskatterna och avgifterna till AP-fonder, uppgick i

genomsnitt till 9,4 miljarder kronor. ESV:s genomsnittliga prognosavvikelse för inkomsterna uppgick till 5,8 miljarder kronor, vilket motsvarar 0,67 procent av de totala inkomsterna. Detta är en förbättrad precision jämfört med förra året och bättre än genomsnittet under perioden 1999–2011.

Resultatbedömningen för verksamhetsområdet Prognoser är sammantaget Bra (B).



## 5 Verksamhetsområde Informationssystemet Hermes

### Uppgifter för verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes enligt instruktion och regleringsbrev

ESV ska

- utveckla och förvalta statens informationssystem för budgetering och uppföljning (Hermes), utom när det gäller de verksamhetsstöd som avses i 26 a § förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet (RK Statsbudgetstöd), samt tillhandahålla en teknisk plattform, drift och support avseende RK Statsbudgetstöd efter samråd med Regeringskansliet och i enlighet med dess behov.

ESV ska senast den 1 februari 2012 till regeringen (Finansdepartementet) redovisa en arbetsplan för Hermes, som ska innehålla aktiviteter med ekonomiska ramar fördelade på teknisk plattform, drift och support. För transaktionsdatabasen och statsredovisningen ska även utvecklingsarbete redovisas.

ESV ska senast den 28 september 2012 till regeringen (Finansdepartementet) lämna en lägesbeskrivning avseende genomförandet av arbetsplanen för Hermes.

ESV ska senast den 15 april 2012 till regeringen (Finansdepartementet) lämna ett underlag med föreslagna åtgärder avseende vidmakthållande och vidareutveckling av RK Statsbudgetstöd inför 2013.

ESV förvaltar och utvecklar såväl Hermes Statsredovisning som Transaktionsdatabasen samt är teknisk systemleverantör för Hermes Statsbudget efter samråd med Regeringskansliet och i enlighet med dess behov.

Verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes består av prestationsområdet Systemförvaltning. Systemförvaltning är sedan indelat i prestationstyperna Drift, Användarstöd, Förvaltningsutveckling och Nyutveckling. Kapitlet avslutas med en resultatbedömning av prestationstyperna Drift och Användarstöd inom Hermes Statsredovisning.

**Tabell 14** *Prestationstyper och kostnader inom verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes*

|                                           | 2012          | 2011          | 2010          |
|-------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Systemförvaltning</b>                  |               |               |               |
| Drift                                     | 9 827         | 7 859         | 6 088         |
| Användarstöd                              | 8 465         | 9 662         | 7 633         |
| Förvaltningsutveckling                    | 15 158        | 19 875        | 20 453        |
| Nyutveckling                              | 5 179         | 5 169         | 6 446         |
| <b>Summa Informations-systemet Hermes</b> | <b>38 629</b> | <b>42 565</b> | <b>40 620</b> |

De totala kostnaderna har minskat jämfört med 2011, vilket beror på att vi under 2011 genomförde ett stort dokumentationsarbete av engångskaraktär till en kostnad av cirka 3 miljoner kronor.

Enligt uppdrag<sup>71</sup> att tillhandahålla en teknisk plattform samt drift och support avseende RK Statsbudgetstöd ska ESV redovisa kostnaderna för grunduppdraget.

**Tabell 15** *Kostnader för grunduppdraget*

|                                | 2012         | 2011         |
|--------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Support</b>                 | <b>2 604</b> | <b>2 687</b> |
| <b>Teknisk plattform</b>       |              |              |
| Hårdvara                       | 689          | 542          |
| Program                        | 21           | 9            |
| <b>Summa Teknisk plattform</b> | <b>710</b>   | <b>551</b>   |
| <b>Drift</b>                   |              |              |
| Drift                          | 4 744        | 3 361        |
| Rättelser                      | 158          | 74           |
| Incidenter                     | 212          | 196          |
| Förvaltning                    | 859          | 1 883        |
| <b>Summa Drift</b>             | <b>5 972</b> | <b>5 514</b> |
| <b>Totalt</b>                  | <b>9 286</b> | <b>8 752</b> |

<sup>71</sup> Regeringsbeslut 2011-06-22, Fi2010/613, Fi2010/3210, Fi2010/4509, Fi2010/4514, Fi2011/2959 (delvis).

## 5.1 Verksamhetsöversikt

Hermes är ett integrerat informationssystem för staten och fungerar både som ett arbetsverktyg och en informationskälla. Hermes möjliggör ett samlat flöde från inlämnandet av prognoser via statsbudgeteringen och utfärdandet av regleringsbrev till insamlandet av utfallsuppgifter i statsredovisningen.

Systemet består huvudsakligen av tre delar: Hermes Statsredovisning, Transaktionsdatabasen och Hermes Statsbudget. Det sistnämnda är en del av det Regeringskansliet benämner RK Statsbudgetstöd, som stödjer arbetet med statens budget och regleringsbrev. Hermes har också en gemensam infrastruktur som alla systemdelar utnyttjar.

Kostnaderna redovisas enligt den indelning som anges i uppdraget. De totala kostnaderna för grunduppdraget har ökat med drygt 0,5 miljoner kronor. Detta beror främst på ökade driftskostnader i form av ökad bemanning.

## 5.2 Drift av Informationssystemet Hermes

### Hög tillgänglighet

ESV har sedan 2004 bedrivit ett strategiskt utvecklingsarbete av Hermes driftmiljö och driftorganisation, i syfte att säkerställa att systemet är stabilt och har hög tillgänglighet. Vi har bland annat arbetat med att upprätthålla en modern hårdvaruplattform och dubblering av system för att möjliggöra störningsfri drift även vid hårdvarufel. Vi har också arbetat med att förebygga eventuella säkerhetsproblem. Under 2012 har vi lagt ner ett stort arbete på migrering till nytt skalskydd och ny katalogtjänst samt uppgraderingar av databasen. Ett oplanerat driftstopp på cirka 10 minuter inträffade den 18 december, vilket innebär att tillgängligheten blev 99,996 procent.

**Tabell 16 Tillgänglighet/drift i Informationssystemet Hermes**

|                                   | 2012     | 2011  | 2010  |
|-----------------------------------|----------|-------|-------|
| Tillgänglighet                    | 99,996 % | 100 % | 100 % |
| Antal driftstopp                  | 1        | 0     | 0     |
| Total tid för driftstopp i timmar | 0,2      | 0     | 0     |

## 5.3 Användarstöd för Informationssystemet Hermes

För att stödja användarna av Hermes tillhandahåller ESV support för och utbildningar i Hermes.

### 5.3.1 Supportärenden för Hermes

#### Minskat antal supportärenden

Hermessupporten är tillgänglig via e-post, telefon och personliga möten. Supportens öppettider och bemanning styrs av användarnas behov. Vi har förlängda öppettider och ökad beredskap i samband med inrapporteringar till de olika delarna i systemet

och vid intensiva arbetsperioder, som exempelvis vid Regeringskansliets upprättande av regleringsbrev.

**Tabell 17 Antal aktiva användare och supportärenden i Informationssystemet Hermes**

|                                      | 2012         | 2011         | 2010         |
|--------------------------------------|--------------|--------------|--------------|
| <b>Antal aktiva användare</b>        |              |              |              |
| Regeringskansliet                    | 476          | 457          | 428          |
| Myndigheter                          | 1 158        | 1 027        | 1 122        |
| <b>Totalt antal aktiva användare</b> | <b>1 634</b> | <b>1 484</b> | <b>1 550</b> |
| <b>Antal supportärenden</b>          |              |              |              |
| <i>Regeringskansliet om</i>          |              |              |              |
| Regleringsbrev                       | 489          | 480          | 577          |
| Statens budget                       | 319          | 339          | 552          |
| Portalen                             | 221          | 267          | 216          |
| Statsredovisning                     | 7            | 12           | 21           |
| Övrigt                               | 31           | 22           | 30           |
| <i>Myndigheter om</i>                |              |              |              |
| Statsredovisning                     | 594          | 632          | 875          |
| Portalen                             | 419          | 421          | 439          |
| Statens budget                       | 118          | 139          | 188          |
| Regleringsbrev                       | 22           | 40           | 50           |
| Övrigt                               | 189          | 199          | 281          |
| <b>Totalt antal supportärenden</b>   | <b>2 409</b> | <b>2 551</b> | <b>3 229</b> |
| <b>Kostnad</b>                       | <b>5 605</b> | <b>4 662</b> | <b>3 793</b> |

Antalet supportärenden från Regeringskansliet skiljer sig inte nämnvärt från tidigare år, och systemförändringarna för användarna har också varit små under både 2011 och 2012.

Antalet supportärenden från myndigheterna har fortsatt att minska, precis som under de senaste åren. Det beror bland annat på att den användarhjälp som finns inbyggd i Hermes Statsredovisning används som ett komplement till Hermessupporten.

Kostnaden för Support har ökat med knappt 1,1 miljoner kronor jämfört med 2011. Supportverksamheten sker i kombination med testverksamheten. När mindre resurser används till tester av nyutveckling, då ESV inte haft några utvecklingsuppdrag inom Hermes Statsbudget, läggs resurser på support vilket medför ökade supportkostnader.

### 5.3.2 Utbildningar inom Informationssystemet Hermes

#### *Utbildningar för myndigheter och departement*

ESV anordnar utbildningar om Hermes för användare på myndigheter och departement. Utbildningar hålls för nya användare och när nyheter införs i systemet.

**Tabell 18 Antal utbildningar inom Informationssystemet Hermes**

| Utbildningsinriktning          | 2012       | 2011       | 2010       |
|--------------------------------|------------|------------|------------|
| <b>Statsredovisning</b>        |            |            |            |
| Antal tillfällen               | 2          | 2          | 2          |
| Antal deltagare                | 25         | 26         | 27         |
| <b>Statens budget</b>          |            |            |            |
| Antal tillfällen               | 5          | 6          | 7          |
| Antal deltagare                | 39         | 38         | 26         |
| <b>Regleringsbrev</b>          |            |            |            |
| Antal tillfällen               | 3          | 4          | 4          |
| Antal deltagare                | 30         | 36         | 22         |
| <b>Totalt antal tillfällen</b> | <b>10</b>  | <b>12</b>  | <b>13</b>  |
| <b>Totalt antal deltagare</b>  | <b>94</b>  | <b>100</b> | <b>75</b>  |
| <b>Kostnad</b>                 | <b>263</b> | <b>575</b> | <b>419</b> |

Antal utbildningstillfällen och deltagare på ESV:s Hermesutbildningar har legat på ungefär samma nivå de senaste åren. Utbildningarna i Hermes kan delas in i ordinarie utbildningar och uppdragsutbildningar. Ordinarie utbildningar är öppna aningen för departement eller för myndigheter och har en fast kursplan. Uppdragsutbildningar genomför vi på beställning och då utformas kursinnehållet specifikt efter kundens behov. Under året tillhörde sju av de tio utbildningstillfällena det ordinarie kursutbudet, medan tre utbildningar gjordes på uppdrag av ett departement. Samarbetet med Regeringskansliet för de ordinarie utbildningarna om Regleringsbrev och Statens budget har fortsatt under 2012.

Deltagarna utvärderar utbildningarna i Statsredovisningen genom att svara på frågan om de skulle kunna rekommendera utbildningen till andra. Vi har satt upp ett internt mål att 80 procent av deltagarna vid våra utbildningar ska kunna rekommendera

utbildningen till andra utan tvekan. För Statsredovisningsutbildningen var det 90 procent som svarade att de utan tvekan skulle kunna rekommendera utbildningen till andra. För utbildningarna i Statens budget och Regleringsbrev genomför Regeringskansliet utvärderingarna, inte ESV.

Kostnaderna för utbildningarna har minskat jämfört med 2011. Detta beror både på att färre personer arbetat med utbildningarna och att mindre resurser lagts på förberedelser inför utbildningarna.

### 5.4 Förvaltningsutveckling av Informationssystemet Hermes

#### *Hermes Statsredovisning: Uppgradering av teknisk plattform*

Enligt instruktionen ska ESV förvalta och utveckla Hermes, förutom de delar som benämns RK Statsbudgetstöd. Under 2012 har ESV utvecklat den gemensamma infrastruktur som samtliga delsystem i Hermes är beroende av. ESV genomför också löpande arbete för att upprätthålla funktionalitet, tillgänglighet, datariktighet och prestanda.

Under året har ESV uppgraderat den tekniska plattformen för Hermes Statsredovisning. Vi har gått över till en nyare version av Microsofts plattform och även bytt till en nyare version av den tredjeparts-komponent som används vid gränssnittsutveckling.

Vi arbetar ständigt med att förbättra Hermes Statsredovisning ur ett användbarhetsperspektiv, exempelvis genom att införa enhetliga benämningar och tillvägagångssätt oavsett i vilken del av systemet man är. Under 2012 har vi fokuserat på konverteringstabellerna och bland annat sett över vokabulären generellt och mer specifikt de meddelanden som visas i samband med ett årsskifte.

#### *RK Statsbudgetstöd: Teknisk renovering av Regleringsbrev*

Inom ramen för det så kallade grunduppdraget<sup>72</sup> förvaltar ESV RK Statsbudgetstöd löpande, i syfte att upprätthålla dess tillgänglighet, datariktighet och prestanda. Den enskilt största förvaltningsaktiviteten för RK Statsbudgetstöd har under 2012 varit

<sup>72</sup> Regeringsbeslut 2011-06-22, Fi2010/613 m. fl.

en teknisk renovering av systemet för Regleringsbrev, en uppgradering som inte påverkat användarnas upplevelse av Hermes. Detta har genomförts enligt uppdrag i ESV:s regleringsbrev och systemet bygger nu på en modern och långsiktigt hållbar arkitektur, samtidigt som det ursprungliga utseendet och funktionaliteten har bevarats.

ESV har även utfört mindre förbättringsåtgärder av RK Statsbudgetstöd, enligt uppdrag i regleringsbrevet. Exempel på detta är förbättringar av vissa rapporter och tabeller samt utökad funktionalitet i anslagsregistervården. Likaså ska ESV enligt uppdrag i regleringsbrevet stödja Regeringskansliet i arbetet med avstämningar i Hermes. Under året har ESV i samarbete med Regeringskansliet bland annat stämt av att ingående överföringsbelopp överensstämmer med utgående överföringsbelopp och att belopp från regleringsbrev motsvarar riksdagsbeslutens belopp.

## 5.5 Nyutveckling av Informationssystemet Hermes

Utvecklingsarbetet går ut på att tillföra systemet ny funktionalitet och att göra utredningar och förstudier inom området.

### *Hermes Statsredovisning: Vidareutveckling av inrapporteringsstatus och rapportdel*

Under året har ESV fortsatt samarbetet med referensgruppen för Hermes Statsredovisning. En gemensam träff anordnades i slutet av maj. Till mötet kom tolv personer som representerade nio myndigheter. De mest prioriterade önskemålen om förbättringar från mötet har ESV under hösten planerat in som utvecklingsinsatser i systemet.

Vid referensgruppsmötet utvärderades också sidan för inrapporteringsstatus. Det allmänna intrycket är att myndigheterna uppskattar sidan. ESV har dessutom, vid ett par tillfällen under året, använt referensgruppen genom att skicka ut förfrågningar via e-post för att få in deltagarnas synpunkter.

ESV har under året fortsatt utveckla sidan för inrapporteringsstatus, som introducerades för första gången till årsbokslutet för 2011. För att hjälpa myndigheterna att på en övergripande nivå få en visuell

känsla av kvaliteten på hela årets inrapportering visas numera varje månads status med hjälp av en färgmarkering direkt på inrapporteringsstatusens förstasida. Som ett ytterligare stöd till myndigheternas inrapporteringsprocess har vi utvecklat funktionalitet för att skicka ut påminnelser via e-post inför viktiga inrapporteringsdatum.

ESV har under 2012 vidareutvecklat rapportdelen i Hermes Statsredovisning, bland annat genom förändringar av navigeringen och utökad information om respektive rapports innehåll för att på så sätt tydliggöra rapportens syfte. Vi har även kompletterat uttaget av rapporter så att det kan göras via olika grupperingar av rapporter, till exempel månadsrapporter och rapporter för realekonomisk fördelning. Dessutom har vi genom att förenkla och automatisera rapportuttaget för avstämningar av betalningar förbättrat stödet till ESV:s egen verksamhet för uppföljning av utfall.

### *RK Statsbudgetstöd: Inga utvecklingsuppdrag*

Utveckling av RK Statsbudgetstöd genomförs på uppdrag av Regeringskansliet. Under 2012 har inget utvecklingsuppdrag lämnats till ESV. Därmed har ESV heller inte bidragit med teknisk kompetens i arbetet med att ta fram kravspecifikationer enligt uppdrag i regleringsbrevet.

ESV lämnade enligt uppdrag i regleringsbrevet en arbetsplan till regeringen i januari<sup>73</sup> och en lägesavstämning mot arbetsplanen i september.<sup>74</sup> I april lämnade ESV förslag till utvecklings- och förvaltningsåtgärder för RK Statsbudgetstöd som ett underlag till Regeringskansliets verksamhetsplanering för 2013.<sup>75</sup>

### *Hermes gemensamma infrastruktur: Ny behörighetsadministration och ny funktion för lösenord*

ESV har utvecklat en ny applikation för att administrera behörigheter i Hermes. Den nya applikationen tillgodoser behov från Hermessupporten och krav på informationssäkerhet samt ger förutsättningar

<sup>73</sup> ESV dnr 54-49/2012.

<sup>74</sup> ESV dnr 54-1075/2012.

<sup>75</sup> ESV dnr 54-429/2012.

för att genomföra de förbättringsförslag som lämnades i samband med Riksrevisionens granskning av Hermes under 2011. En ny funktion för lösenord tillgodoser Regeringskansliets skärpta säkerhetskrav för lösenord samtidigt som användarnas beroende av Hermessupportens öppettider minskar då användarna numera själva kan skapa sitt lösenord utan att vända sig till supporten.

## 5.6 Resultatbedömning för Informationssystemet Hermes

### 5.6.1 Kriterier för resultatbedömning

För Hermes Statsredovisning redovisas bedömningen av resultat först på en övergripande nivå genom den kundundersökning<sup>76</sup> som görs årligen. Genom kundundersökningen är det även möjligt att göra en resultatbedömning av prestationstyperna drift och användarstöd. Det görs ingen resultatbedömning av förvaltningsutveckling och nyutveckling. Undersökningen arbetades om inför 2011, vilket innebär att jämförelsevärden endast kan visas för ett år tillbaka. För Hermes Statsbudget har det inte varit möjligt att få en extern bedömning av kvaliteten och därför har ESV inte gjort någon resultatbedömning inom detta område.

### 5.6.2 Resultatet av kundundersökningen

I 2012 års kundundersökning för Hermes Statsredovisning var medelbetyget för de fem frågeområdena 7,8 på en tiogradig skala, vilket motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala. Betyget har förbättrats jämfört med 2011 för samtliga fem områden, utom Supporten där betyget ligger kvar på samma höga nivå som förra året. På frågan om Hermes är ett stöd i deras arbetsprocess svarar 81 procent av användarna på myndigheterna ja, vilket är samma resultat som föregående år. För första gången har även ett NKI-värde beräknats baserat på fem av kundundersökningens frågor och resultatet blev 74, vilket motsvarar Utmärkt (A) på ESV:s bedömningsskala.

**Tabell 19 Myndighetsanvändarnas bedömning av Informationssystemet Hermes (medelbetyg)**

|                             | 2012 | 2011 |
|-----------------------------|------|------|
| NKI                         | 74   |      |
| Funktionalitet/användbarhet | 7,2  | 7,0  |
| Support                     | 8,2  | 8,2  |
| Information                 | 7,6  | 7,4  |
| Drift/prestanda             | 8,3  | 8,1  |
| Helheten                    | 7,8  | 7,5  |

Svarsfrekvensen var 60 procent för kundundersökningen, av en population på 628 personer.

### 5.6.3 Drift

Prestationstypen drift bedöms utifrån kundundersökningens frågeområde om Drift/prestanda. De frågor som ställs handlar om driftsäkerhet, tillgänglighet, information vid och åtgärdande av fel samt hur man uppfattar systemets prestanda. Resultatbedömningen är Utmärkt (A).

### 5.6.4 Användarstöd

Prestationstypen bedöms utifrån frågeområdena support och information i kundundersökningen och utifrån kursutvärderingar. I kundundersökningen ställs frågor om bland annat hur nöjd man är med Hermessupporten och information i Hermesmeddelanden. För utbildningarna statsredovisning var det 90 procent som svarade att de kunde rekommendera utbildningen till andra. Det interna målet på 80 procent nås med god marginal. Resultatbedömningen är Utmärkt (A).

### 5.6.5 Förvaltningsutveckling och nyutveckling

För dessa prestationstyper finns ingen extern bedömning. Därför görs ingen resultatbedömning.

76 ESV dnr 18-1097/2012.



## 6 Verksamhetsområde EU-revision

### Uppgifter för verksamhetsområdet EU-revision enligt instruktion

ESV ska utföra revision av Sveriges hantering av EU-medel och främja en effektiv och korrekt hantering av dessa medel.

ESV ska också

1. vara revisionsmyndighet för
  - a) Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden som avses i artikel 59.1 c i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1260/1999,
  - b) Europeiska fiskerifonden som avses i artikel 58.1 c i rådets förordning (EG) nr 1198/2006 av den 27 juli 2006 om Europeiska fiskerifonden för programperioden 2007–2013,
  - c) Fonden för yttre gränser och ska som sådan fullgöra uppgifter enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 574/2007/EG av den 23 maj 2007 om inrättande av fonden för yttre gränser för perioden 2007–2013 som en del av det allmänna programmet "Solidaritet och hantering av migrationsströmmar",
  - d) Europeiska integrationsfonden och ska som sådan fullgöra uppgifter enligt rådets beslut 2007/435/EG av den 25 juni 2007 om inrättande av Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare för perioden 2007–2013 som en del av det allmänna programmet "Solidaritet och hantering av migrationsströmmar",
  - e) Europeiska flyktingfonden och ska som sådan fullgöra uppgifter enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2007/EG av den 23 maj 2007 om inrättande av Europeiska flyktingfonden för perioden 2008–2013 som en del av det allmänna programmet "Solidaritet och hantering av migrationsströmmar" och om upphävande av rådets beslut 2004/904/EG, och
  - f) Europeiska återvändandefonden och ska som sådan fullgöra uppgifter enligt Europaparlamentets och rådets beslut

nr 575/2007/EG av den 23 maj 2007 om inrättande av Europeiska återvändandefonden för perioden 2008–2013 som en del av det allmänna programmet "Solidaritet och hantering av migrationsströmmar".

2. vara attesterande organ för Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling som avses i artikel 7 i rådets förordning (EG) nr 1290/2005 av den 21 juni 2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken.
3. genomföra substansgranskningar som avses dels i artikel 62.1 b i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 för de regionala programmen och det nationella programmet, dels i artikel 61.1 b i rådets förordning (EG) nr 1198/2006 för det nationella programmet samt säkerställa att sådana granskningar genomförs för de territoriella program där förvaltningsmyndigheten är placerad i Sverige.
4. företräda Sverige i den grupp av revisorer som avses i artikel 14.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 av den 5 juli 2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EG) nr 1783/1999 för de territoriella program där förvaltningsmyndigheten inte är placerad i Sverige.
5. utföra kontroll och vidta övriga åtgärder som avses i artiklarna 6.1 och 6.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 av den 5 juli 2006 om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (EGTS) samt i de kompletterande bestämmelser som finns i 9 § lagen (2009:704) om europeiska grupperingar för territoriellt samarbete och i förordningen (2010:387) om kontroll av förvaltningen av offentliga medel i europeiska grupperingar för territoriellt samarbete.

### 6.1 Verksamhetsöversikt

ESV är Sveriges nationella revisionsorgan för EU-medel. I huvudsak innebär uppdraget att ESV ska

granska att förvaltnings- och kontrollsystemen för fonderna lever upp till de krav som EU-kommissionen ställer på förvaltningen. ESV ska också granska och kontrollera att de utgifter som deklarerats till EU-kommissionen berättigar till stöd och har gått till rätt ändamål.

ESV är revisionsmyndighet för programmen inom Europeiska socialfonden (ESF), Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska fiskerifonden (EFF). Vi är också revisionsmyndighet för programmen inom de så kallade SOLID-fonderna. De utgörs av Europeiska återvändandefonden, Europeiska fonden för yttre gränser, Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare och Europeiska flyktingfonden. ESV är även attesterande organ för de Europeiska jordbruksfonderna; Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU).

Uppdraget som nationellt revisionsorgan definieras både av god internationell revisionssed och i EU:s regelverk. Omfattningen på de årliga revisionsinsatserna är beroende av hur väl förvaltningen hos ansvariga myndigheter bedöms fungera.

Sammanlagt betalas varje år ungefär 13 miljarder kronor till Sverige från EU:s budget för EU-fonder med delad förvaltning. Projekten som finansierats av respektive fond får också nationell medfinansiering som uppgår till ungefär samma belopp som det från EU, med undantag för projekten inom EGFJ som enbart finansieras av EU-kommissionen.

EU:s fonder genomförs inom ramen för en programperiod på sju år. Under 2012 har vi utfört arbete i tre olika programperioder; inom programperioden 2000–2006, den innevarande 2007–2013 och den kommande programperioden 2014–2020. För den förstnämnda programperioden skedde en avslutande rapportering till EU-kommissionen 2010 då ESV lämnade en rapport och avgav sin deklaration om avslutande av stödform. Under 2012 har vi för denna period utfört visst efterarbete utifrån frågor ställda av EU-kommissionen. EU-kommissionens regelverk för fonderna skiljer sig mellan programperioderna avseende bland annat kraven på

medlemsstatens förvaltning, revision och genomförande av programmen.

Fonden ERUF innehåller, förutom de regionala programmen som bara hanteras inom Sverige, även olika gränsöverskridande program. För varje program inrättas en grupp av revisorer. Om den myndighet som förvaltar medlen för ett visst program är placerad i Sverige så ansvarar ESV för den grupp av revisorer som granskar programmet. Projekt som genomförs inom ramen för programmet men i andra länder än Sverige granskas av det aktuella landets revisorer. De ingår i den grupp av revisorer som är satta att granska programmet. ESV rapporterar på samma sätt till andra länder.

Att ansvaret och uppgifterna fördelas på det här sättet är en följd av att medlemsstaterna har nationellt ansvar för de projekt som drivs inom den egna medlemsstaten.

ESV har under 2012 lämnat samtliga redovisningar och rapporter i tid. Det avser både redovisningar till regeringen och till EU-kommissionen.

ESV utarbetar årligen en översikt över tillgängliga revisioner och redovisningar i Sverige. Översikten lämnas till EU-kommissionen.

### *ESV har verkat för en effektiv och ändamålsenlig hantering av EU-medel i Sverige*

ESV verkar för en effektiv och ändamålsenlig hantering av EU-medel genom att kommunicera resultatet av de genomförda uppdragen både till de myndigheter som ansvarar för hanteringen, och till andra intressenter. Med hjälp av återkopplingen kan de ansvariga myndigheterna genomföra nödvändiga förbättringar i sin hantering av EU-medel.

ESV har kommunicerat resultaten av de genomförda revisionerna och de slutsatser vi dragit i olika sammanhang under året; vid övervakningskommittéernas sammanträden, vid möten med ansvariga myndigheter och vid möten med Regeringskansliet.

ESV deltar i rådet för skydd av EU:s finansiella intressen, SEFI-rådet. Rådet är inrättat av regeringen och ansvarar för att samordna åtgärder mot

bedrägerier och andra missbruk av EU-relaterade medel. Samordningen sker mellan de myndigheter som deltar i förvaltningen och kontrollen av EU-medlen. ESV har i detta sammanhang informerat om resultaten av det revisionsarbete vi genomfört.

### Verksamhetsområdets indelning

Indelningen av verksamhetsområdet EU-revision görs utifrån de programperioder som revisionen genomförs inom. Varje programperiod utgör ett prestationsområde. Under året har vi bedrivit verksamhet inom tre programperioder: programperiod 2000–2006, programperiod 2007–2013 och programperiod 2014–2020. För innevarande programperiod har vi valt att dela in prestationsområdet i prestationstyper utifrån de olika fonderna som ESV är revisionsmyndighet för.

**Tabell 20** *Prestationstyper och kostnader inom verksamhetsområdet EU-revision*

|                                      | 2012          | 2011          | 2010          |
|--------------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Programperiod 2000–2006</b>       | <b>337</b>    | <b>123</b>    | <b>3 687</b>  |
| <b>Programperiod 2007–2013</b>       |               |               |               |
| EFF                                  | 4 510         | 4 101         | 4 024         |
| ERUF                                 | 12 494        | 13 591        | 10 555        |
| ESF                                  | 5 769         | 5 181         | 7 165         |
| Jordbruksfonderna                    | 11 454        | 9 495         | 7 531         |
| SOLID-fonderna                       | 4 688         | 3 405         | 1 733         |
| <b>Summa Programperiod 2007–2013</b> | <b>38 915</b> | <b>35 773</b> | <b>31 008</b> |
| <b>Programperiod 2014–2020</b>       | <b>66</b>     | <b>0</b>      | <b>0</b>      |
| <b>Summa EU-revision</b>             | <b>39 318</b> | <b>35 896</b> | <b>34 695</b> |

### Ekonomisk analys

Under 2012 utökades resurserna för revision av jordbruksfonderna jämfört med tidigare år. I årsrapporten för räkenskapsåret oktober 2010 till oktober 2011 redovisade vi ett beräknat fel för de deklarerade utgifterna på mer än två procent. EU-kommissionen ansåg att felnivån var oacceptabel. För att möjliggöra att räkenskapsåret skulle kunna avslutas av EU-kommissionen, genomförde ESV ett kompletterande revisionsarbete under 2012 för att nå en

mycket hög säkerhet i granskningsresultatet och i beräkningen av felen.

För SOLID-fonderna har fler årliga program avslutats och rapporterats till EU-kommissionen under 2012<sup>77</sup> jämfört med 2011<sup>78</sup>, vilket har medfört ökade kostnader.

## 6.2 Programperiod 2000–2006

I mars 2010 lämnade ESV sin avslutande revisionsrapport och yttrande för tolv program<sup>79</sup> till EU-kommissionen. Under 2012 har EU-kommissionen återkommit med bedömningar<sup>80</sup> om att några av programmen<sup>81</sup> innehöll ottydligheter som skulle föranleda finansiella krav mot medlemsstaten Sverige. ESV genomförde under året kompletterande granskningsarbete, för att ytterligare verifiera våra tidigare bedömningar av att programmen var korrekt redovisade. Resultatet av granskningarna har presenterats för EU-kommissionen vid två möten<sup>82</sup>, i november och december 2012. Vi har ännu inte fått svar från EU-kommissionen om deras finansiella krav kvarstår efter våra kompletterande granskningar.

## 6.3 Programperiod 2007–2013

### 6.3.1 ERUF, ESF och EFF

Uppdraget som revisionsmyndighet för programmen inom ESF, ERUF och EFF utförs under en programperiod och utgår från EU-kommissionens regelverk för varje fond. Regelverken för dessa tre fonder har stora likheter sinsemellan. ESV har utfört löpande granskning under året för att vid årets slut sammanfatta bedömningarna för respektive program i en årlig rapport med tillhörande yttrande till EU-kommissionen.

Revisionsarbetet för ESF, ERUF och EFF speg-

77 ESV dnr 60-276/2011, 60-275/2011, 60-385/2011, 60-384/2011.

78 ESV dnr 60-273/2011, 60-274/2011.

79 ESV dnr 60-769/2009, 60-770/2009, 60-771/2009, 60-772/2009, 60-773/2009, 60-774/2009, 60-775/2009, 60-776/2009, 60-777/2009, 60-778/2009, 60-779/2009 och 60-780/2009.

80 ESV dnr 60-770/2009.

81 ESV dnr 60-770/2009, 60-771/2009.

82 ESV dnr 60-770/2009, 60-771/2009.

lar programmens utveckling och genomförande. Förvaltningen av fonderna genomgår olika stadier under en programperiod, från de inledande åren då många nya projekt godkänns och startar, till den avslutande delen då projekt avslutas och slutredovisning sker. Omfattningen och inriktningen för revisionen speglar i vilken fas i programperioden man befinner sig och hur väl förvaltningen hos ansvariga myndigheter bedöms fungera. ESV:s revisionsarbete har framför allt omfattat granskning av projekt, men vi har även löpande granskat de system som inrättats för förvaltning och hantering av medlen.

Granskning av projekt sker genom slumpmässiga urval, där varje projekt som valts ut besöks på plats. Granskningen innefattar både en bedömning av projektets genomförande och av att de utgifter som redovisats är korrekta. Granskningen avslutas med en rapport till den förvaltande myndigheten, där vi bland annat gör en bedömning av omfattningen av felaktigt redovisade utgifter till EU-kommissionen.

Året avslutades med att ESV med utgångspunkt i det genomförda revisionsarbetet upprättade årliga kontrollrapporter och yttranden för programmen inom ESF<sup>83</sup>, ERUF<sup>84</sup> och EFF<sup>85</sup>. Rapporterna lämnades till EU-kommissionen i december. ESV gör en samlad rapportering till regeringen i februari 2013.

De granskningar som genomfördes under 2012 visar att omfattningen av de finansiella felen varierar mellan programmen. För de svenska programmen varierar de beräknade finansiella felen från en acceptabel nivå under 2 procent upp till 3,46 procent. De vanligaste orsakerna till att redovisade utgifter är fel är bland annat att stödmottagaren inte följt reglerna för offentlig upphandling, att kostnaderna för projektet inte särredovisats gentemot övrig verksamhet, att stödmottagaren inte kan styrka att den redovisade kostnaden har uppkommit och hör till projektet samt att medfinansieringen är felaktig eller otillräcklig.

Revisionsmyndighetens yttranden är en del i den bedömning som EU-kommissionen gör av förvaltningen i Sverige och sitt beslut om utbetalning av

EU-medel till Sverige för respektive program eller grupp av program inom fonderna.

ESV har lett arbetet för de grupper av revisorer i de så kallade territoriella, gränsöverskridande, programmen som har sin förvaltningsmyndighet i Sverige. Under året har inga möten hållits, istället har kommunikation och information skett skriftligt. Vidare har ESV under året företrätt medlemsstaten Sverige i de grupper av revisorer som instiftats för de territoriella programmen inom ERUF där Sverige deltar, men där förvaltningsmyndigheten inte är placerad i Sverige.

En årlig översikt<sup>86</sup> för 2011<sup>87</sup> års tillgängliga revisioner och redovisningar sammanställdes för medlemsstaten Sveriges räkning och rapporterades i februari 2012 till EU-kommissionen.

### 6.3.2 Jordbruksfonderna

ESV utför uppdraget som attesterande organ för de två jordbruksfonderna, EGFJ och EJFLU, genom löpande revision. Varje räkenskapsår avslutas med att ESV avger en årlig attesteringsrapport och ett yttrande med en bedömning av effektiviteten i förvaltnings- och kontrollsystemen, samt intyg om lagenlighet och korrekthet i de underliggande transaktionerna. Vår årliga rapport med yttrande över räkenskapsåret för jordbruksfonderna (oktober 2010 till oktober 2011) lämnades i januari 2012<sup>88</sup> till EU-kommissionen.

Resultatet av våra granskningar visar att de felaktigt redovisade utgifterna för EGFJ låg på en acceptabel nivå, det vill säga under två procent av de totalt redovisade utgifterna. För EJFLU visar vårt revisionsarbete att de beräknade finansiella felen uppgick till över två procent, vilket rapporterades till EU-kommissionen i januari 2012. Eftersom EU-kommissionen anser att en beräknad felnivå över två procent är oacceptabel genomförde vi kompletterande granskningsarbete för att nå ytterligare säkerhet i beräkningarna. Det beräknade felet sjönk därefter till under två procent. De vanligaste felen inom EJFLU utgörs av utgifter som inte hör till den redovisade perioden, att stödmottagaren inte följt

83 ESV dnr 60-1434/2012.

84 ESV dnr 60-1454/2012, 60-1455/2012, 60-1456/2012, 60-1457/2012, 60-1458/2012, 60-1488/2012.

85 ESV dnr 60-1453/2012.

86 Enligt det Interinstitutionella avtalet 2006/c 139/01 artikel 44.

87 ESV dnr 60-52/2012.

88 ESV dnr 60-243/2011.

reglerna för offentlig upphandling eller att betalningsbevis saknas.

Jordbruksfonderna redovisar sin verksamhet för EU-kommissionen och rekviderar medel från EU varje månad eller en gång per kvartal beroende på fond. De bedömningar som ESV avger är en del i det underlag som EU-kommissionen har för sitt beslut om beviljande av utbetalning. Bedömningarna är därmed också en del av underlaget till EU-kommissionens godkännande att avsluta räkenskapsåret.

Det granskningsarbete ESV genomfört under året omfattar räkenskapsåret oktober 2011 till oktober 2012. Vi sammanfattar granskningen i en årlig rapport med yttrande till EU-kommissionen i februari 2013 och rapporterar därefter till regeringen.

### 6.3.3 SOLID-fonderna

Fonderna för Solidaritet och hantering av migrationsströmmar, SOLID-fonderna, består av Europeiska fonden för yttre gränser, Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare, Europeiska Flyktingfonden och Europeiska återvändande-fonden.

Under året har flera årliga program avslutats och rapporterats till EU-kommissionen: årliga program 2008 för Återvändande-<sup>89</sup> och Flyktingfonden<sup>90</sup> och årliga program 2009 för Europeiska integrationsfonden<sup>91</sup> och för Europeiska fonden för yttre gränser<sup>92</sup>. För dessa avslut har ESV avgett en årlig revisionsrapport med yttrande om hur förvaltnings- och kontrollsystemen fungerat och validerat ansökan om utbetalning. Rapporterna och yttrandena har rapporterats till EU-kommissionen. ESV har därmed reviderat och bedömt funktionaliteten i de system som inrättats hos myndigheterna som ansvarar för hanteringen av dessa EU-medel. Dessutom har ESV genomfört revision hos de slutliga stödmottagarna, det vill säga projekten, för att bedöma om de kostnader som ligger till grund för begäran om utbetalning är korrekta.

De beräknade finansiella felen för de fyra årliga programmen varierar från en acceptabel nivå under

2 procent till 8,4 procent. Redovisade utgifter ska följa EU-kommissionens regler för att kostnaderna ska vara berättigande till stöd. Den vanligaste orsaken till att redovisade utgifter bedöms vara fel är bland annat att stödmottagaren inte följt reglerna avseende kostnader för personal eller reglerna för offentlig upphandling.

Rapporteringen till regeringen sker i februari 2013, tillsammans med rapporteringen av övriga revisionsrapporter som avgetts till EU-kommissionen.

En årlig översikt<sup>93</sup> för 2011<sup>94</sup> års tillgängliga revisioner och redovisningar sammanställdes för medlemsstaten Sveriges räkning och rapporterades i februari 2012 till EU-kommissionen.

### 6.3.4 ESV:s årliga rapportering till regeringen

I februari 2012<sup>95</sup> lämnade ESV till regeringen en sammantagen rapportering av de årliga rapporterna och yttrandena för ESF, EFF och ERUF för 2011, och för det årliga programmet 2008 för fonden för integration av tredjelandsmedborgare och fonden för yttre gränser. Dessutom lämnade vi en attesteringsrapport och ett yttrande för EJFLU och EGFJ för verksamhetsåret oktober 2010 till oktober 2011.

## 6.4 Programperiod 2014–2020

Under året har Europaparlamentet och EU-kommissionen presenterat förslag på nya regelverk för förvaltningen av fonderna för den programperiod som omfattar EU-kommissionens nästa budgetperiod från 2014 till och med 2020. Inom ramen för ESV:s uppdrag att främja en effektiv och ändamålsenlig hantering av EU-medel i Sverige har vi följt arbetet med förslag på förändrat regelverk.

### ESF och ERUF

ESV har bistått Regeringskansliet med synpunkter på de förslag på nytt regelverk som under året presenterats av Europaparlamentet och EU-kommissionen. De synpunkter som lämnats har i huvudsak rört finansiell styrning, kontroll och revision.

93 Enligt det Interinstitutionella avtalet 2006/c 139/01 artikel 44.

94 ESV dnr 60-53/2012.

95 ESV dnr 60-22/2012.

89 ESV dnr 60-276/2011.

90 ESV dnr 60-275/2011.

91 ESV dnr 60-385/2012.

92 ESV dnr 60-384/2012.

### Jordbruksfonderna och EFF

ESV har skrivit ett remissvar<sup>96</sup> till Regeringskansliet angående EU-kommissionens förslag på reform av den gemensamma jordbrukspolitiken för den nya programperioden. Den nya programperioden börjar 2014.

## 6.5 Resultatbedömning för EU-revision

### 6.5.1 Kriterier för resultatbedömning

Resultatet inom verksamhetsområdet EU-revision värderas i första hand utifrån EU-kommissionens och Europeiska Revisionsrättens bedömningar. Resultatbedömning sker även utifrån en enkät som ställts till de myndigheter som ansvarar för förvaltningen och till Regeringskansliet. Denna enkät genomfördes för första gången under 2012<sup>97</sup>.

### 6.5.2 Bedömning av resultatet

ESV anser att enkätundersökningen inte enskilt kan användas för att göra en bedömning av EU-revisionens hela verksamhet. För att en resultatbedömning av hela verksamhetsområdet ska kunna göras anser vi att resultatet från enkätundersökningen måste kombineras med bedömning från EU-kommissionen eller Europeiska revisionsrätten.

### Bedömningar från EU-kommissionen

EU-kommissionen bedömer kvalitet och genomförandet av ESV:s revisionsverksamhet dels löpande under året i samband med att revisionsrapporterna avrapporteras, dels i samband med revisionsbesök hos oss. EU-kommissionen genomför revisioner av olika delar inom ESV:s uppdrag som nationellt revisionsorgan. När EU-kommissionen har bedömt att verksamheten håller en tillförlitlig nivå ligger bedömningen kvar tills de får ny information som kan föranleda en ny revision. Dessa revisioner sker därmed inte årligen. Under 2012 har EU-kommissionen inte lämnat någon ny bedömning om någon del av revisionsverksamheten, vilket innebär att det inte finns någon grund för resultatbedömningen för 2012.

96 ESV dnr 60-1439/2011.

97 ESV dnr 3.6-46/2013.

Under året har EU-kommissionen beslutat<sup>98</sup> – efter sin utvärdering av vårt arbete inom ERUF – att arbetet håller tillräcklig kvalitet, de kan med andra ord förlita sig på de bedömningar som ESV gör. Detta utlåtande användes som indikator i årsredovisningen för 2011. EU-kommissionen har under året påbörjat en granskning av vårt arbete för jordbruksfonderna, men inget slutligt utlåtande har kommit.

### Enkätundersökning

ESV har genomfört en enkätundersökning som ställdes till de myndigheter som granskas och till berörda departement för de aktuella fonderna. Enkäten är tänkt att mäta deras uppfattning av vår kommunikation av resultat och genomförande av revisioner, om de tycker rekommendationerna vi lämnar bidrar till att förbättra förvaltningen, och vad de anser om vår förmåga att lämna synpunkter på regelverket för nästa programperiod. Mest nöjda var de svarande med vår kommunikation av resultaten i de årliga revisionsrapporterna, som sammanfattar resultatet av de enskilda granskningarna. Det område som hade störst potential att förbättras var vår kommunikation i samband med granskning av projekt.

**Tabell 21 Myndigheter och Regeringskansliets bedömning av EU-revisionens arbete (medelbetyg)**

|                                                                               | Medelbetyg | ESV:s bedömningsskala |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------------------|
| Förmåga att lämna synpunkter på regelverket för nästa programperiod           | 6,7        | Bra (B)               |
| Kommunikation av innehållet i de årliga revisionsrapporterna                  | 6,9        | Bra (B)               |
| Resultaten från enskilda granskningar bidrar till att förbättra förvaltningen | 6,3        | Godtagbart (C)        |
| Kommunikation och bemötande i samband med enskilda revisioner                 | 6,3        | Godtagbart (C)        |

98 ESV dnr 60-394/2010.





## 7 Verksamhetsområde Tjänsteexport

### Uppgifter för verksamhetsområde Tjänsteexport enligt instruktion

ESV får bedriva sådan tjänsteexport som är direkt hänförlig till myndighetens uppgifter och verksamhetsområde.

## 7.1 Verksamhetsöversikt

Inom ramen för verksamhetsområdet Tjänsteexport bedriver ESV avgiftsfinansierad tjänsteexport. Vi tar också emot utländska besök och samordnar internationella kontakter. De två sistnämnda aktiviteterna är i huvudsak anslagsfinansierade. Projekten inom den avgiftsfinansierade tjänsteexporten finansieras antingen av Sida eller av EU.

Verksamhetsområdet Tjänsteexport består av två prestationstyper: internationella besök och tjänsteexport.

**Tabell 22** *Prestationstyper och kostnader inom verksamhetsområdet Tjänsteexport (tkr)*

|                            | 2012          | 2011         | 2010         |
|----------------------------|---------------|--------------|--------------|
| Internationella besök      | 300           | 327          | 296          |
| Tjänsteexport              | 10 232        | 5 765        | 3 400        |
| <b>Summa Tjänsteexport</b> | <b>10 532</b> | <b>6 092</b> | <b>3 696</b> |

Kostnaderna för verksamheten har ökat jämfört med föregående år beroende på dels att twinningprojektet i Moldavien har pågått hela 2012, dels att projektet i Albanien startade i juni.

Arbetet genomförs i enlighet med ESV:s strategi för tjänsteexporten<sup>99</sup> som bland annat innebär att:

- ESV ska arbeta med uppdrag där vi har egen kompetens och kapacitet, i linje med den ordinarie verksamheten. Omfattningen beror till stor del på vilken inriktning på stödet mottagarländerna vill ha.
- ESV ska fokusera på de länder där engelska är arbetsspråket i projekten. Vi ska också göra den bedömningen att det är möjligt att uppnå positiva effekter av våra insatser i mottagarlandet. De länder vi arbetar med ska vara prioriterade av UD och Sida inom ramen för biståndssamarbetet.

- ESV ska i huvudsak arbeta med institutioner inom statsförvaltningar men kan undantagsvis göra insatser på regional/lokal nivå.
- ESV ska inte överföra färdiga lösningar utan utarbeta lösningar tillsammans med samarbetslandet, lösningar som är anpassade efter varje specifik situation.
- ESV kan ingå samarbeten med svenska och internationella myndigheter för att söka projekt. Vi kan även ingå i konsultorganisationers anbudsansökningar. Viktigt är dock att alla icke-statliga organisationer behandlas lika.

## 7.2 Internationella besök

Under året har vi tagit emot totalt 12 studiebesök från institutioner på Island och i Kina, Korea, Malaysia, Moldavien, Palestina och Turkiet, vilket är i paritet med förra året. Besökarna representerar både grupper från de projekt som ESV bedriver och från andra intresserade institutioner, i huvudsak finansministerier.

## 7.3 Tjänsteexport

ESV:s avgiftsfinansierade tjänsteexport är antingen finansierad av Sida eller via så kallade twinningprojekt. Twinning är ett EU-finansierat samarbete mellan myndigheter i ett medlemsland och ett kandidatland. Syftet är att myndigheterna tillsammans ska förbättra en av kandidatlandets institutioner för att uppnå de krav som EU ställer för medlemskap. Sida finansierar förberedelsearbetet i Sverige inför insatser inom ramen för EU-finansierade twinningprojekt.

### Ukraina

I mars 2012 avslutades ett twinningprojekt avseende stöd till finansministeriet i Ukraina inom riksgälds- och prognosfrågor<sup>100</sup> som ESV genomfört tillsammans med Riksgälden och som påbörjades den 1 juni 2010. Sverige och Ungern var junior partner i projektet som leddes av Frankrike. Insatserna från ESV, som avsåg prognosverksamhet, blev färre än planerat.

<sup>99</sup> ESV dnr 19-822/2010.

<sup>100</sup> ESV dnr 51-10/2011.

**Moldavien**

ESV bedriver ett twinningprojekt<sup>101</sup> i Moldavien som rör internrevision och intern styrning och kontroll. Projektet bedrivs tillsammans med finansministeriet i Holland. En långtidsrådgivare från ESV är på plats i Chisinau och personal från ESV och andra myndigheter utför korttidsinsatser. Finansministeriet i Moldavien är samarbetspartner och projektet påbörjades i november 2010 och avslutas under 2013. För projektet finns en arbetsplan där 26 olika aktiviteter är inplanerade. Dessa avser stöd till Finansministeriet i Moldavien inom områdena instruktioner, regler och rutiner, intern styrning och kontroll samt internrevision. Aktiviteterna genomförs i huvudsak som seminarier eller workshops med en svensk och en holländare som föreläsare.

**Albanien**

ESV bedriver ett pilotprojekt<sup>102</sup> om intern styrning och kontroll i Albanien. Projektet är finansierat av Sida och syftar till att höja kompetensen inom

delegering av ansvar och befogenheter mellan ministerier och underlydande myndigheter. Samarbetspartners är finansministeriet, transportministeriet och det albanska Vägverket. Samarbetet bedrivs tillsammans med Trafikverket, med ESV som ansvarig för projektet. Två långtidsrådgivare, en från ESV och en från Trafikverket, är på plats i Tirana. Personal från ESV och Trafikverket gör korttidsinsatser i form av seminarier eller workshops. Projektet påbörjades den 1 juni 2012 och beräknas pågå under 2013.

**7.4 Resultatbedömning för Tjänsteexport**

För verksamhetsområdet Tjänsteexport är det svårt att få en extern bedömning av verksamhetens kvalitet. Vi har därför valt att inte göra någon resultatbedömning för detta område.

<sup>101</sup> ESV dnr 51-1260/2011.

<sup>102</sup> ESV dnr 51-1293/2011.





## 8 Övrig återrapportering

## 8.1 Avgiftsbelagd verksamhet

### **Ekonomiskt mål för avgiftsbelagd verksamhet**

Det ekonomiska målet är full kostnadstäckning. Om en avgiftssättning, enligt ESV, motverkar syftet med en verksamhet inom områdena Prognoser och Ekonomisk styrning, får i enskilda fall principen om full kostnadstäckning ifrågasättas. Den sammanlagda omfattningen av undantagen från det ekonomiska målet för den avgiftsbelagda verksamheten ska redovisas och kommenteras.

Tabellen nedan visar intäkter, kostnader och utfall för ESV:s avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelning för åiterrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet.

Resultatet för ESV:s avgiftsbelagda verksamhet har förbättrats jämfört med 2011. Verksamheten

uppvisar dock även 2012 ett underskott. Underskottet avser främst avgiftsområdet Administrativa system och beror på ESV:s arbete med de pågående upphandlingarna av ramavtal för ekonomi-, personal- och beslutstödssystem. Både intäkter och kostnader inom Tjänsteexporten har ökat jämfört med föregående år. Det beror dels på att ett nytt projekt i Albanien har startat, dels på att twinningprojektet i Moldavien har pågått under hela 2012.

Vid utgången av 2012 uppvisar den avgiftsbelagda verksamheten ett ackumulerat underskott på drygt 4,1 miljoner kronor. Som beskrivs ovan pågår flera upphandlingar av administrativa system, vilket under en period medför stora kostnader men inga intäkter. I takt med att ramavtalen avropas och myndigheterna använder de avropade systemen genereras även intäkter. Inom tjänsteexporten förklaras årets underskott av att kostnader i startfasen för projektet i Albanien och kostnader som uppstår när ESV arbetar för att vi ska tilldelas nya projekt inte

**Tabell 23 Avgiftsfinansierad verksamhet (tkr)**

|                                                          | 2012          | 2011          | 2010         |
|----------------------------------------------------------|---------------|---------------|--------------|
| <b>Ekonomisk styrning</b>                                |               |               |              |
| Tidigare års över-/underskott                            | -4 865        | -4 958        | -6 752       |
| Intäkter                                                 | 14 596        | 16 336        | 19 729       |
| Kostnader                                                | 14 642        | 16 243        | 18 632       |
| <b>Utfall</b>                                            | <b>-46</b>    | <b>93</b>     | <b>1 097</b> |
| Ackumulerat över-/underskott                             | -4 911        | -4 865        | -4 958       |
| <b>Administrativa system</b>                             |               |               |              |
| Tidigare års över-/underskott                            | 1 853         | 6 888         | 4 575        |
| Intäkter                                                 | 12 117        | 11 480        | 12 676       |
| Kostnader                                                | 13 959        | 16 515        | 10 363       |
| <b>Utfall</b>                                            | <b>-1 842</b> | <b>-5 035</b> | <b>2 313</b> |
| Ackumulerat över-/underskott                             | 11            | 1 853         | 6 888        |
| <b>Tjänsteexport</b>                                     |               |               |              |
| Tidigare års över-/underskott                            | 1 256         | 2 364         | 2 365        |
| Intäkter                                                 | 9 728         | 4 684         | 3 410        |
| Kostnader                                                | 10 197        | 5 792         | 3 411        |
| <b>Utfall</b>                                            | <b>-469</b>   | <b>-1 108</b> | <b>-1</b>    |
| Ackumulerat över-/underskott                             | 787           | 1 256         | 2 364        |
| <b>Totalt resultat för avgiftsfinansierad verksamhet</b> | <b>-2 357</b> | <b>-6 050</b> | <b>3 410</b> |
| <b>Totalt ackumulerat över-/underskott</b>               | <b>-4 113</b> | <b>-1 756</b> | <b>4 294</b> |

Tabell 24 Totala kostnader för stöd till Regeringskansliet (tkr)

|              | 2012 Totalt   | Varav avgifter | 2011 Totalt   | Varav avgifter | 2010 Totalt   | Varav avgifter |
|--------------|---------------|----------------|---------------|----------------|---------------|----------------|
| Remisser     | 1 434         | 0              | 1 710         | 0              | 1 858         | 0              |
| Konsultstöd  | 9 301         | 3 431          | 9 275         | 5 545          | 10 288        | 10 288         |
| Rådgivning   | 1 625         | 0              | 1 107         | 0              | 1 313         | 0              |
| Utbildning   | 784           | 649            | 336           | 0              | 238           | 215            |
| <b>Summa</b> | <b>13 144</b> | <b>4 080</b>   | <b>12 428</b> | <b>5 545</b>   | <b>13 697</b> | <b>10 503</b>  |

ersätts fullt ut. För avgiftsområdet Ekonomisk styrning ökade det ackumulerade underskottet marginellt under 2012. ESV beräknar att det kommer att minska de kommande åren.

ESV har under 2012 frångått principen om full kostnadstäckning i ett fall. Det gäller uppdraget om Konsumentverkets bidragsgivning. Motiveringen är att arbetet bidrar till kompetensutvecklingen inom området och kan användas i den anslagsfinansierade verksamheten när det gäller utveckling och rådgivning. Den totala omfattningen av undantaget uppgår till 90 tusen kronor, vilket finansierats via anslag 1:8 anslagspost 1.

Som framgår av tabell 24 ovan har den totala kostnaden för stöd till Regeringskansliet ökat med drygt 700 tusen kronor jämfört med föregående år. Det beror huvudsakligen på att rådgivning och utbildning ökat. I posten rådgivning ingår förutom rådgivning till Regeringskansliet även rådgivning till kommittéer, vilka båda ökar jämfört med föregående år. Inom utbildning förklaras ökningen främst av att ESV under 2012 deltog i Regeringskansliets kommittéutbildning och genomförde en controllerutbildning för Socialdepartementet. Kostnaden för remisser minskar beroende på att vi besvarat färre remisser jämfört med 2011.

## 8.2 Stöd till Regeringskansliet

### ESV ska enligt regleringsbrevet redovisa:

Totala kostnader för olika typer av stöd till Regeringskansliet samt hur stor andel av dessa som finansieras med avgifter. Kostnaderna för remisser ska särredovisas.

## 8.3 Lista över rapporterade uppdrag

Nedan redovisas publikations- eller diarienummer för ESV:s rapporterade uppdrag enligt instruktion och regleringsbrev samt särskilda regeringsbeslut.

| Uppdrag                                              | ESV:s benämning | Hänvisning till kapitel |
|------------------------------------------------------|-----------------|-------------------------|
| Ekonomiadministrativa värden avseende 2011           | ESV 2012:18     | 3.2.1                   |
| Avgifter 2011 – om avgiftsbelagd verksamhet i staten | ESV 2012:32     | 3.2.1                   |
| Jämförelser med internationella regelverk            | ESV 2012:40     | 3.2.1                   |
| Resultatindikatorer                                  | ESV 2012:41     | 3.2.1                   |
| Analys av myndigheters resultatredovisning           | ESV 2012:27     | 3.2.1                   |
| Metodstöd för Regeringskansliet                      | ESV 2012:43     | 3.2.1                   |
| Särredovisning av tjänsteexport                      | ESV 2012:29     | 3.2.1                   |
| Generella beställningsbemyndigandet                  | ESV 2012:34     | 3.2.1                   |

| Uppdrag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ESV:s benämning                        | Hänvisning till kapitel |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|-------------------------|
| Hantering av övergång till att redovisa avgifter intäktsmässigt                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ESV dnr 49-139/2011                    | 3.2.1                   |
| Uppdrag åt public service-kommittén                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ESV dnr 50-1355/2011                   | 3.2.1                   |
| Uppdrag för Statistikutredningen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ESV 2012:5                             | 3.2.1                   |
| Uppdrag åt Ägarutredningen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ESV dnr 49-1361/2011                   | 3.2.1                   |
| Stöd till konsumentverket                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ESV dnr 49-390/2011                    | 3.2.1                   |
| Samverkansuppdrag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ESV 2012:6                             | 3.3.1                   |
| ESV:s årliga rapport 2012 om den statliga internrevisionen                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ESV 2012:1                             | 3.4.1                   |
| Regeringsuppdrag om internrevision                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ESV 2012:48                            | 3.4.1                   |
| Uppdrag att leda och samordna införandet av elektroniska beställningar i statsförvaltningen                                                                                                                                                                                                                                                                              | ESV dnr 10-743/2009                    | 3.5.1                   |
| Uppdrag till ESV avseende Pan European Public Procurement On-Line                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ESV dnr 10-999/2009                    | 3.5.1                   |
| Uppdrag avseende Open Pan European Public Procurement On-Line samt roll som PEPOL-myndighet                                                                                                                                                                                                                                                                              | ESV dnr 10-1014/2012                   | 3.5.1                   |
| Utfallet på statens budget 2011                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ESV 2012:21                            | 3.6.1                   |
| Rapportering av inkomsttitlar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ESV dnr 49-110/2012                    | 3.6.1                   |
| Tidsserier över utfallet på statens budget 2000–2011 i 2010 och 2012 års struktur                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ESV dnr 49-373/2012                    | 3.6.1                   |
| Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ESV 2012:22                            | 3.6.1                   |
| Underlag till statens finansiella sparande                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ESV dnr 49-533/2012                    | 3.6.1                   |
| Underlag till pris- och löneomräkning                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ESV dnr 9.1-126/2013                   | 3.6.1                   |
| Uppgifter till EDP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ESV dnr 5.2-124/2013                   | 3.6.1                   |
| Inkomstliggaren 2012                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ESV 2012:20                            | 3.6.1                   |
| Prisomräkning lokalkostnadsandelen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ESV dnr 44-55/2012                     | 3.7.1                   |
| Prognos – Statens budget och de offentliga finanserna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | ESV 2012:23, 2012:33, 2012:37, 2012:44 | 4.2                     |
| Ändring av uppdrag till ESV att tillhandahålla en teknisk plattform samt drift och support avseende RK statsbudgetstöd                                                                                                                                                                                                                                                   | ESV dnr 10-819/2011                    | 5                       |
| Myndigheten ska stödja Regeringskansliet i arbetet med avstämningar i Hermes                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                        | 5.4                     |
| Myndigheten ska, efter samråd med Regeringskansliet och i enlighet med dess behov,<br>– bistå Regeringskansliet med teknisk kompetens i arbetet med att ta fram kravspecifikationer för eventuella framtida uppdrag,<br>– arbeta med mindre förbättringsåtgärder avseende RK Statsbudgetstöd<br>– fortsätta uppgraderingen av regleringsbrev till ny programvara (.net). |                                        | 5.6                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                        | 5.5                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                        | 5.5                     |



## 9 Kompetensförsörjning

Enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ska en myndighet redovisa de åtgärder som har vidtagits för att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen, i förekommande fall, har angett i regleringsbrev eller i något annat beslut. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammanlagt har bidragit till att myndigheten har kunnat fullgöra dessa uppgifter.

ESV har i det interna dokumentet Strategi för kompetensförsörjning<sup>103</sup> slagit fast fyra övergripande prioriteringar för kompetensförsörjningen:

- Verksamhetens behov av utveckling styr kompetensförsörjningen.
- ESV har effektiva arbetsformer och ett ledarskap och medarbetarskap som utvecklar verksamheten.
- ESV är en hälsofrämjande arbetsplats med god arbetsmiljö.
- ESV är en attraktiv arbetsgivare.

ESV:s strategi för kompetensförsörjning bygger på en analys av vad vi behöver stärka och utveckla. Strategin tar sin utgångspunkt i verksamhetsplanering, riskanalyser, arbetsmiljöronder, uppföljningar i årsredovisningen, resultat från medarbetarenkäter och de generella krav som finns på myndigheter.

De gemensamma åtagandena i vår strategi är också ett medel för att förverkliga strategin för den statliga arbetsgivarpolitiken.<sup>104</sup>

Vi redovisar årets åtgärder utifrån de fyra övergripande prioriteringarna i strategin för kompetensförsörjning.

## 9.1 Verksamhetens behov av utveckling styr kompetensförsörjningen

ESV ska ha en genomtänkt rekrytering, utveckling och avveckling av kompetens som utgår från en samlad kompetens- och verksamhetsanalys.

I medarbetarenkäten som genomfördes under hösten 2012 svarar 83 procent av medarbetarna positivt

på frågan ”I mitt arbete har jag nytta av mina kunskaper och färdigheter”. 83 procent anser att de har tillräckliga kunskaper för att kunna arbeta enligt våra rutiner.

Vi har under året erbjudit flera utvecklingsinsatser på myndigheten. Det har bland annat varit kurser i medieträning, vidareutbildning för erfarna utbildare och skrivkurs. I introduktionsutbildningen för nyanställda ingår en introduktion till statsförvaltningen, bland annat Grundkurs i styrning, redovisning och finansiering. Men även anställda som har arbetat längre på ESV var välkomna att delta i grundkursen.

Temat för årets personaldag var den gemensamma statliga värdegrunden. Syftet var att stärka kunskapen och förståelsen för de grundläggande värdena i staten och rollen som statstjänsteman.

Under året har Företagsekonomiska institutionen vid Uppsala universitet genomfört en så kallad peer review – en kvalitetsgranskning av utredningsarbetet på ESV. Forskare har granskat sju rapporter och bedömt styrkor, svagheter och förbättringsområden. Slutrapporten kommer bland annat att användas som underlag för att bedöma vilka utbildningsinsatser som ska genomföras generellt och behov av övrig kompetensutveckling.

Under året har 28 medarbetare externrekryterats. Den externa personalomsättningen har varit 13 procent (23 medarbetare). Under året har 2 medarbetare avgått med pension. Personalerörligheten har varit något hög, men har inte påverkat vår möjlighet att utföra vårt uppdrag. Av de rekryteringar som gjorts under året har tre varit avdelningschefsrekryteringar.

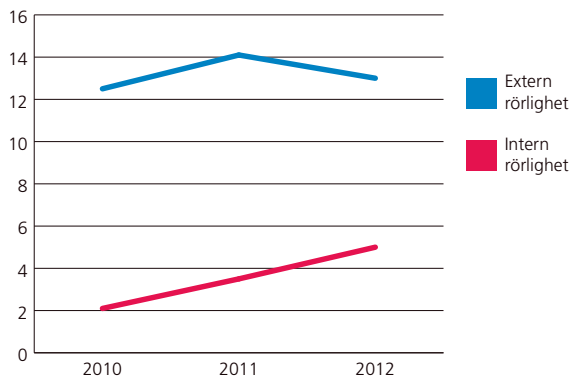
ESV har gjort en del organisatoriska förändringar, det har inneburit avdelningsbyten för medarbetare som jobbar med styrning, internrevision, verksamhetsuppföljning och effektivt administrativt stöd. Två avdelningar har inrättat enheter under året och en avdelning har inrättat funktioner. Året har med anledning av detta präglats av att medarbetare och chefer vuxit in i nya roller och en ny organisation. Den interna rörligheten som vi redovisar nedan är de byten av enhet och avdelning som är en följd av att medarbetare på eget initiativ önskat

<sup>103</sup> ESV dnr 29-998/2011.

<sup>104</sup> Strategi för den statliga arbetsgivarpolitiken, Arbetsgivarverket, 2010.

byta. ESV ser positivt på att medarbetare byter avdelning för att främja kompetensöverföring och samarbete mellan avdelningarna.

**Figur 4 Personalrörlighet**



Vi bedömer att verksamhetens behov av utveckling under året, och även framåt, har styrt kompetensförsörjningen och utvecklingsinsatserna så att vi har rätt kompetens för att kunna åstadkomma det efterfrågade resultatet och för att möta förändringar i omvärlden.

## 9.2 ESV har effektiva arbetsformer och ett ledarskap och medarbetarskap som utvecklar verksamheten

De organisatoriska förändringar som ESV genomfört under året (se avsnitt 9.1) har lett till att frågorna om styrning, internrevision, verksamhetsuppföljning, e-handel och administrativa system placerats på en avdelning. Sammanslagningen ger bäst förutsättningar för effektiva arbetsformer för dessa frågor och det är där de mest naturligt hör hemma. Inrättandet av enheter vid två avdelningar och funktioner på den nya avdelningen tydliggör befogenheter och ansvar. Fler chefsnivåer ökar dessutom karriärmöjligheterna. Omorganisationerna ger bättre förutsättningar för att utöva ledarskap eftersom de möjliggör en närmare dialog mellan chef och medarbetare. Vi ser positivt på hur dessa förändringar bidragit till kompetensutvecklingen inom myndigheten.

För att stärka ESV:s chefer har de samlats under sju tillfällen, vid så kallade chefsforum. Syftet är att lyfta frågor och utbyta idéer som kan bidra till

en samsyn på till exempel tolkning av skrivningar i våra lokala avtal, riktlinjer och policydokument. Under året har bland annat ämnen som den gemensamma värdegrunden för statsanställda, konflikt-hantering och kränkande särbehandling och kompetensutveckling som stöd i verksamhetsutveckling diskuterats.

Vi har satsat på att förbättra internkommunikationen genom att utveckla intranätet. Arbetet har i princip pågått under hela 2012 och intranätet lanserades i januari 2013. Nya intranätet är ett socialt intranät som möjliggör ett nytt sätt att arbeta och kommunicera. Syftet med satsningen är att förenkla arbetsdagen, skapa vi-känsla och öka kunskaps-spridningen.

En viktig förutsättning för att göra ett bra arbete är att få en god introduktion till arbetsplatsen. Två introduktionsutbildningar har genomförts under året.

Genom de ovan angivna åtgärderna bedömer vi att arbetsformerna har blivit mer effektiva och att vi har gett stöd för ett ledarskap och medarbetarskap som utvecklar verksamheten.

## 9.3 ESV är en hälsofrämjande arbetsplats med god arbetsmiljö

Frågor om hälsa och arbetsmiljö har ESV genom åren alltid prioriterat högt, och under 2012 har vi genomfört ett hälsoprojekt. Syftet med satsningen var att ge kunskap och inspiration till chefer och medarbetare för att skapa en mer hälsosam arbetsplats.

Som en del av hälsoprojektet har alla medarbetare under året erbjudits individuella coachingsamtal. Hälsoarbetet främjar arbetsmiljön och upplevelsen är att fler medarbetare är aktiva i hälsoarbetet. I medarbetarenkäten angav 90 procent att de tycker att ESV är en hälsofrämjande arbetsplats.

Nedanstående tabell visar den totala sjukfrånvaron, fördelat på olika ålderskategorier, kvinnor respektive män samt andelen långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer). Sjukfrånvaron har minskat jämfört med 2011. Om en medarbetare insjuknar sätts omedelbart ett aktivt rehabiliteringsarbete in för att förhindra att sjukfrånvaron blir onödigt lång.

Tabell 25

| Sjukfrånvaro (%)                                                             | 2012        | 2011        | 2010        |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Totalt                                                                       | 1,5         | 2,2         | 2,1         |
| –29 år*                                                                      | –           | –           | –           |
| 30–49 år                                                                     | 1,7         | 1,5         | 1,5         |
| 50 år–                                                                       | 1,3         | 3,1         | 3,1         |
| Kvinnor                                                                      | 1,9         | 2,6         | 2,9         |
| Män                                                                          | 1,1         | 1,6         | 1,1         |
| <b>Andel långtidssjuk-skrivna av totalt sjukskrivna (60 dagar eller mer)</b> | <b>16,3</b> | <b>39,6</b> | <b>36,4</b> |

\*Sjukfrånvaron särredovisas inte för denna grupp då uppgifterna kan härledas till enskilda individer.

#### 9.4 ESV är en attraktiv arbetsgivare

Goda anställnings- och arbetstidsvillkor är, liksom god arbetsmiljö, ett bra ledarskap och goda utvecklingsmöjligheter, viktiga för att attrahera nya med-

arbetare och behålla och motivera dem som redan är anställda. Det är också en del i att stärka ESV:s varumärke och attraktionskraft på arbetsmarknaden.

En uppdatering har gjorts av det lokala kollektivavtalet om ersättning vid tjänsteresor. Villkoren har verksamhetsanpassats så att de bättre möter kraven från anställda som reser frekvent i tjänsten. Det bidrar till att skapa attraktiva anställningsvillkor.

Gemensamma utrymmen har fått trådlös uppkoppling, det vill säga medarbetare och externa besökare kan logga in på sina bärbara datorer. Det har ökat den rumsliga flexibiliteten och nåbarheten.

Vi gör utifrån ovanstående åtgärder och resultat bedömningen att ESV uppfattas som en attraktiv arbetsgivare, och att arbetet med kompetensförsörjningen bidragit till att säkerställa vår kompetens att fullgöra de uppgifter som framgår av vår instruktion och regleringsbrev.



## 10 Finansiell redovisning

## 10.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter

| <i>Belopp i tkr</i>                      | 2012         | 2011         | 2010         | 2009         | 2008         |
|------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| <b>Låneram i Riksgälden</b>              |              |              |              |              |              |
| Beviljad                                 | 40 000       | 40 000       | 60 000       | 60 000       | 60 000       |
| Utnyttjad                                | 24 995       | 27 756       | 23 188       | 31 268       | 22 120       |
| <b>Räntekontokredit i Riksgälden</b>     |              |              |              |              |              |
| Beviljad                                 | 15 000       | 15 000       | 15 000       | 15 000       | 15 000       |
| Utnyttjad                                | –            | –            | –            | –            | –            |
| <b>Räntekontot</b>                       |              |              |              |              |              |
| Ränteintäkter                            | 258          | 199          | 71           | 58           | 535          |
| Räntekostnader                           | –            | –            | –            | 2            | –            |
| <b>Avgiftsintäkter som disponeras</b>    |              |              |              |              |              |
| Budget                                   | 34 200       | 28 099       | 60 550       | 65 250       | 83 500       |
| Utfall                                   | 41 277       | 36 197       | 68 101       | 74 855       | 87 656       |
| <b>Avgiftsintäkter som ej disponeras</b> |              |              |              |              |              |
| Budget                                   | 2 220        | 2 188        | 2 167        | 2 188        | 3 139        |
| Utfall                                   | 2 220        | 2 188        | 2 167        | 2 188        | 2 888        |
| <b>Anslagskredit</b>                     |              |              |              |              |              |
| Beviljad                                 | 3 140        | 3 388        | 3 549        | 3 639        | 3 118        |
| Utnyttjad                                | –            | –            | 1 436        | –            | –            |
| <b>Anslagssparande</b>                   |              |              |              |              |              |
| Utgående överföringsbelopp               | 6 735        | 11 523       | –874         | 1 189        | 9 417        |
| <b>Personal</b>                          |              |              |              |              |              |
| Antal årsarbetskrafter                   | 148          | 152          | 155          | 150          | 142          |
| Medelantal anställda                     | 172          | 170          | 183          | 185          | 176          |
| <b>Driftkostnad per årsarbetskraft</b>   | <b>1 302</b> | <b>1 190</b> | <b>1 150</b> | <b>1 163</b> | <b>1 231</b> |
| <b>Kapitalförändring*</b>                |              |              |              |              |              |
| Årets kapitalförändring                  | –2 357       | –8 978       | 75           | 5 837        | 3 926        |
| Balanserad kapitalförändring             | –1 723       | 6 700        | 9 715        | –5 626       | –9 552       |
| Utgående myndighetskapital               | –4 080       | –2 278       | 9 790        | 9 018        | –5 626       |

\*Utgående myndighetskapital 2011 har justerats med 555 tkr på grund av övergångseffekten vid införandet av intäktsmässig redovisning av avgifter och andra liknande ersättningar mot inkomsttitel. Skillnaden mellan balanserad kapitalförändring 2011 och utgående myndighetskapital 2010 beror på att tidigare års överskott på 3 090 tkr från verksamheten Statlig inköpssamordning har överförts till Kammarkollegiet. Balanserad kapitalförändring 2010 har ökat med 697 tkr jämfört med utgående myndighetskapital 2009 på grund av att tidigare års underskott inom Information om statlig ekonomi har täckts med anslagsmedel. Utgående myndighetskapital 2009 har justerats med 8 807 tkr som har överförts till Avräkning Statsverket i samband med övergång till kostnadsmässig anslagsavräkning.

## 10.2 Resultaträkning

| <i>Belopp i tkr</i>                                         |       | 2012            | 2011            |
|-------------------------------------------------------------|-------|-----------------|-----------------|
| <b>Verksamhetens intäkter</b>                               |       |                 |                 |
| Intäkter av anslag                                          | Not 1 | 152 694         | 139 265         |
| Intäkter av avgifter och andra ersättningar                 | Not 2 | 41 277          | 36 197          |
| Intäkter av bidrag                                          | Not 3 | 7 264           | 7 422           |
| Finansiella intäkter                                        | Not 4 | 361             | 247             |
| <b>Summa</b>                                                |       | <b>201 596</b>  | <b>183 131</b>  |
| <b>Verksamhetens kostnader</b>                              |       |                 |                 |
| Kostnader för personal                                      | Not 5 | -132 494        | -124 411        |
| Kostnader för lokaler                                       |       | -14 498         | -14 778         |
| Övriga driftskostnader                                      | Not 6 | -45 740         | -41 743         |
| Finansiella kostnader                                       | Not 7 | -438            | -567            |
| Avskrivningar och nedskrivningar                            |       | -10 783         | -10 602         |
| <b>Summa</b>                                                |       | <b>-203 953</b> | <b>-192 101</b> |
| <b>Verksamhetsutfall</b>                                    |       | <b>-2 357</b>   | <b>-8 970</b>   |
| <b>Uppbördsverksamhet</b>                                   |       |                 |                 |
|                                                             | Not 8 |                 |                 |
| Intäkter av ersättningar som inte disponeras av myndigheten |       | 2 220           | 2 188           |
| Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet   |       | -2 220          | -2 196          |
| Saldo                                                       |       | 0               | -8              |
| <b>Årets kapitalförändring</b>                              | Not 9 | <b>-2 357</b>   | <b>-8 978</b>   |

### 10.3 Balansräkning

| Belopp i tkr                                        |        | 2012-12-31    | 2011-12-31    |
|-----------------------------------------------------|--------|---------------|---------------|
| <b>TILLGÅNGAR</b>                                   |        |               |               |
| <b>Immateriella anläggningstillgångar</b>           |        |               |               |
| Balanserade utgifter för utveckling                 | Not 10 | 20 447        | 21 725        |
| Rättigheter och andra immateriella tillgångar       | Not 11 | 250           | 554           |
|                                                     |        | <b>20 697</b> | <b>22 279</b> |
| <b>Materiella anläggningstillgångar</b>             |        |               |               |
| Förbättringsutgifter på annans fastighet            | Not 12 | 471           | 752           |
| Maskiner, inventarier, installationer m.m.          | Not 13 | 3 644         | 4 370         |
|                                                     |        | <b>4 115</b>  | <b>5 122</b>  |
| <b>Fordringar</b>                                   |        |               |               |
| Kundfordringar                                      |        | 841           | 488           |
| Fordringar hos andra myndigheter                    |        | 7 081         | 7 195         |
| Övriga fordringar                                   |        | 198           | 237           |
|                                                     |        | <b>8 120</b>  | <b>7 920</b>  |
| <b>Periodavgränsningsposter</b>                     |        |               |               |
| Förutbetalda kostnader                              | Not 14 | 3 849         | 3 908         |
| Upplupna bidragsintäkter                            |        | 3 849         | 4 727         |
| Övriga upplupna intäkter                            |        | 1 565         | 2 336         |
|                                                     |        | <b>9 263</b>  | <b>10 971</b> |
| <b>Avräkning med statsverket</b>                    |        |               |               |
| Avräkning med statsverket                           | Not 15 | -1 879        | -7 395        |
|                                                     |        | <b>-1 879</b> | <b>-7 395</b> |
| <b>Kassa och bank</b>                               |        |               |               |
| Behållning räntekonto i Riksgälden                  |        | 16 940        | 18 406        |
|                                                     |        | <b>16 940</b> | <b>18 406</b> |
| <b>Summa tillgångar</b>                             |        | <b>57 256</b> | <b>57 303</b> |
| <b>KAPITAL OCH SKULDER</b>                          |        |               |               |
| <b>Myndighetskapital</b>                            |        |               |               |
| Balanserad kapitalförändring                        | Not 16 | -1 723        | 6 700         |
| Kapitalförändring enligt resultaträkningen          |        | -2 357        | -8 978        |
|                                                     |        | <b>-4 080</b> | <b>-2 278</b> |
| <b>Avsättningar</b>                                 |        |               |               |
| Avsättningar för pensioner o liknande förpliktelser | Not 17 | 593           | 1 071         |
|                                                     |        | <b>593</b>    | <b>1 071</b>  |
| <b>Skulder m. m.</b>                                |        |               |               |
| Lån i Riksgälden                                    | Not 18 | 24 995        | 27 756        |
| Skulder till andra myndigheter                      |        | 5 708         | 4 789         |
| Leverantörsskulder                                  |        | 10 416        | 6 062         |
| Övriga skulder                                      |        | 2 298         | 2 186         |
| Förskott från uppdragsgivare                        | Not 19 | 1 074         | 4 712         |
|                                                     |        | <b>44 491</b> | <b>45 505</b> |
| <b>Periodavgränsningsposter</b>                     |        |               |               |
| Upplupna kostnader                                  | Not 20 | 15 173        | 12 450        |
| Oförbrukade bidrag                                  |        | 178           | 0             |
| Övriga förutbetalda intäkter                        |        | 901           | 555           |
|                                                     |        | <b>16 252</b> | <b>13 005</b> |
| <b>Summa kapital och skulder</b>                    |        | <b>57 256</b> | <b>57 303</b> |

## 10.4 Anslagsredovisning

### 10.4.1 Redovisning mot anslag

| Belopp i tkr<br>Anslag (ramanslag)                                            | Ingående<br>överförings-<br>belopp | Årets tilldelning<br>enligt<br>regleringsbrev | Omdis-<br>ponerat<br>anslags-<br>belopp | Indrag-<br>ning | Totalt<br>disponibelt<br>belopp | Utgifter                    | Utgående<br>överförings-<br>belopp |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------|---------------------------------|-----------------------------|------------------------------------|
| <b>Utgiftsområde 2<br/>Samhällsekonomi och<br/>finansförvaltning</b>          |                                    |                                               |                                         |                 |                                 |                             |                                    |
| <b>1:3 Verksamhetsstöd<br/>för den statliga budget-<br/>processen</b>         |                                    |                                               |                                         |                 |                                 |                             |                                    |
| ap.1 Gemensamma delar<br>Hermes                                               | 113                                | 14 252                                        | -250                                    |                 | 14 115                          | -14 017                     | 98                                 |
| ap.2 RK Statsbudgetstöd<br>ESV, Hermes                                        |                                    |                                               |                                         |                 |                                 |                             |                                    |
| ap.2.1 Finansiella kostnader                                                  | 203                                | 2 626                                         | -500                                    | -125            | 2 204                           | -1 799                      | 405                                |
| ap.2.2 Grunduppdrag                                                           | 63                                 | 8 904                                         | 500                                     |                 | 9 467                           | -9 157                      | 310                                |
| ap.2.3 Övriga uppdrag                                                         | 484                                | 4 500                                         | 250                                     | -319            | 4 915                           | -3 727 <sup>1</sup>         | 1 188                              |
| ap.4 Statsredovisning,<br>Hermes                                              | 48                                 | 9 348                                         |                                         |                 | 9 396                           | -9 000                      | 396                                |
| ap.5 Transaktionsdatabas,<br>Hermes                                           | 53                                 | 253                                           |                                         | -50             | 256                             | -182                        | 74                                 |
| <b>1:8 Ekonomistyrningsverket</b>                                             |                                    |                                               |                                         |                 |                                 |                             |                                    |
| ap.1 Ekonomistyrnings-<br>verket förvaltning                                  | 7 274                              | 104 683                                       | 1                                       | -1 826          | 110 132                         | -108 413                    | 1 719                              |
| ap.3 Myndighetsövergri-<br>pande arbete inom ramen<br>för samverkansuppdraget | 3 280                              |                                               |                                         |                 | 3 280                           | -825                        | 2 455                              |
| <b>Utgiftsområde 22<br/>Kommunikationer</b>                                   |                                    |                                               |                                         |                 |                                 |                             |                                    |
| <b>2:6 Gemensamma<br/>e-förvaltningsprojekt av<br/>strategisk betydelse</b>   |                                    |                                               |                                         |                 |                                 |                             |                                    |
| ap.2 E-beställningar del till<br>Ekonomistyrningsverket                       | 5                                  | 6 500                                         |                                         | -5              | 6 500                           | -6 410                      | 90                                 |
| <b>Summa</b>                                                                  | <b>11 523</b>                      | <b>151 066</b>                                | <b>1</b>                                | <b>-2 325</b>   | <b>160 265</b>                  | <b>-153 530<sup>2</sup></b> | <b>6 735</b>                       |

Fotnot 1. Sammanlagt får högst 4 250 tkr användas enligt villkoren i regleringsbrevet för 2012.

Fotnot 2. Avstämning mot intäkter av anslag, se not 1.

### 10.4.2 Redovisning mot inkomsttitel

| Belopp i tkr                                          |                 |              |       |
|-------------------------------------------------------|-----------------|--------------|-------|
| Inkomsttitel                                          | Beräknat belopp | Inkomster    |       |
| 2811 Övriga<br>inkomster i<br>statens verk-<br>samhet | Not 16          | 2 220        | 2 220 |
| <b>Summa</b>                                          |                 | <b>2 220</b> |       |

## 10.5 Tilläggsupplysningar och noter

### 10.5.1 Kommentarer till noter

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges.

**10.5.2 Redovisnings- och värderingsprinciper**  
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

#### Ändrad redovisningsprincip

Från och med 2012 ska avgifter och andra liknande ersättningar redovisas mot inkomstitlar det budgetår intäkterna hänför sig till enligt 13 § anslagsförordningen (2011:223). För ESV har de nya reglerna gett upphov till en övergångseffekt på 555 tkr som påverkat balansposterna myndighetskapital och avräkning med statverket.

#### Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

#### Periodavgränsningsposter

För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns på 50 tkr.

#### Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr redovisas som anläggningstillgångar. På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning. Avskrivningen görs månadsvis. Följande avskrivningstider tillämpas:

|                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar</b>                                                                                                                     |
| 5 år                                                                                                                                                                         |
| <b>Övriga immateriella anläggningstillgångar</b>                                                                                                                             |
| 3 år                                                                                                                                                                         |
| <b>IT-utrustning.</b>                                                                                                                                                        |
| Normalt 3 år. 4–7 år om den ekonomiska livslängden bedöms vara längre än 3 år.                                                                                               |
| <b>Övriga kontorsmaskiner</b>                                                                                                                                                |
| 3 år                                                                                                                                                                         |
| <b>Möbler och inventarier</b>                                                                                                                                                |
| 5 år. Om nyttjandeperioden (t.ex. slutdatum för hyreskontrakt) understiger den ekonomiska livslängden ska avskrivningstiden beräknas efter den förväntade nyttjandeperioden. |
| <b>Förbättringsutgifter på annans fastighet</b>                                                                                                                              |
| 7 år. Om nyttjandeperioden (t.ex. slutdatum för hyreskontrakt) understiger den ekonomiska livslängden ska avskrivningstiden beräknas efter den förväntade nyttjandeperioden. |

#### Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Utbetald ersättning till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller aktiebolag.

| Namn, sidouppdrag                                                                                                                                                                    | Ersättning kronor |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Mats Wikström, generaldirektör                                                                                                                                                       | 1 062 435         |
| Göran Bengtsson<br>T.o.m. 2012-09-06<br>EPG Konsult AB<br>Gunnebo Slott och Trädgårdar AB<br>August Abrahamsons stiftelse                                                            | 3 000             |
| Robert Boije<br>Fr.o.m. 2012-09-06                                                                                                                                                   | 0                 |
| Kerstin Hallsten<br>T.o.m. 2012-09-06                                                                                                                                                | 1 500             |
| Urban Hansson Brusewitz<br>Kärnavfallsfonden                                                                                                                                         | 3 000             |
| Eva Håkansson Fröjelin                                                                                                                                                               | 6 000             |
| Stefan Lundgren<br>Nämnden för läkemedelsförmåner<br>Tandvårds- och läkemedelsverket                                                                                                 | 3 000             |
| Ann-Sofie Löth<br>T.o.m. 2012-09-06                                                                                                                                                  | 3 000             |
| Ingvar Mattson                                                                                                                                                                       | 4 500             |
| Gunilla Törnqvist                                                                                                                                                                    | 4 500             |
| Katrin Westling Palm<br>Min Pension<br>E-delegationen<br>Underrättelsedomstolen,<br>Global Agenda Councils (World<br>Economic Forum)<br>Utredningsuppdraget Statens<br>Servicecenter | 4 500             |

#### 10.5.3 Noter

##### Not 1 Intäkter av anslag

Skillnaden mellan intäkter av anslag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen på 836 tkr beror på semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 som redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen. Föregående år uppgick motsvarande belopp till 731 tkr.

**Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar**

|                                         | 2012          | 2011          |
|-----------------------------------------|---------------|---------------|
| Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen | 4 634         | 3 081         |
| Försäljning av utbildningstjänster      | 10 796        | 9 968         |
| Försäljning av konsulttjänster          | 12 458        | 10 202        |
| Övrig uppdragsförsäljning               | 13 389        | 12 946        |
| <b>Summa</b>                            | <b>41 277</b> | <b>36 197</b> |

Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen består till största delen av resurssamordning med andra myndigheter, bland annat samordnad IT-drift med Kammarkollegiet för webbplatsen avropa.se samt gemensam IT-drift med Myndigheten för vårdanalys.

Övrig uppdragsförsäljning avser främst intäkter för ramavtalsförvaltning av ekonomiadministrativa (EA) och personaladministrativa (PA) system.

**Not 3 Intäkter av bidrag**

|                                           | 2012         | 2011         |
|-------------------------------------------|--------------|--------------|
| Bidrag i form av tekniskt stöd (TA-medel) | 5 204        | 6 421        |
| Övriga bidrag                             | 2 060        | 1 001        |
| <b>Summa</b>                              | <b>7 264</b> | <b>7 422</b> |

Tekniskt stöd (TA-medel) är bidrag som ESV får från myndigheter som förvaltar EU-medel för ESV:s EU-revisionsverksamhet.

Övriga bidrag avser till största delen bidrag från Kammarkollegiet för ESV:s deltagande i OpenPEPPOL med arbetet att utveckla elektronisk handel och upphandling inom Europa, både nationellt och över landsgränserna.

**Not 4 Finansiella intäkter**

|                                  | 2012       | 2011       |
|----------------------------------|------------|------------|
| Ränta på räntekonto i Riksgälden | 258        | 199        |
| Övriga finansiella intäkter      | 103        | 48         |
| <b>Summa</b>                     | <b>361</b> | <b>247</b> |

**Not 5 Kostnader för personal**

|                                                                | 2012            | 2011            |
|----------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|
| Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier m.m. | -84 092         | -80 261         |
| Övriga kostnader för personal                                  | -48 402         | -44 150         |
| <b>Summa</b>                                                   | <b>-132 494</b> | <b>-124 411</b> |

Kostnader för personal har ökat med 8 083 tkr jämfört med föregående år. Ett nytt projekt inom ESV:s verksamhet för tjänsteexport har startat i Albanien och twinningprojektet i Moldavien har pågått hela året, vilket har bidragit till att kostnaderna ökat. Skillnaden beror även på att utgifter för egen utveckling av IT-system har varit lägre jämfört med föregående år. Det medför att kostnader för personal har ökat eftersom ett lägre belopp har aktiverats, det vill säga bokförts som anläggningstillgång istället för personalkostnad. En överenskommelse om avslutning av anställning har tecknats under året, vilket också medför att kostnader för personal har ökat.

**Not 6 Övriga driftskostnader**

Driftskostnaderna har ökat med 3 997 tkr jämfört med föregående år, vilket främst beror på högre kostnader för konsulter. Det är framför allt ökat användande av konsulter inom den internationella verksamheten och inom verksamhetsområdet EU-revision.

**Not 7 Finansiella kostnader**

|                                          | 2012        | 2011        |
|------------------------------------------|-------------|-------------|
| Räntekostnader avseende lån i Riksgälden | -404        | -471        |
| Övriga finansiella kostnader             | -34         | -96         |
| <b>Summa</b>                             | <b>-438</b> | <b>-567</b> |

**Not 8 Uppbördsverksamhet**

|                                                             | 2012     | 2011      |
|-------------------------------------------------------------|----------|-----------|
| Hysesintäkter enligt landstingsavtal                        | 2 220    | 2 188     |
| Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten | -2 220   | -2 196    |
| <b>Summa</b>                                                | <b>0</b> | <b>-8</b> |

Under uppbördsverksamhet redovisas hyresintäkter enligt landstingsavtal som ESV inte disponerar.

**Not 9 Årets kapitalförändring**

| Avgiftsfinansierad verksamhet                    | 2012          | 2011          |
|--------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Ekonomisk styrning                               | -46           | 93            |
| Administrativa system                            | -1 842        | -5 035        |
| Informationssystemet Hermes                      | -             | -2 920        |
| Tjänsteexport                                    | -469          | -1 108        |
| <b>Summa avgiftsfinansierad verksamhet</b>       | <b>-2 357</b> | <b>-8 970</b> |
| <b>Periodiseringseffekter uppbördsverksamhet</b> | <b>-</b>      | <b>-8</b>     |
| <b>Årets kapitalförändring</b>                   | <b>-2 357</b> | <b>-8 978</b> |

Kapitalförändringen kommenteras under not 16 Myndighetskaptal.

**Not 10 Balanserade utgifter för utveckling**

|                               | 2012-12-31    | 2011-12-31    |
|-------------------------------|---------------|---------------|
| IB anskaffningsvärde          | 43 557        | 70 224        |
| Årets anskaffningar           | 6 897         | 8 041         |
| Årets utrangeringar           | -1 299        | -34 708       |
| UB anskaffningsvärde          | 49 155        | 43 557        |
| IB ackumulerade avskrivningar | -21 832       | -48 620       |
| Årets avskrivningar           | -8 168        | -7 920        |
| Årets utrangeringar           | 1 292         | 34 708        |
| UB ackumulerade avskrivningar | -28 708       | -21 832       |
| <b>Bokfört värde</b>          | <b>20 447</b> | <b>21 725</b> |

Balanserade utgifter för utveckling består av Hermes statsbudgetsystem, Hermes statsredovisningssystem och ESV:s interna IT-system för uppföljning och prognoser på statens budget.

**Not 11 Rättigheter och andra immateriella tillgångar**

|                               | 2012-12-31 | 2011-12-31 |
|-------------------------------|------------|------------|
| IB anskaffningsvärde          | 1 949      | 2 065      |
| Årets anskaffningar           | -          | 339        |
| Årets utrangeringar           | -          | -455       |
| UB anskaffningsvärde          | 1 949      | 1 949      |
| IB ackumulerade avskrivningar | -1 395     | -1 544     |
| Årets avskrivningar           | -304       | -306       |
| Årets utrangeringar           | -          | 455        |
| UB ackumulerade avskrivningar | -1 699     | -1 395     |
| <b>Bokfört värde</b>          | <b>250</b> | <b>554</b> |

**Not 12 Förbättringsutgifter på annans fastighet**

|                               | 2012-12-31 | 2011-12-31 |
|-------------------------------|------------|------------|
| IB anskaffningsvärde          | 6 486      | 6 486      |
| Årets anskaffningar           | -          | -          |
| Årets utrangeringar           | -          | -          |
| UB anskaffningsvärde          | 6 486      | 6 486      |
| IB ackumulerade avskrivningar | -5 734     | -5 450     |
| Årets avskrivningar           | -281       | -284       |
| Årets utrangeringar           | -          | -          |
| UB ackumulerade avskrivningar | -6 015     | -5 734     |
| <b>Bokfört värde</b>          | <b>471</b> | <b>752</b> |

**Not 13 Maskiner, inventarier, installationer m. m.**

|                               | 2012-12-31   | 2011-12-31   |
|-------------------------------|--------------|--------------|
| IB anskaffningsvärde          | 12 420       | 11 158       |
| Årets anskaffningar           | 1 303        | 2 382        |
| Årets utrangeringar           | -391         | -1 120       |
| UB anskaffningsvärde          | 13 332       | 12 420       |
| IB ackumulerade avskrivningar | -8 050       | -7 078       |
| Årets avskrivningar           | -2 029       | -2 092       |
| Årets utrangeringar           | 391          | 1 120        |
| UB ackumulerade avskrivningar | -9 688       | -8 050       |
| <b>Bokfört värde</b>          | <b>3 644</b> | <b>4 370</b> |

**Not 14 Periodavgränsningsposter**

|                                           | 2012-12-31   | 2011-12-31    |
|-------------------------------------------|--------------|---------------|
| <b>Förutbetalda kostnader</b>             |              |               |
| Förutbetalda hyror                        | 3 474        | 3 463         |
| Övriga förutbetalda kostnader             | 375          | 445           |
| <b>Summa</b>                              | <b>3 849</b> | <b>3 908</b>  |
| <b>Upplupna intäkter</b>                  |              |               |
| Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga    | 3 849        | 4 727         |
| Övriga upplupna intäkter avseende uppdrag | 1 565        | 2 336         |
| <b>Summa</b>                              | <b>5 414</b> | <b>7 063</b>  |
| <b>Summa periodavgränsningsposter</b>     | <b>9 263</b> | <b>10 971</b> |

Upplupna bidragsintäkter består till största delen av tekniskt stöd (TA-medel) som ESV får från myndigheter som förvaltar EU-medel för ESV:s EU-revisionsverksamhet.

Övriga upplupna intäkter avseende uppdrag består till största delen av intäkter från EU för twinning-projekt inom ESV:s verksamhet för tjänsteexport

samt för ESV:s deltagande i PEPPOL med arbetet att utveckla en gemensam lösning för elektronisk fakturahantering

#### Not 15 Avräkning med statsverket

|                                                                              | 2012-12-31    | 2011-12-31     |
|------------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------|
| <b>Uppbörd</b>                                                               |               |                |
| Ingående balans                                                              | -555          | -              |
| Justering av ingående balans                                                 | 555           |                |
| Redovisat mot inkomsttitel                                                   | -2 220        | -2 196         |
| Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde                      | 2 220         | 1 641          |
| <b>Fordringar/skulder avseende uppbörd</b>                                   | <b>0</b>      | <b>-555</b>    |
| <b>Fordringar och skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde</b>      |               |                |
| Ingående balans                                                              | 148           | 2 944          |
| Redovisat mot anslag                                                         | 6 410         | 3 495          |
| Medel hänförliga till betalningar i icke räntebärande flöde                  | <b>-5 485</b> | <b>-6 291</b>  |
| <b>Fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde</b>                     | <b>1 073</b>  | <b>148</b>     |
| <b>Anslag i räntebärande flöde</b>                                           |               |                |
| Ingående balans                                                              | -11 517       | 499            |
| Redovisat mot anslag                                                         | 147 121       | 136 501        |
| Anslagsmedel som tillförts räntekontot                                       | -144 567      | -149 219       |
| Återbetalning av tidigare års anslagsmedel                                   | 2 318         | 702            |
| <b>Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde</b>               | <b>-6 645</b> | <b>-11 517</b> |
| <b>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</b> |               |                |
| Ingående balans                                                              | 4 529         | 5 260          |
| Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln                       | -836          | -731           |
| <b>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</b> | <b>3 693</b>  | <b>4 529</b>   |
| <b>Totalt</b>                                                                | <b>-1 879</b> | <b>-7 395</b>  |

#### Not 16 Myndighetskaptal

|                                      | IB 2012       | Justering av IB | Årets kapitalförändring | UB 2012       |
|--------------------------------------|---------------|-----------------|-------------------------|---------------|
| <b>Saldo från uppbördsverksamhet</b> | <b>-555</b>   | <b>555</b>      | <b>0</b>                | <b>0</b>      |
| <b>Avgiftsfinansierad verksamhet</b> |               |                 |                         |               |
| Ekonomisk styrning                   | -4 865        |                 | -46                     | -4 911        |
| Administrativa system                | 1 853         |                 | -1 842                  | 11            |
| Informationssystemet Hermes          | 33            |                 | -                       | 33            |
| Tjänsteexport                        | 1 256         |                 | -469                    | 787           |
| <b>Summa</b>                         | <b>-1 723</b> | <b>0</b>        | <b>-2 357</b>           | <b>-4 080</b> |
| <b>Totalt</b>                        | <b>-2 278</b> | <b>555</b>      | <b>-2 357</b>           | <b>-4 080</b> |

Det ingående saldot från uppbördsverksamhet har justerats med den övergångseffekt som uppstod vid övergången till intäktsmässig redovisning av avgifter och andra liknande ersättningar mot inkomsttitel enligt 13 § anslagsförordningen (2011:223).

Den negativa kapitalförändringen inom administrativa system på 1 842 tkr beror främst på ESV:s arbete med de pågående upphandlingarna av ramavtal för ekonomi-, personal- och beslutstödssystem. På sikt kommer 2012 års underskott att täckas av

avrop på de ramavtal som ESV tecknar för statens räkning.

Förvaltningen av Hermessystemet finansieras från och med 2011 med anslag 1:3 Verksamhetsstöd för den statliga budgetprocessen.

Tjänsteexportens negativa kapitalförändring under 2012 beror på kostnader i startfasen för projektet i Albanien som inte ersätts fullt ut och arbetet med att ansöka om nya projekt.

#### Not 17 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

|                             | 2012-12-31 | 2011-12-31   |
|-----------------------------|------------|--------------|
| Ingående avsättning         | 1 071      | 1 266        |
| Årets pensionskostnader     | 19         | 341          |
| Årets pensionsutbetalningar | -497       | -536         |
| <b>Utgående avsättning</b>  | <b>593</b> | <b>1 071</b> |

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser avser åtaganden för framtida utbetalningar av pensionsersättningar (411 tkr) och delpensioner (182 tkr).

#### Not 18 Lån i Riksgäldskontoret

|                         | 2012-12-31    | 2011-12-31    |
|-------------------------|---------------|---------------|
| Ingående skuld          | 27 756        | 23 188        |
| Lån upptagna under året | 8 066         | 15 037        |
| Årets amortering        | -10 827       | -10 469       |
| <b>Summa</b>            | <b>24 995</b> | <b>27 756</b> |

Beviljad låneram för år 2012 är 40 000 tkr.

#### Not 19 Förskott från uppdragsgivare

Posten består av förskott från EU för twinningprojekt inom ESV:s verksamhet för tjänsteexport.

#### Not 20 Periodavgränsningsposter

|                                                    | 2012-12-31    | 2011-12-31    |
|----------------------------------------------------|---------------|---------------|
| <b>Upplupna kostnader</b>                          |               |               |
| Upplupna lönekostnader inkl. sociala avgifter      | 3 471         | 1 119         |
| Upplupna semesterlöner inkl. sociala avgifter      | 9 056         | 8 699         |
| Upplupna kostnader för kompetensåtgärder           | 1 594         | 1 486         |
| Övriga upplupna kostnader                          | 1 052         | 1 146         |
| <b>Summa upplupna kostnader</b>                    | <b>15 173</b> | <b>12 450</b> |
| Oförbrukade bidrag från andra statliga myndigheter | 178           | -             |
| <b>Summa oförbrukade bidrag</b>                    | <b>178</b>    | <b>-</b>      |
| Övriga förutbetalda intäkter                       | 901           | 555           |
| <b>Summa förutbetalda intäkter</b>                 | <b>901</b>    | <b>555</b>    |
| <b>Totalt</b>                                      | <b>16 252</b> | <b>13 005</b> |

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2013-02-22



Mats Wikström  
Generaldirektör











### **ESV gör Sverige rikare**

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.